

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

ROČNÍK XXXV.

CHICAGO, ILL., 15. ČERVENCE 1913.

ČÍSLO 7.

J. J. Hájek:

ČTYŘICET LET ...

(Na paměť čtyřicetiletí sokolské jednoty v Cedar Rapids, Ia.)

ŠEL poutník dlouhou cestou životě
po cestě tvrdé, plné kamení
šel statečně a s hlavou vzpřímenou,
že ostatní tou chůzí znavení
s obdivem k němu všichni vzhlíželi.
“Jak to, že stále kráčíš dál a dál?”
Se zrakem planoucím jim odvětil:
“Mně síly propůjčil můj ideál!”

Odvahy dodal příklad ostatním
a přestali se pouti svojí bát
však nejeden z nich tiše prohodil:
“I on zůstane jistě někde stát.
jet’ odpočinku třeba každému
i kdyby ze železa ulit byl
rozhlédnout se, zda pravou cestou jde —
a k další chůzi nabyt nových sil.”

A měli pravdu — zastavil svůj krok.
Ne únavou. Však v srdci sladký vznět
zahlédl mezník, který hlásal mu,
že na té cestě je — **čtyřicet let!**
A nazpět pohlíží a vzpomínek
mu hlavou táhne milých na tisíce,
zří ku předu a jasný jeho zrak
se rozšiřuje, jasní ještě více.

Neb před sebou zří luzný obrázek:
zří prapor sokolský opodál vlát
a na něm zlatým písmem napsáno:
“Tvé práce půl — let celých padesát!”
“A nad praporem Tyrš se vznáší sám
a kolem rtů jak úsměv by mu hrál:
“Mám radost z Vás — však k metě spějme
nuž žádné stanutí, jen dál, jen dál!”

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Br. Klofáč dojel minule do New Yorku a jakž
slíbil uspořádá celou řadu přednášek o Balkánu.
Naši bratři a sestry bratra Klofáče znají od zájezdu
Č. O. S. sem k nám do té české a sokolské Ameriky.
Netřeba jej zvláště doporučovati, však předmět jeho
přednášky a obrazy z dob války Jihošlovánů proti
půlměsíci budou jistě zajímavé, třeba v době pří-
tomné jsme zrovna trnuli čtouce o bratrovražedných
bitkách nedávných spojenců, o tisících raněných
Srbů v nemocnicích v Bělehradě, Bulharů v Sofii a
Řeků jako výsledku rvaní se o kořist, tak hrozně
získanou.

Ve jménu památky našeho Paldy žádáme tímto
přímo a otevřeně katolický “Národ” v Chicagu vy-
cházející, aby slova pronesená v článku “Ovoce ne-
věry” vzal kajícíně zpět, aneb odpověděl nám, do-
vede-li jednati ještě slušně a poctivě, jakž na kře-
st’ana by se slušelo, na jednu jedinou otázku! **Byla
toho vina katolická víra aneb katolická církev, když
se své doby v Praze oběsil světící biskup Průcha?**
Jestli zavinila církev, aneb víra biskupova, pak my
povíme, jak přátelé Paldovi nejbližší a jeho osobní
lékaři po dobu let dvanácte, jak trpěl Palda a jak
se vlastně stalo. Jest přímo bídačtví napsati, že
“Palda byl jim u “Národa” vždy velice sympatic-
kým” a že nesnížil se nikdy k takovým sprostotám
a nízkostem, s kterými se prý shledávají černí ti

krkavci u veliké většiny svobodářů a vůdců česko-
amerických. Palda se k nim tedy choval slušněji
jiných a proto museli jej po smrti zahrnouti spou-
stou neslušností a hanobení? Proto k vůli jemu je-
dinci churavému a nespokojenému zhanobili celou
naši stranu? A konečně vzal si po vykonané práci
životní, o všechny své se postarav, jen svůj vlastní
život a v tom ohledu tudíž projevil více statečnosti,
nežli takový krokodýlsky ubřečený pán páter Kohl-
beck a tutti quanti, již jako krysy po smrti se i na
lva odváží....

Před nějakým časem vyvolali jsme trochu zlé
krve, když poukázali jsme na nepěkný dojem, jaký
působí, zvláště ve velkých městech, účastenství žen
v průvodech sokolských. A přec slova ta vnutila
nám jen hluboká úcta, jakou k ženám chováme a
které rádi bychom ušetřili drsných poznámek a
surových “vtipů” pouliční chátry. Že stanovisko,
které jsme vůči nemístnému účastenství žen v prů-
vodech sokolských zaujali, správné jest, dokazuje
provolání předsednictva České Obce Sokolské, uve-
řejněné v posledním čísle “Věst. Sok.”, kde praví
se mezi jiným: “Vzhledem k tomu, že výletů jed-
not sokolských účastňují se nyní téměř pravidlem
ženy a vystupují na pochodech s muži společně, upo-
zorňuje technický odbor důtklivě na nepěkný do-
jem, kterým takové vystupování na venek působí,

a zavdává podnět ku jizlivým poznámkám a vtipům." — Jest to totéž, co pravili jsme my o veřejných průvodech žen a přec v Čechách dalo by se účastenství žen v průvodu spíše omluviti, nežli zde. Kdo v hrudi své chová jen špetku úcty k ženám, ten vždy bude je od účastenství při veřejných průvodech zrazovati. Kde vystupujeme jako reprezentanti ideí sokolských, tam měli bychom býti až úzkostlivě opatrní, by společná naše věc neutrpěla na své důstojnosti ani v nejmenším. Úcastenství žen v průvodech u vážných lidí činí naše vystoupení směšným a pouliční chátka ještě činí si naše ženy a deery předmětem svých drzých pohledů, nestoudných poznámek a surových vtipů. A před tím měli bychom naše ženy a deery chrániti. ě.

Nebyli by ani Slované patrně, kdyby se ti bratři tam na Balkáně neporvali mezi sebou na radost nepátel Slovanstva vůbec a Rakouska zvláště. Po vítězstvích nad Turčínem bijí nyní do vlastní krve a vše to k vůli válečné kořisti. Smutno nám, povážíme-li co druží všichni Slované na prospěch jejich učinili a na kolik i my zde za tou velkou vodou o raněné jejich a sirotky pečovali. A myslí naší táhnou ty nezměrné oběti na statech, životech a krvi, když jednalo se o osvobození bratra z pode jha Turčina. Draho přišlo toto osvobození a veškeré hrůzy války, té příšery hrozné, nad Balkánem se rozprostřely. Tolik od jednotného postupu Slovanstva jsme si slibovali po vítězství Jihoslovanů a dnes tolik sklamaní.... Jest strašné neštěstí, když dva se rvou na život a na krev, ale když dva bratři krevní se znesváří a ničí, o kořist se hádajíce, pak lidskost lká a my divíme se jak vztekla jest šelma, člověk!

Příznějme si upřímně, že smutné jsou zkušenosti, které tak ob čas zažijeme v posudku bratří našich v Čechách o práci naší, postupu našem a snáhách našich. Nedávno jsme dostali co proto my Sokolové v N. J. S. sdružení pro to naše upřímně a poctivě prohlášení zásad svobodomyšlných a nyní opět došlo na ty naše popelky, na ty naše školky svobodomyšlných. Tak "Volná Škola" vyprala nás z jedné vody na čisto a to k vůli malým platům našich učitelů, již na školkách našich sotva by se uživil a p. Nebudeme uváděti drsných výrazů tohoto vzdělavatelného a seriosního listu, protože špatně informován pouze chybuje — hodně chybuje a svobodářům českým v Americe křivdí docela, ale znovu opakujeme, že naši v Čechách učiní velmi dobře, když začnou nejprve zametati u svých prahů požitkářství plných, plných neupřímnosti a nezásadnosti, at' již se to zove "Pokrokovost", aklerikalismus, "Volná Myšlenka" aneb konečně i "Volná Škola". Kdyby bylo jináče, tož museli by ti rádcové a bratři dobří všichni již dávno vystoupiti z církve lůna, trochu jinak pochovávat "velké lidi" své, čili po boku našem pěstovati volnou myšlenku i v životě praktickém a co hlavního museli by již dávno míti jako my své "volné školy". Zajeti sem k nám na výlet, aneb vynadati nám "na dištane" není spravedlivým posudkem a poradou, zejména pak tehdy

ne, když paušálně se povídá jen, aby se povídalo! My známe nedostatky svých škol svobodomyšlných, my víme o slabinách našeho učitelstva, jako víme, že není celkem obětavosti všude, aby honoráře našich učitelů byly přílišné. Ale ten lid náš v jádru svém, jenž tak rád ob čas podniká sbírky do Čech, někdy i vlastních potřeb zapomíná, koná zatím co může za stávajících poměrů, okolí a prostředí! Platí totiž učitelům svým padesát až šedesát dolarů v době přítomné za vyučování na školkách našich svobodomyšlných měsíčně a to za vyučování od devíti hodin do dvanácti dopoledne POUZE, tedy za tři hodiny. Není ovšem plat královský, ale podjal-li se vyučování ochotný cvičitel sokolský, aneb učitel hudebník, učitel a nadšený pracovník tedy dobrovolník, věru, že není ještě na hanbu toho našeho celku, jako nemusí rozčilovati bratry, od jejichž návštěvy v české Americe nastal v druhdy jednotné a mocné svobodomyšlnosti šikovní rozvrat! Sluší mimo to podotknouti, že na školách našich o prázdninách učí se skoro všude jen několik hodin, jinde pouze šest dnů v týdnu a ještě jinde dvakrát týdně, a pak považme, že na rozdíl dítek v Čechách dítky naše skoro po celý rok musí navštěvovati školu veřejnou, v neděli a sobotu školu naši českou, svobodomyšlnou a konečně školu tělocvičnou, Sokola. Jestli se učí mimo to hudbě a p. mnoho hodin na hru vlastní na venku jím nezbyvá a tomu všude nutno předejiti a dítky naše nepřetěžovati nemají-li se státi rozmrzelými, vidouce, že jejich spolužáci jiných národností takové a podobné nesnáze a zapřažení nemají. Máme těch chyb hodně, ale tam doma jest těch chyb také celá halda, ba mohli bychom pověditi tak mnohé z vlastní zkušenosti o poslední návštěvě ve vlasti u příležitosti sletu, ale neučiníme tak, protože naše vlastní dojmy ještě nikterak neopravňují nás k náležitému a spravedlivému posudku. Nepochybujeme docela, že kastovníctvím prosáklý režim musí se tomu velice diviti, když takový náš učitel, dobrovolník v obyčejném životě jest náhodou i cvičitelem Sokola, aneb docela inteligentním krejčím a konečně i ševcem, když v začátcích z neznalosti angličtiny v té prožlукlé Americe začínal ty své své dolary a dřel, at' bylo co bylo. To k hanbě našich učitelů není, jdou na to bez rukaviček, tam kde i maturitou se honosící našinci jsou pouhými farmáky, jinde elektrotechnikové pracují na jatkách a různí doktoři pracují docela i v redakcích listů, aneb řídí orchestry a jednoty pěvecké. To snad stačí prozatím...

Stále o sobě tvrdíme, že cílem naší činnosti jest tělesná i mravní výchova; že chceme českého člověka učiniti lepším, dokonalejším jak po stránce tělesné, tak i mravní. Slyšeli a četli jsme také — toto až příliš často — o zkáznělosti našich řad — slyšeli jsme a slyšíme stále řečniti o tom, že Sokol dovede snášeti nepohodlí, že dovede odříkati se požitků — že první a hlavní cností jeho jest přímo železná vláda nad sebou samým. A porovnejme tato naše slova se skutečností. Jest sokolská slavnost, průvod ulicemi trvá jen asi půl hodiny — takže o nějaké únavě, jmenovitě u otužilého Sokola,

nemůže býti řeči. Žízeň také není takovou, aby ji Sokol nemohl ještě aspoň jednu půl hodinky snést. Tu průvod na chvíli zastaví — a Sokolové, o jejichž zkázněnosti tolik se mluví a píše, rozbíhají se z řad všude, kde jen tuší, že naléztí mohou žádoucí občerstvení, podávající tak pěknou ukázkou kázně a sebeovládání. Konečně průvod zastaví před síní, kde slavnost sokolská odbývána býti má — a výbor musí se započítím slavnosti odkládati, až Sokolové do síně se dostaví. A kam se poděli? Jdeme ven podívat se, nestojí-li snad posud na ulici v řadě — ale nastojte! vidíme je po různu vycházeti z — okolních místností hostinských. Co pomyslí si soudní lidé, když o nás čtou — slyší — a pak nás takto vidí? Bud' to o zkázněnosti, ušlechtilosti a sebeovládání přestaňme mluvit a psát anebo už jednou naučme chovati se jak se na Sokoly sluší aspoň tenkrát, kdy před veřejností v sokolském kroji vystupujeme!

Vytušili jsme, že posudek "Sokola" pražského o našem vlastním životě volně naprosto a pokrokově vyvolá zájem nezměrný a že rozvlíne trochu tu hladinu svobodomyšlného Sokolstva amerického. Dopis za dopisem docházel a souhlasné projevy s naší odpovědí jdou dnes již skoro do sta. Naši prominou, pakli jen vděk svůj na místech těchto uvedeme, protože jsou tu ještě jiní činovníci naši staří, kteří před sjezdem naším památným v St. Louisu, Mo., směrem tímto pracovali, o svobodomyšlnost naprostou šiků našich usilující. A tu v první řadě jest náš dávný harcovník br. Fr. Lier v New Yorku, který i v otázce rovnocennosti ženy s mužem v Sokole a v životě našem vůbec velice se přičiňoval a vedle druhá svého Dr. Karla Štulíka pracoval. A ku podivu ten br. Štulík již v Čechách bratřím dokázal jak on postup vlastní chápe, jakž dlužno jednati tam a možno jednati zásadně u příležitosti sňatků a p. obřadech cestou občanskou a na Vinohradech při svěcení praporu tamní jednoty účast klerikálů odsoudil, jako doma v listě našem vždy přímo a poctivě hájil svobodomyšlnost a pokrokovost v Sokolství . . . A od takových bratřích trochu toho povzbuzení při všech těch "slastech" udělá člověku dobře: "Tvůj článek v "Sokole Americkém": "Jak povstali katoličtí "Orlíci" přečetl jsem dvakrát a rozumí se samo sebou, že jako starý svobodař mně jenom těší a souhlasím úplně s myšlenkami v něm vyjádřenými", píše br. Lier. "Tvrzení "Sokola" pražského, že "američtí Sokolové si odhlasovali za podmínku přijetí do členstva naprostou svobodomyšlnost povstalo asi tím, že před desíti lety před sjezdem, jako pořadatel našeho listu, sjezdu jsem doporučoval, aby do stanov vložil článek, dle něhož každý kandidát by byl povinen podepsat prohlášení, že příslušnost k jakékoli církvi se zříká a proti církevním obřadům pro svou osobu i své děti se staví. Sjezd ovšem ničeho takového nepřijal, protože většině delegátů to bylo asi příliš silnou medicínou, ale pisatel onoho pojednání v "Sokole" pražském to asi přijal za hotovou udalost a pod dojmem toho asi psal. Přál bych si ještě dnes, aby

sjezd podobný článek přijal, aby té polovičatosti Sokoly hyzdící učiněn byl konec. Upřímní svobodaři byli tehdy mým návrhem potěšeni, Stuchlík tehdy mne navštívil a pochvaloval si naši svobodomyšlnost, Bittner napsal v "Šotku" nadšenou úvahu a mně poslal srdečný list — jen že to bylo vše předčasné — návrh nestal se skutkem. Snad stane se na tomto sjezdu — někdy se tak stát musí!"

Napsali jsme a na vědeckém podkladě založili pojednání "Exercise in the Science of Keeping Well" a s výhradním právem uveřejnil veliký odborný list "New York Medical Journal", ze dne 21. června t. r. Za pomůcky použili jsme mimo jiných i děl Komenského, Jahna, našeho Tyrše, Scheinera, Krogha a našich vlastních studií a pokusů i snažili jsme se zdůrazniti hlavně práci soustavnou a dobrovolnou kázní zabezpečené výsledky soustavy české, jakž o minulém sletu v Praze se dokumentovalo a mnohými znalci, lékaři a odborníky potvrzeno jest. Doufáme, že hlavně po stránce fyziologické a pak hlavně v lékařství ochranném podařilo se nám vystihnouti důležitost tělocviku a po stránce zdravotní dokázati, že měl by být jedním z prvních činitelů výchovných. Mimo to na důkaz jak tělocvik působí hlavně na mládež a tělo slabé, ne dobře vyvinuté postarali jsme se o doklady, citující případy z vlastní naší zkušenosti a praxe a protože od uveřejnění práce této dochází nás mnoho dotazů kruhů odborných těšíme se, že nezůstane bez vlivu na místech patričních, jimž výchova mládeže, budoucna národa, svěřena jest a že i kruhy paedagogické uznají sílu a mohutnost vlastního postupu Sokolstva, jako instituce národní, jež za těch padesát let svého trvání vedle Turnérů německých, práce švédské, švýcarské a francouzských gymnastů vykonala mnoho na utužení lidu veškerého a slovanského zvláště. Článek opatřen jest i mnohými historickými doklady z dob hellenských atd. i doufáme, že věci se prospělo.

Jeden z předních novinářů česko-amerických, L. J. Palda, krátce před svojí smrtí vyslovil přání, aby nebylo nad jeho rakví řečeno, "poněvač nechce, aby jej po smrti chválili, když jej za živa štváli." Přání toto zajisté chová — přirozeně chováti musí — každý, kdo jen poněkud činněji do našeho veřejného života zasáhl. Jest někdy až odporno naslouchati těm nastudovaným chvalořečím a posmrtním vzpomínkám, jaké věnovány jsou zesnulým zasloužilým lidem často i od těch, kdož snažili se témuž člověku život způsobem všemožným otravovati, práci jeho podceňovati, každý krok jeho nízkým podezíráním provázeti. Musí-li člověk zemřít, aby veřejnost dověděla se také něco o jeho dobrých vlastnostech, aby veřejnosti teprv potom bylo vyprávěno o jeho poctivých, nezištných snahách, pak nedivíme se pozůstalé rodině, když přání zesnulého vyhová a nepřipustí, aby nad jeho rakví odehrávala se obvyklá chvalořečnická komedie. Ale stávají ještě jiné příčiny, pro které každý poctivý pracovník stejné přání vysloví, dovolí-li duševní

jeho stav, aby na vše to před svým odchodem s tohoto světa vzpomnul. Čte-li nadšené posmrtní vzpomínky o lidech bezkarakterních, o lidech mravně kleslých, o lidech, u nichž mimo podoby za doby jejich žití nebylo nic lidského, o lidech prostých veškerého lidského citu, nemajících špetky důstojnosti, špetky sebeúcty — tu v prsou každého slušného člověka vzniknouti musí přání: Když takových lidí s úctou jest vzpomínáno — prokažte mně aspoň tu službu a hleďte na mne po mé smrti co nejdříve zapomenouti!

č.

Jest ku podivu, že nikomu ještě nenapadlo jak cestou praktickou upoutati by bylo lze dorost nás a mládež naší na spolky podpůrné, české výhradně. Nahledněte do pojišťujících záznamů velikých amerických společností, jež vzaly si za úkol pojišťování dítek a tu shledáte ku svému úžasu, že dítky slovanských rodičů a dítky české tvoří hlavně v městech větších a osadách šikovní procento všech pojištěných vůbec! Protože jedná se hlavně o nejhudší, o třídu dělnické po většině jest toto pojištění prvním krokem ku sklonu k cizému spolku a případnému odnárodnění. Veliké organizace naše podpůrné, svobodomyšlné zvláště měly by vzíti za v čas v úvahu, protože i duchu volnému tak prospěti by se dalo, kdežto v Sokolství opět měli bychom, podle své mohutnosti a vyspělosti nynější v N. J. S. aspoň, zaříditi si základ úrazový, čili pojištění v případě poranění v Sokolně. Až dosud podporujeme v ohledu tom pouze a jediné cizí společnosti. Jestli by síly naše na vlastní základ ještě nestačily, tož mohli bychom z V. V. N. J. S. po případě pojistiti členstvo své evičeí za určitý obnos v celku u dobré společnosti úrazové, aneb postarati se, aby v našich podpůrných spolecích pokrokových i ten učiněn byl pokrok, aby i pro případ úrazu bylo členstvo pojištěno. Stojí za uváženou!

Dr. Friedmann barnumovsky oznamoval své želví serum proti tuberkulose a vystupoval všude jako nafoukaný Němec velice sebevědomě a s tou nadějí, že v té pitomé Americe nahrabe lehounko na tisíce dolarů. Pán přišel, serum jeho našimi odborníky a vládními znalci bylo prozkoumáno a protože ukázalo se býti zcela bezcenným bylo po reklamě a pán zase odejel domů do Němec, kde nyní bude nadávati na tu nevděčnou Ameriku a nevzdělanost lékařů amerických a podobně. V tom starém kraji v Němcích i u nás doma v Čechách někteří odborníci rádi ohruňují ret nad tím co ve vědě lékařské v Americe se koná, ale tolik jest jisto, že my zde zařízení nemocnic, laboratorii pokusných a jiných ústavů a v ranhojičství můžeme lecos dobrého ukázati, v zubním lékařství ještě více a v elektrotechnice a elektroterapii docílili jsme výsledků přímo velikých, kdežto v radiologii nejsme nikterak za starou Evropou a aparáty svými ji i ještě předčíme. Povídáme jenom proto, že byla právě u nás Americká Lékařská Jednota, jež zasáhla účinně do všelikých humbukářských podniků oznamovaných po časopisech, do všelikých klamů lidu a na úkor jeho zdraví patent-

kami a jinak i starala se hlavně o proražení zákona a provádění jeho o čistotě potravin a léků. Nyní usiluje se též o založení zdravotního odboru vládního a tu ovšem všichni i čeští humbukáři pracují proti za pomoci dolarů z lidu vylákaných na základě oznamek v těch kterých časopisech. Také jiné tajné a podobné prostředky nesmí býti vlivem téže jednoty lékařské v časopisech oznamovány a k prodeji nabízeny, jako léky musí označeny býti správně jménem svým a procento líhu na každé láhvi udáno i se všemi druhými přísadami, jedy a jinými látkami. A jiné ještě věci na ochranu zdraví lidu a hlavně dítek přičiněním stavu našeho se zavedly, zdravotní odbory státní vlastní sera vyrábí a mezi lid rozdělují, když třeba a epidemiím se za v čas předechází a o zdravotní stav obcí a měst a celé společnosti lidské lépe se pečuje, nežli jest milo všelikým dryáčníkům a vyrabitelům "všeléciv". To vše koná se nezištně a postupně "v té za dollarem se honící Americe", kdežto v Čechách v nejlepších ještě listech čtete inseráty gumového zboží, nějakého toho universálního léku a všelikých ústavů, jež zaručují vyhojení minerální a jinou vodou atd. za tolik a tolik Korun denně.

Pro nás rok 1915 znamená mnoho, jednak proto že na únor připadá založení první jednoty sokolské ve Spojených Státech v St. Louisu, Mo., a v červenci pětiletá památka utracení mučedníka kostnického mistra Jana Husa. Pro první oslavu doporučovali bychom, aby se odbyl slet a závody N. J. S. a první slet MLÁDEŽE I DOROSTU OBÉHO POHLAVÍ v St. Louisu, Mo., protože pochybujeme, že by mohlo býti přiměřenější a vhodnější cesty ukázati pokrok náš a postup na poli tělesné výchovy, jako právě přehlednutím šiků našich a celého našeho vývoje za dobu let padesáte. Rozumí se, že k těmto hodům sokolské práce pozvati bychom museli i veškerá druhá sdružení slovanská a ovšem i česká, pokroková a volná národní, jestli by ani do té doby ještě ku Svazu Sokolstva našeho nedošlo. V tom ohledu nelze předbíhati ovšem usnesení sjezdová, jako prozatím nelze se ještě zcela řídit dle toho co Župa Fugner Tyrš v Racíně byla minule přijala. Na druhou dobu památnou nutno se též již nyní připravovati a sice, aby v každé i sebemenší jednotě pořádána býti mohla tryzna Husova, jestli Sokol nepořádá zrovna ve spojení s jinými svobodomyšlnými spolky vůbec. Toho docíliti se dá způsobem zcela jednoduchým, necht' sjezd povolí za tímto účelem nějaký ten obnos na zakoupení "Husovy čítanky" a jiných prací podobných, z nichž řečníci naši mohli býti vhodný materiál čerpati, předčítati a přednáseti bratrům svým a sestrám i hostům jejich a ovšem hlavně mládeži. Písmáci sokolští, již ovládají angličtinu necht' píšou článce informační pro místní listy své anglické a jiné, aby i širší kruhy si uvědomiti mohly jasně poměr významu národa Husova v Evropě v století patnáctém a — dvacátém. Kde jen trochu mohou a vládnou nějakými těmi prostředky at' nezapomenou na podnik chicagský, na Husův dům a na knihovny své, do nichž práce Husovy ku

čtení a probírání zařaditi třeba, jakož i do českých oddělení veřejných knihoven objednatí nutno V Praze pak měla by naše N. J. S. míti svého delegáta na sjezdu Volné Myšlenky! K tomu všemu třeba konati přípravy již dnes, aby vlastní oslava v Sokolstvu byla jednotná nejen zevnějškem svým, ale jednotná i duchem svým a svorným pochopením hesel Husových, zásad pravdy poznané za kterou umíral a prvý rozžehl tak záblesk osvěty a volnosti.... A tu nutno si uvědomiti, že Hus nebyl upálen pro svou "kacířkost" — jakž náš br. Ruch byl minule dobře napsal, ale protože mužně setrval na tom o čem z duše byl přesvědčen, že dobré, pravdivé a spravedlivé. Jestli pak již po sjezdu začneme rozesílati knihy Husovy do všech jednot nebude naše vzpomínání omezeno pouze a jediné na červenec památný, ale věc Husova dojde poznání mezi námi i jinde naším přičiněním dokonalejšího a hlubšího! Sokolstvo tak nebude jen "slaviti" chvílkově, okazale snad, ale trvale a zpevní i posílí se k další práci cestou pravdy na prospěch lidu svého. A jestli by bylo možno a dotyčný výbor v St. Louisu chtěl již i do svého přijetí pořadu mohlo by se dob Husových připomenouti již i u té příležitosti, jakž výše navrženo.

"Vejdí do "Života" mého a škod' hodně", takové jest posláním jistého člověka, jenž zove se Horálek a v New Yorku v T. J. S. přednášel, získav si sokolskou pod falešnou předstírkou, že pracuje pro "všelidství". Naši bratři svobodomyšlní i sestry jejich podivili se ale, když to své "všelidství" jim vyložil, jako v "krámu páně!" A tohle právě jest jeho posláním, potírat šmahem svobodomyšlnost těch nevěreckých Sokolů, dělat do časopejsku, jemuž "Život" se nadává a dělat ministranta výtečníku, jenž v Ely, Ia., znám byl pověstným "markyčem", a nyní hlásá v Nebrascce slovo boží! Nezapývali bychom se takovouto chamradinou, kdyby nebyl ten pan Horálek "knihkupec" a bývalý Sokol řekl nám již napřed, že jede k "Životu" na tři leta a za pojištění existence a jsme jen rádi, že náš tisk český a volný v New Yorku konal tentokráte svou povinnost a naši byli na stráži! "Jako v "Životě" za dollar vynadáno bylo každému svobodomyšlníku a pracovníku, tak i za misijní dollarce bude působiti ve jménu bible i pan Horálek. A že se nemýlíme nikterak, stůž zde posudek "New Yorkských Listů": **Pan Horálek sklamal jiné a sebe také.** — Pan Horálek, spisovatel a bývalý knihkupec vinohradský, snad je jinak dobrým Čechem i člověkem, avšak jestliže se domníval, že Amerika, či vlastně česká Amerika, jest nějakou panenskou půdou pro sémě nějakého nového či starého duchovního poznání, sklamal se velice a sklamal i jiné, kteří podle jeho politického radikalismu soudili, že snad i v otázce náboženské přiklonil se k modernějším názorům. Ačkoliv tvrdí o sobě, že nepatří ku žádné církvi, že vystoupil z církve katolické a že jedná se mu jen o pouhou ideu všelidského bratrství na zásadách demokratických, tou svou přednáškou v Sokolovně prokázal, že jest člověkem veskrz náboženským a že jediným zákonem a jedi-

ným měřítkem pro nazírání na život lidský jest mu bible. Ač poukazuje na svoje osobní zkušenosti za dobu svého života, nemůže přece jen upříti, že vůdčím duchem nebyl mu jeho vlastní rozum a jeho vlastní zkušenosti, nýbrž že všechno své konání opírá jen o bibli a její výklad, který ovšem může být velice rozdílný. Návštěva sobotní jeho přednášky byla slabá, což lze spíše přičísti pokročilé letní době, nežli čemukoliv jinému, avšak tolik jest jisto, kdyby návštěva její byla sebe větší, že tím větší bylo by sklamaní účastníků, právě tak jako sklamaní pana přednášejícího. Zde v New Yorku, totiž v českém New Yorku, není již půda pro hlásání nějakého evangelia. A myslíme, že o stejném přesvědčení se pan Horálek i v jiných česko-amerických osadách. Nemáme žádné příčiny, abychom panu Horálovi překáželi, chce-li se v Americe nějakým způsobem uchytiť a to tím spíše, že jest nám známo, že poměry v staré vlasti byly silně proti němu, avšak, můžeme-li mu raditi, jsme toho náhledu, že již ve vlastním zájmu udělá lépe, vzdá-li se vší naděje na založení nějaké všebratrské církve, již marně zakrývá označením všesvětové republiky, a věnuje se něčemu prospěšnějšímu. S biblí mezi námi rozhodně nepochodí. Čechové američtí ve svém životním zápase mají daleko vážnější věci na starosti, nežli ubíjení ducha biblickými báčhorkami."

Dne 25. srpna t. r. zahájen bude sjezd N. J. S. v Baltimore, Md. Veškeré přípravné práce jsou téměř hotovy a dotyčné výbory vykonali již co třeba. Celou řadu návrhů uveřejňuje dnes V. V., jakoby na důkaz, že tentokráte připravovali jsme se co možná všichni, že dovedeme chápati důležitost okamžiku. Pokud nás se týče, nedivte se nám nikterak, jestli nepsali jsme častěji a zrovna s takovým nadšením pro spojení veškerého pokrokového Sokolstva amerického, jako snad se stalo před tím. Tehdy jsem psali mnoho, ano i mnoho se mluvilo, a skutek? — utek! Z těchto a jiných ještě vážnějších důvodů nechali jsme věci volný chod a na sjezdu se již přesvědčíme, pokud u věci této důležité po odbytém právě hlasování se něco vykonati dá či opět nie...

SILNÝM V ZÁSADĚ A PEVNÝM V KARAKTERU.

Co jest zásada a co charakter člověka pověděli jsme si na místech těchto tolikráte, že zbytečno by bylo znovu a znovu opakovati, **ale zdůrazniti nutno, vzhledem na udalosti doby poslední v řadách našich, že k Sokolství poctivému náleží tyto cnosti, vedle všech druhých cností občanských a vedle všech snah našich výchovných!** Napsali jsme minule, že v Chicagu dostala ta česká svobodomyšlnost pár pohlavků a dnes mohli bychom říci totéž, kdyby opět netýkalo se členů těch mladších, členů, již jako dorostenci byli s námi, jeden v Chicagu, syn bývalého starosty jednoty jedné z nejsilnějších a zde u nás v Cedar Rapids hoch, jenž jako borec oprávněval k nadějším největším... Tam i zde se ale tito Sokolové mladí hnízda svého nedbavší zvrhli docela,

jeden chodil do Sokola a na katechismus na faru zároveň, kdežto druhý u nás přišel k tomu "oženění" trochu snáze, ač také i jeho sňatek odbýval se v krámu páně. Případy tyto vyskytují se dosti často a pokud z nich druhá strana nevytlouká kapitál a ve svém tisku nepíše, že "to byla jedna z nejslavnějších svateb" i nezaznamenává každého toho vynikajícího "svobodáře", jenž na svatební hody se dostavil bylo by nám celkem lhostejné...

Lhostejné?

Možné dost, ale namane se ihned otázka, kde že jsme to se svou zásadou a kde že jest ta výchova našeho dorostu, našich charakterů... A tu jsme u hlavního bodu! **Jsmo v celku sdružením svobodomyšlným, prohlášení zásad našich napsáno jest v tom smyslu a členstvo dle toho mělo by se řídit v každém svém chování, každém svém počínu i v životě občanském, ve společnosti vůbec a v rodině zvláště.**

Přiznáme si upřímně, že v otázce lásky dvou mladých lidí jsou okamžiky, že brzy on a zase ona ranění jsou slepotou, že někdy přání rodičů na té či oné straně jednoduše se pomíjí, ba že v letech dospělosti ty naše děti dělají si mnohdy co a jak chtějí a kozla se ohlíží na to, jakých zásad byli jejich rodičové, jaká měli přání v tom či onom směru. Ale tu jest otázka, jak si děti své vychovali...

Jak si děti své vychovali oni a jak si vychoval dorost svůj Sokol! Člověk pevného charakteru, člověk zásadní, syn dobrých rodičů svých poslušný, svobodář čistého zrna a jako takový životem prošlý sotva hned k vůli nějaké té zástěrce bude se týdně tolikráte a tolikráte courati na faru na katechismus, aniž by rodičům svým způsobiti chtěl zármutek a děvče, dobrá Sokolka sotva tolik by si zadala, aby k vůli věci, ženichu, šla se zpovídat a přijímala z rukou těch, jež vždy jen k posměchu ji býti musely a znajíce jejich "obchod", jako dějiny staré vlasti rodičů svých sama dobrovolně stavěti by se chtěla v nevýhodu, když občanský sňatek tu jest cestou jedinejšou správnou...

Sami v rodině své jsme zkusili a přání našemu vyhovělo se vždy pokud se týče té naší svobodomyšlnosti a proč se vyhovělo? Protože jednoduše výchova dítek našich byla dle toho, protože vždy a za v čas jsme se přesvědčili kam ty naše děti chodí, v jaké pohybuji se společností a co v budoucnu by mohlo následovati a dle toho jsme zařídili. Jedno však a to jest to jejich Američanství museli jsme jim ovšem ponechat, třeba dosti neradi. A proč vlastně povídáme?

Jednoduše proto, že i v těchto věcech bude nevyhnutelně třeba nalézt vhodnou cestu, aby se v jednotě naší svobodomyšlné i svobodomyšlně jednalo, aby členstvo naše veškeré bylo při nejmenším aspoň tak zásadní jako jsou organizace věrečů všelikých a katolíků zvláště. Jestli chceme sloužit lidem pokrokovým musíme dle toho i jednati, musí jednati každý náš jedinec, každý bratr a sestra, veškerý náš dorost a mládež naše obého pohlaví musí míti za v čas vštěpováno v útlé mysle své. A to jedinejšou státi může úspěšně, když začneme ihned u domácího

krbu, pak ve škole české svobodomyšlné a v té naší tělocvičné škole sokolské, když náležitě doděláme, abychom tak děli, jako na schůzích svých a všech shromážděních, jež vždy musí býti volného a svobodomyšlného rázu. Výmluva dnes, že jde v těch a podobných případech výše citovaných jen o zvrhlé jednotlivce nestačí, Sokolu stačiti nesmí, protože tu hned přestupek měl by následovati zasloužený trest. Tyrš jakékoli zpátečnictví odsoudil a jestli opravdu jdeme cestou nám jím vykázanou, cestou rozumu a pravdy i pokroku pak musíme pracovati a nasaditi všechny páky, aby v té naší svobodomyšlnosti sokolské nejevily se nikde trhliny, at' již jest provinění v protestantském kostele Sokoly, pěvci v New Yorku, učitele svobodomyšlné české školy a Sokolů v Clevelandě oznamujících v "katolině", aneb v Cedar Rapids pod rouškou unitariánů a "vyšších prý snah".

Kdyby některý z nás šel a natřel si obličej na černo a vydával se společností, v které vyrostl, v které byl vychován a v které působí za černocha, každý bychom se mu vysmáli. Řekli bychom a právem, aby si nedělal blázny z nás a hlavně ze sebe, i poradili bychom mu, aby se šel rychle umýt. Ale, když někdo, jenž do věrejška byl s námi a hájil tu věc naší sokolskou do všech hrdel a statků, když vedením rodičů svých, jež v řadách našich zaujímají a vždy zaujímali místo přední, jde na zítří a to přímo ze Sokolny do tábora protichůdných lidí, do tábora největších našich nepřátel, nepřátel všeho volného a vzdělatelného, že neměli bychom mít práva jako jednota, jako členové těžce pokáratí zbloudilého a po případě potrestati člena zvrhlého, proradného?

Od nějaké doby pozorujeme, že snažili jsme se v práci tělocvičné co nejvíce, jméno Sokol neslo se v kruhy jiné a zvuk jména toho byl všude jen dobrý, protože borei naši vynikající, ukazovali světu, seč soustava jest sokolská, co dokážeme v utužení těla... A na to nejhlavnější, utužení mysle, jsme tak rádi zapomínali, varovného hlasu pořádatelstva listu našeho se nedbalo, at' psali jsme brzy o tom, či onom smutném úkazu, porušení kázně a nesokolském jednání! Téměř pod rukama rostli nám ti naši hoši na těle prospívající, ale zásad takových, že mnohdy stydno bylo naslouchati. A jestli zde či onde opovážil se vedoucí pokáratí jinak znamenité borece, ale za to v přesvědčení svém neslané a nemastné nastávající Sokoly, pravdy zapomínající mladíky naše a děvušky spíše fintivé, nežli svobodomyšlné, lehkomyšlné, nežli opravdové, štěbetavé místo pracovitě, dopadlo vždy špatně.

Odešli jednoduše ze cvičení, ba stalo se, že i odešli před samým veřejným. Takových příkladů dalo by se uvést dost a jestli se udály, **zajisté nejlepší ukazují nám cestu k nápravě.** Zbaviti se každé přítěže, zbaviti se jí v šiku i v družstvech našich! V tom ohledu se bude muset sjezd náš záležitostí touto obírat, i kdyby nechtěl, protože jestli naše organizace skutečně chce býti volnou naprosto, upřímně a pozitivně svobodomyšlnou v celku, musí i dle toľto býti její členstvo; musí každý, kdo hlásiti se chce do na-

ších řad i slibem čestným se zavázati, že konati chce dle stanov mu uložené povinnosti všechny...

Pouhé placení příspěvků nestačí, tu bude se muset ve stanovách vytknouti, co se od člověka, svobodomyšlníka, člena N. J. S., požaduje i ve směru mysle utužení. Jest pravda, že někteří z našich budou se odvolávat pohodlně na našeho Tyrše, jenž "každého Čecha chtěl mít Sokolem", ale my dnes po letech pokroku a postupu věci sokolské, jako věci volné, musíme čísti to Tyršovo evangelium: "Náš úkol, směr a cíl", abychom ihned vystihli, že "jedná se nám o zdravý vývoj Sokolstva, jež má-li býti věrno svým zásadám, musí býti otevřené a zásadně protiklerikální. A jistě, že přijde doba, kdy se také musí postaviti proti — aklerikalismu." Prosím, slova ta jsou napsána br. Tábořským v "Sokolské Hlídce" "Času" v Praze, dne 18. února 1913 a dokazují jen, že konečně i v Čechách po našem vzoru bude se musiti řešiti důležitá otázka svobodomyšlnosti sokolské, jako jsme si zde my rozuzlili již dávno a sami třeba z Čech dostalo se nám za to pokárání nejednoho. Nám však nevadí a stačí si jen přecházi v tom ohledu pro nás jen velice zajímavý článek br. Milana Fučíka v "Samostatnosti", jakž pod ohlavením "Budoucí vzor" napsal rovněž v "Hlídce Sokolské". Pro nás jen zadostiučiněním, jako těšíme se, že znovu a zase SAMI najdeme si cesty, aby ta naše svobodomyšlnost u nás byla co nejčistší, nejryzejší a nejzásadnější ve všech údech našich, ve všech složkách našeho velikého sdružení. . . A povede-li se nám na sjezdu, přistoupíme-li k náležité očistě šiků našich, k projevům na prospěch síly v zásadě i charakteru pravého Sokolství, oč tu budeme napřed, větší a významnější bude ten postup náš, na který v době poslední by nám tolik všelikých dobrodinečků "snášenlivých" chtělo naočkovati pod pláštíkem "snah národních" silnou dávku bezzásadnosti a elixirů všeléčivých a na ohebnost páteře nejvíce účinkujících.

Vzhůru hlavy! A jen za vzpřímené šíje, s zárem v oku pravdy a rozumu k dalšímu se mějme počínati za uvolnění českého člověka a bratra jeho Slovana. Zpátky ni krok! Nuž tedy ku předu, na paměti majíce, že věci žijí si životem svým vlastním, katolíci vlastní mají "Orlíky", jiné sekty "skauty" a Y. M. C. A. a podobné. Proč neměli bychom i my žít si dle toho? Proč svobodomyšlní, proč jako Sokolové i dle toho nechtěli bychom míti členstvo své nejlepší, nepřetvářející se a zásadní? Proč nezaříditi se dle toho? Netřeba tu bráti nikomu přesvědčení jeho, ba naopak věrce zásadního více nutno si vážit, nežli ramenáře, zběha a člověka proradného, Sokola opelichaného.

Že daleko jdeme? Že příliš zabíháme? Že chceme příliš mnoho najednou? Že ani v Čechách ještě nemají?

Nám nevadí, jestli v Čechách v Sokole mají, míti mohou, aneb míti chtějí, ale tolik víme, že CHCEME MY, že chceme se vši upřímností, poctivostí a šlechtností věci hodnou volných lidí, Sokolů opravdových, již znají slova velikého Machara, jenž jako my nepozastavuje se ani nad vznikem tělocvičných

dělnických jednot socialistických, jako my přeje utužení každého člověka, českého člověka zvláště, ale bejlí zatratiti musí, protože naseto bylo, jen aby "černí páni znovu kořistiti mohli". Naseto doma ve vlasti a naseto zde v české Americe! Ve dnech sletových řekl Machar mezi jiným v "Čase" a ve feuilletonu, jehož prvou část jsme otiskli své doby z brožury "Vari". Prvá část v brožurě na sokolskou odvetou konvenovala tehdy, jenže nám líbí se i konec:

"Potom přišla druhá secesse: klerikální. A té jsme povděční. Aspoň zde bylo české tělo očistěno od římského jedu. Český člověk nemůže být zároveň člověkem římským. Dvojakým Sokol nebyl a nemůže být." Píše pak Machar o Marathonu: "— A potom: člověk antický byl nerozpoleen, jeho řeč byla v souhlase s jeho činy a za každým činem stál člověk celý — — —." "Příslušenství k Sokolu musí stát nad příslušenstvím ke straně a zpronevěřila-li se strana myšlence pochodu, pak s ní Sokol nesmí mít nic společného. S lehkým srdcem dal s bohem odlétajícím černým orlům, s lehkým srdcem se rozloučí s nevařenými raky." A dále píše Machar řezavá slova pravdy—nebudu citovati, ten feuilleton je v "Čase" 29. června 1912. A končí: "Za nových padesát roků, až z nás bude prach, sletí se dojista k novému jubileu — at' si bude moci pyšně říci: Čím český národ je dnes, 1962, tím jest námi!"

SPALOVÁNÍ MRTVOL.

Musí každého pokrokovce a svobodomyšlníka jen potěšiti zjev, že v kruzích našich vzrůstá se utěšená snaha, aby ti naši mrtví, ta těla jejich místo pomalému rozkladu a hnilobě odevzdána byla zženutí ohněm a snaha ta přičiněním zástupců Národního Hřbitova v Chicagu vyvrcholiti má ve vlastním, českém krematoriu na krásném hřbitově tamním. Zástupci postarali se o hřbitov, jakému hned tak není rovno, zástupci ti i v jiných ohledech ukázali se býti štědrými ve všech podnicích národních a svobodomyšlných a školky české mají v nich zvláště dobré podporovatele, jako všechny podniky i české ve vlasti staré, zejména Ústřední Matice Školská. Tím ovšem není nikterak řečeno, že zástupci v Národním Hřbitově v Chicagu nebyli by se dopustili i mnohých přehmatův, viz případ podpory soukromého podniku reklamního, neozdobení hrobu Pavly Čechové, určení místa mrtvole Albieriho a jiného více. Však tolik jest jisto, že hnutí za účelem postavení krematoria vlastního a českého, hnutí za účelem spalování mrtvol vůbec jen našim v Chicagu slouží ku cti, jako i ta okolnost, že již po leta stává tam spolku, jenž pro tento druh pohřbívání, moderní a jednoduchý, pracuje a na členstvu i v celé české Americe svobodomyšlné a volné získává. Spolek ten pro nás Sokoly jest důležitosti neinalé a my jen členství v něm všem bratřím a sestrám znovu doporučujeme. Proč doporučujeme, povíme si v následujícím.

Proměna lidského těla mrtvého v popel a to ohněm, zove se "cremation" a způsob tento pohřbívání jest jen z dob dávných. Veliké kmeny árijské v dobách prvotních pohřbívali mrtvé své ohněm a také národové řecký, římský, slovanské, keltické a staří Germáni činili totéž, tak jako dělo se v Indii. V některých částech severní Evropy a také ovšem u nás doma v Čechách z "doby bronzové" najdete o tom dosti dokladů na pohřebištích v mohylách a hrobech, v nichž našly se mnohé popelnice. Bylo křesťanství, které spalování mrtvůl poznenáhlu zatláčovalo a národům pohanským ve jménu kříže vnutilo naprosto pomalé, nebezpečné a nečisté i nezdravotní pohřbívání mrtvých na "svatá a vysvěcená pole". Táž církev, která dovedla plamenům na pospas vrhati nepřátele své a tak zvané "kacíře" pro své věrné musela vždy míti co nejvíce pompy, co nejvíce obřadů a co nejvíce komedií s tím hříšným tělem, jehož nesmrtelná duše byla prý pak za modliteb a zaplaceného odříkávání žalmů poslána přímo do nebe. Ale jako ve všem církev a různé ty víry dovedou se přispůsobiti, jen když se pánům páterům a kazatelům za to hodně zaplatí, tak bude asi záhy i se spalováním mrtvůl, jež na příklad v Indii dosud se provádí pravidelně, jakož i na jiných místech v Asii, Americe atd. Moderní Evropa uznává, že tento způsob pohřbívání jest lepším všech jiných a jestli zejména katolíci odvolávají se na vzkříšení a z mrtvých vstání protestují nedivme se jim. Musí poslouchati a věřiti co se jim káže. Pro nás však spalování mrtvůl se stanoviska zdravotního má cenu velikou a jestli jde nám o ozdravení lidu, utužení a posilu jeho pak musíme se zajímati i o každé obmezení nákazy, o každé nebezpečí epidemií a rozklad, jenž poškoditi může celá okolí, celé společnosti.

Katolická církev znajíc touhu lidí všech, aby po nich zůstala tu na tom světě nějaká památka doporučovala pohřbívání mrtvých do země, také podle toho si všechno své učení zaonačila, aniž by pověděla ovečkám svým jak to bude o posledním soudu vypadati se všemi těmi jejími příslušníky, jež červy sežrali, ohlodali a p. Egyptané mrtvolý své balsamovali a uchovávali takto připravené mumie v hrobkách a v nesmrtelnost duše věřice, těšili se na shledání v nějakém tom nadpozemském ráji a u bohů veškerych. Úpravě mrtvůl věnována zvláštní péče a vnitřnosti balsamovány byly zvláště a uchovávány jako tělo v oleji, pryskyřicemi a různými solemi. Z pryskyřice byly balsamy hlavně a odtud slovo balsamování. Urny s vnitřnostmi do hrobek k mumii se ukládaly, kdežto tyto v plátne a pásy zabalovány jsou, všelijak vyzdobeny i barvami okrášleny. Mumie takové v museích vidíme a jistě se spůsobu takového pohřbívání podivujeme.

Američtí domorodci v Peru a některé kmeny Indianů do dnes mumifikují své mrtvolý suchým vzduchem. Věděliti, že mrtvola hnije jen za přístupu vlhka; jakmile se voda z mrtvolý suchým vzduchem odstraní, zamezí se i hnilobě a mrtvola udrží svou tvárnost na delší dobu. Na rezervacích indianských jsme viděli takovéto mumifikování ná-

čelníků na delší dobu vystavených na příklad spolu-bojovníkům, kdežto za poslední návštěvy v Čechách a v Němečích v mnohých chrámových kobkách viděli jsme jak dodnes uchovaly se mrtvolý pohřbených mnichů. Takové zachování mrtvol stalo se suchým vzduchem hrobky. Tak bývalo u bohatších lidí, chud'as musel se spokojiti společným hrobem, čili sušárnou, abychom tak děli, kdežto jinde nezbylo ničeho jiného, nežli pochování prostě do země. A nyní k vlastnímu pojednání, jakž našli jsme minule v listě českém.

"Nejjednodušší, za to však nejrozšířenější a přirozený způsob pohřbívání tělesné schránky člověka bylo spalování mrtvolý ohněm. Spůsob tento prastarý došel v poslední době důkladnějšího povšimnutí a z toho, jak myšlenka tato získává si stále širších a širších vrstev, lze očekávati, že v dohledné době nabude rozhodné převahy nad pohřbíváním do země.

Incinerace, jak také zove se spalování mrtvol, byla prováděna již za doby bronzové. I staří Slované, naši předkové, stavěli při pohřbech pod širým nebem hranice dříví a na nich mrtvolý spalovali. Popel sbírán byl do hlíněné popelnice, nad níž navršena byla mohyla, větší či menší, dle významu pohřbeného. Také popelnice zhotovovány byly od nejprostších až po nádherně zdobené. Celý obřad prováděn byl s neobyčejnou nádhrou. Tento způsob, spalovati mrtvolý na hranici pod širým nebem, dodnes se zachoval u buddhistů. Také při hromadném pohřbívání padlých na bojišti je často nutno uchýliti se k tomuto prostředku.

Křesťané počali prvně své mrtvé pohřbívati do země teprve ve druhém a třetím století po Kristu a sice hlavně z té příčiny, aby se lišili od pohanů. Od spalování mrtvol bylo upuštěno a spálení mrtvolý považováno bylo pak za zneuctívající. Myšlenka spalování mrtvých znovu přišla na přetřes v XVIII. a v druhé polovici XIX. století. Na mezinárodních sjezdech hygienických dospělo se k poznání, že spalování mrtvých jest jediným správným způsobem pohřbívání, všem požadavkům moderní hygieny vyhovujícím."—Sami jsme se několika takových sjezdů účastnili i musíme uznati, že se v tom ohledu i ve Spojených Státech pokračuje.

"Dnes již všeobecně jsou uznávány zřetelné závady pohřbívání do země. Nehledě zatím k otázce veřejného zdravotnictví, jest to ohromný vzrůst měst, a z toho jeví se potřeba zakládati hřbitovy stále rozložitější a ve vzdálenějších polohách a mnohé ještě okolnosti, jež tuto otázku staví do jiného světla.

Veliký tento význam, jaký klade moderní hygiena ve spalování mrtvol, vysvitne jasně, uvědomíme-li si rozdíl pochodů, jež nastávají v těle v obou druzích pohřbívání.

Tělo uložené do země počne se záhy rozkládati; rozklad ten postupuje zároveň dvěma současnými procesy: tlením a hnitím. Tlení je pozvolné okysličování organických částek těla na vodu a kyslíčník uhličitý; dusík v organických látkách v rozličném spojení se vyskytující uvolňuje se při tomto okysli-

čování jako plyn. Jest tudíž tlení tentýž pochod jako spálení mrtvoly; rozdíl je tu pouze ten, že spálení mrtvoly je rychlé, tlení zdoluhavé. Hnití pak jest rozklad bílkovitých látek za přístupu vody, zavinený plísněmi (mikroorganismy). Pochod tento provázen jest vývojem smrdutých plynů, které pro svůj zápach hnilobu charakterisující obdržely jméno plynů hnilobných. (Viz článek náš v čísle květnovém: "Metabolism atd.")

V obou případech, při tlení jako při hnití, vznikají alkaloidy mrtvolné, ptomainy, látky to, jež pro svou nesmírnou jedovatost také často se zovou jedy mrtvolné. Jsou to hlavně cadaverin a muscurin.

Látky tyto a mnohé ještě jiné mohou býti ze hřbitovů šířeny vzduchem (plyny), nebo vodou (jedy). Plyny hnilobné mohou člověka usmrtiti; případy takové se staly nejednou, hlavně při vstupu do hrobek. Proto také bylo pohřbívání mrtvých v chrámech zakázáno. Zápach hnilobných plynů postřehujeme na hřbitově určitěji po dešti.

Spodní voda a dešťová do půdy hřbitova prosáká vyluhuje z mrtvoly jedovaté látky; spodní vodou látky ty dostávají se také do pitné vody a mohou způsobiti různá onemocnění. Největší však nebezpečí hrozí zdravým lidem z pohřbených osob, zemřelých nakažlivými nemocemi. Jak známo, tyto nemoci snadno se přenášejí malými, drobnohlodnými živočichy, zv. bacilly. Po uložení mrtvol do země žijí na útraty jejich látek dále a množí se. Bacilly střevního tyfu na př. žijí v mrtvole i po 400 dní, bacilly tuberkulosy, jak bylo dokázáno i po 96 dnů, ano v jednom případě nalezeny i po 2½ roce!, bacilly sněti slezinné po 2, ano i 10 letech! Že pak na své životní činnosti neutrpěly, dokázány pokusy na zvířatech. Zvířata, jimž byly naočkovány v mrtvole nalezené bacilly, onemocněla a podlehla.

Zárodky tyto odnáší spodní voda z mrtvoly; spodní vodou mohou se pak dostat do pitné vody a způsobiti onemocnění i smrt. Působí skutečně dojmem komickým, na jedné straně desinfekuje se úzkostlivě vše, s čím nemocný přišel do styku, na druhé straně však zakopává se do země nádržka bacillů, které prostřednictvím spodní vody nákazu šíří v lidstvu dále.

Nyní můžeme snadno postřehnouti, jaké rozdíly panují mezi oběma druhy pohřbívání: mezi pohřbíváním do země a mezi spalováním ohněm. Hygienické přednosti spalování mrtvol záleží hlavně v tom, že účinkem vzdušného kyslíku zahřátého ničí se s naprosto bezpečností veškeré organické látky a tedy i zdraví nebezpečné bakterie; to zejména padá na váhu při spalování lidí zemřelých na nemoc nakažlivou.

Dále jsou to i výhody národohospodářské. Nehledě k tomu, že k uložení popelnice jest zapotřebí mnohem méně místa nežli na hřbitově, s čímž hlavně velká města musí počítati, druží se k tomu i finanční výhody. Spalování samo o sobě drahé není, a bude-li se všeobecně bude ještě levnější. V Paříži na příklad stojí spálení mrtvoly 250 fr., kdežto pohřbení do země přijde alespoň na 400 fr.

V ohledu esthetickém není myslitelné čistší pohřbení mrtvoly než spálením. Pieta k zesnulému není aktem tím naprosto dotčena, pomyslíme-li, k jakým hnus probouzejícím hnilobným pochodům je tělo v zemi vydáno a kolika stům hmyzu skytá potravu! Kdo byl přítomen vykopání mrtvoly, dá těmto slovům jistě za pravdu.

Jako nejpádňější důvod proti spalování mrtvol bývá uváděno, že prý zavedeným spalováním mrtvol stoupla by zločinnost. Oheň prý by zahladil veškeré stopy zločinu (jedu a pod.). Námitka tato jest naprosto nedostatečnou; mohla by míti jakés oprávnění jen tam, kde by se jednalo o zločinné spalování mrtvol. Při uzákonění spalování zjistila by se pravá příčina smrti vždy předem."

Toto zjištění provádělo by se soustavně a v každém případě odborníky a znalci a pak by také námitka, že někdo za živa byl vstrčen do pece odpadla. "Za živa pochován" jest strašné obvinění, jež vyskytuje se a vyskytnouti se může pouze a jedině tam, kde pohřbívá se cestou starou. Zdánlivá úmrtí se stala neupíráme nikterak, ale připojujeme se k tomu co výše řečeno. Ostatně jak hrozné musí být takové pohřbení za živa do země, třeba se stalo jen ojedinele oproti okamžitému zničení ohněm v peci do běla, buď elektrinou, aneb ve starších krematoriích do ruda vyhřátých. Tělo vsune se do připravené pece a v několika minutách celá procedura končí — čistě a jednoduše končí, ba v některých krematoriích moderních a větších rozměrů, jakž na mnoha místech Spojených Států v poslední době zbudována byla, jest vše tak zařízeno, že chvíle ty jsou pro pozůstalé přímo nezapomenutelné a velebné, velebnější odřikávání latinských žalmů a všelikých hokusů pokusů. Z místnosti, kde katafalk pro rakev se nalézá jde tato po padáku do podzemí a v příští chvíli mrtvola jest spálena a nikde ani zdání, ani čichu po tom co se bylo událo. My jako lidé svobodomyšlní musíme tento druh pohřbívání jen schvalovati a bude dobře, když každý z nás dá si do své závěti, aby stalo se pak po vůli jeho. Popel lze uschovati ve zvláštních za tím účelem zhotovených popelnicích. Vlastní spálení stojí as \$25 a rakev může býti jen levná sukrem pokrytá a p. Jedním z nejstarších krematorií ve Spojených Státech jest ono v Davenport, Ia., a tam již několik těl našinců bylo zpopelněno, naposledy ono br. L. J. Paldy. Také v Chicagu, New Yorku a jinde mnozí našinci tak pohřbívání jsou: Zdrůbek, Stuchlík atd. Společnosti pro pohřbívání ohněm mají nemalou zásluhu o spalování mrtvých a nám zajisté může býti jen zadostiučiněním, že takovouto společnost a organizaci prvního řádu máme i my svobodomyšlní Čechové v Americe, totiž v Chicagu. Hlaste se o členství a prospějete věci pokrokové.

Od té doby, kdy poprvé členové církevních sněmů řekli "Líbilo se nám a svatému duchu", t. j. povznegli vnější autoritu nad vnitřní, uznali práci ubohých lidských mozků na sněmech za důležitější a světlejší, než to jediné v pravdě svaté, co jest v člověku, rozum a svědomí, od té doby vznikla lež, uspávající těla a duše lidské, jež zahubila miliony lidských bytostí a posud pokračuje ve strašném díle. — Tolstoj.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois.

Redakční:

DR. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, CEDAR RAPIDS, IOWA.
JOSEF ČERMÁK, 1641 Millard Avenue, CHICAGO, ILL.
Tel. Lawndale 1974.

Editors:

Veškeré dopisy a práce pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavněmu redaktoru za list zodpovědnému:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Ia.

SUBSCRIPTION - - - - - 75c per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Cech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sděl tak rovněž i výpravě listu našeho, aneb jednatele V. V. Předplatné, jakož i odevzdání do listu příjímá jednatele Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatele sdělí.

JAN ČERNÝ, 431 E. 71st St. New York City, jednatele Výkonného Výboru.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavněho redaktora do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Krokopy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přetiskování oznámí výpravě každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravě každý měsíc.

Tiskárna a výprava listu:

Národní Tiskárna, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Jos. Čermák:

31. SJEZD NĚMECKÝCH TURNÉRŮ V DENVER, COLORADO.

Nežli počnu líčiti průběh sjezdu amerického Turner-Bundu, jsem nucen projeviti opět politování nad tím, že sjezdy a slavnosti druhu tohoto těší se vždy tak malé účasti se strany našich českých odborníků. Pozorováním práce jiných šíří se náš obzor, súčastníme-li se sjezdu tělocvičného jen co pouzí pozorovatelé, postřehneme mnohé pochybení, jehož se můžeme v budoucnosti vystrážiti — můžeme mnohému a mnohému se přiučiti, své vědomosti obohacovati a konečně učíme se posuzovati jiné, což jest zároveň výbornou školou v přísnějším posuzování sebe samých. Víím, že jest málo jednotlivců mezi námi, jmenovitě mezi těmi, kdož zvolili si evičitelství za své povolání, aby účastenství při eizích sjezdech přinášeti mohli takové oběti hmotné, jako vyžadoval na příklad sjezd letošní, odbývaný až ve stínu Skálních hor — ale jednoty naše společně se Župami měly by vždy k tomu hleděti, aby přední své evičitele k sjezdům podobným ze středu svého vysílaly, neboť na vzdělání evičitelských sil neměli bychom litovati žádných obětí, byť by tyto sebe větší. Pouhými nadšenými projevy touhy po dokonalosti k té dokonalosti nedospějeme — musíme té touze též přinášeti hmotné oběti. Kde jedná se o šíření vědomostí odborných v řadách našich, tam nemělo by býti hleděno na vydání a která jednota již tak daleko dospěla, že

vydržovati si může evičitele, ta měla by již také jednou za čas s ochotou přispěti hřívnou na to, aby umožnila mu účast při každém tělocvičném sjezdu, v zemi této pořádaném. Netřeba snad ani zvlášť na to poukazovati, co pro sokolskou jednotu znamená dobrý evičitel. Jest on duší veškeré té pravé sokolské činnosti — jest on tím nejdůležitějším činitelem v jednotě a jsme-li nápomocni jemu, aby obzor svých vědomostí šířil, pracujeme tím také ku prospěchu svému!

* * *

Pokud se účastenství týče, jak se strany závodníků, tak i se strany ostatního členstva jednot turnérských, zůstal sjezd denverský za sjezdy předcházejícími, čehož příčinou jest hlavně vzdálenost města, kde sjezd byl odbýván. Leží Denver 1200 mil jihozápadně od Chicaga — a tu nejhustěji obydlené státy východní nebyly s to vyslati tak četné delegace, jako když sjezd odbýván jest na Východě. I od Tichého pobřeží jest k Skálním Vrchům pout' daleká a vezmeme-li v úvahu, že jen z Chicaga při těch největších výhodách, jaké při větším účastenství a společném cestování na železničních společnostech bylo lze vymoci, cestovné vydání jednotlivce vypočteno bylo na \$75, tu projevití musíme Němcům uznání i při tom menším účastenství, že kde jedná se o vše tělocvičnou, s chutí dovedou přinášeti oběti sebe větší. A to jest první věc, na kterou ve své zprávě poukazují, abychom se jí také přiučili.

Ale nebylo-li účastenství tak veliké, jako při sjezdech minulých, v nadšení sjezd denverský nezůstal za žádným ze sjezdů minulých. Bylo až dojemno pozorovati, s jakou láskou, s jakým nadšením pozdravováni byli staří Turnéři, kteří získali si o turnérskou organizaci nějakých zásluh! Kdekoliv v tom davu přicházejících objevila se šedá hlava některého známějšího pracovníka, otráslu vždy o vzduším hlučné provolávání slávy — kdekoliv bylo takovému kráčení kol řad evičitelského mladšího členstva, byl zdraven nadšeným "Gut Heil!" — a když jsem pozoroval tu lásku, tu úctu, příchyllost i mladšího živlu k těm starým veteránům turnérským, nedivil jsem se, že tolik šedých hlav spatřujeme v neochabující práci a při tom vzpomínal jsem na ten veliký počet schopných, nadšených starých našich pionérů sokolských, kteří v práci ochabli, řad našich se vzdalují a své činnosti na poli sokolském nuceni jsou vzpomínati jen s pocity největší trpkosti. Také jedna věc, nutící k vážnému přemýšlení, kdykoliv počneme uvažovati o budoucnosti českého Sokolstva v Americe. "V řadách našich často vyskytnou se různé náhledy," pravil v jedné své řeči vynikající člen Turnerbundu, Philip Rappaport, "ale kde jedná se o čest a prospěch naší organizace, tam stojíme pevně co jeden muž!" Jinými slovy, že různost náhledů, osobní choutky, vše ustoupiti musí stranou tam, kde vyžaduje to prospěch celku.

* * *

Své povinnosti zpravodajské neučinil bych zadost, kdybych nezmínil se též o tom, s jakou přímo bratrskou ochotou vyšel vstříc celý pořádkový výbor pisatelů tohoto, jenž vyslán byl k sjezdu jako

zástupce naší N. J. S. a jako zpravodaj "Sokola Amer." Sotva že V. V. mé jmenování výboru denverskému oznámil, učiněny byly se strany tohoto všechny možné kroky, aby pobyt můj v cizím městě stal se co možno nej příjemnějším. Člen místního Turnvereinu (br. Fiala, náš vítěz z omažských závodů) byl ustanoven, aby byl mi hned po mém příchodu radou i skutkem nápomocen, což on také s uznání hodnou svědomitostí plnil. Abych teprv po svém příchodu nebyl nucen po různých úřednách sháněti potřebné legitimace, oprávnující k volnému vstupu na cvičiště a do místností, kde podávány byly ukázky cvičení vzorných, odevzdal mi br. Fiala hned po mém příchodu výborem pro mne určené všechny potřebné odznaky i vstupenky pro celou řadu slavností, ba ani na lístky oprávnující k svobodným obědům na cvičišti, nebylo opomenuto, kterých však mnou použito nebylo. Tiskový výbor vedle toho, když byl anglickým zpravodajům oznámil příjezd zástupce českého Sokolstva, neopomenul zprávu tu doplniti lichotivou poznámkou o celé naší organizaci. A kdekoliv zástupce N. J. S. později se objevil, byl všude vítán s takovou srdečností, jako by byl jedním z těch starých pionérů turnérských. "Různíme se řečí," pravil ke mně člen ústředního tělesa, "ale cíl náš je stejný — a my vítáme srdečně každého, kdo s námi k tak důležitému cíli na stejném poli pracuje..."

* * *

Když po dlouhé, bez mála 30 hodin trvající cestě, oetli jsme se u cíle, a já cestou a úmorným vedrem vysílen kráčí k východu, zavadil o mé ucho pojednou nadšený, upřímný pozdrav: "Na zdar, Chicago!" Ohlédnu se a spatřím u vchodu skupinu upřímných krajanů, kteří mne zde očekávali. Byli to: br. F. B. Fiala, o němž zmínil jsem se již shora, obě. Semerád, br. Ant. Kos z Detroitu, br. K. Tittle z Chicaga a obě. Fr. Rittich. Po srdečném uvítání, které v té daleké cizině bylo mi nanejvýš milé, nastoupili jsme cestu k hotelu, abych oddati se mohl potřebnému odpočinku. Však valně se mně do odpočívání nechtělo a proto zbaviv se na rychlo cestovního prachu, vyšel jsem v pozdní hodině noční ven, abych se přesvědčil, jak to denverské ovzduší, o němž jsem byl tolik slyšel, na mne bude působiti. Leží totiž Denver 5134 stop nad hladinou mořskou a proto Turnéři z východních měst přijeli sem někdy dříve před závody, aby se zdejšímu podnebí poněkud přispůsobili, neboť řídké ovzduší nezvyklému způsobuje při větší tělesné námaze záhy únavu. Jmenovitě na člověka slabého srdce neb poruchou tohoto orgánu trpícího, ovzduší v těchto krajích velice působí. Přes to, že Turnéři přijeli dříve, aby podnebí poněkud přivykli, přec u některých dostavilo se záhy krvácení z nosu a na všech byla znáti při cvičení hned neobyčejná tělesná únava. Jednu vzácnou výhodu Denver ale má a sice, že přes to, že slunce dovede zde nemilosrdně pražiti, jakmile jen na několik minut zakryje se mraky, cítíte hned až nápadné ochlazení — neboť vzduch, z blízkých, věčnými sněhy pokrytých hor vanoucí, působí jako osvěžující lázeň. Noci pak jsou vždy chladny —

což velice prospělo závodníkům, kteří v záplavě žhavých paprsků jiho-západního slunce po celý den závoditi musili. Přesvědčiv se rychlou chůzí, že coloradské ovzduší ani při větší námaze tělesné nebude míti na mne valného vlivu, odebral jsem se pozdě v noci do hotelu, abych se pro své povinnosti zpravodajské náležitě připravil.

Program.

Program sjezdu sestaven byl následovně:

Pondělí, 23. června:—Vítání přibývších Turnérů, pěveckých spolků a hostů.

Úterý, 24. června:—V 9 hod. ráno oznamuje 12 ran z děla zahájení slavností. Vítání hostů z pobřeží Pacifického. Zkoušky na cvičení školních dětí.

Středa, 25. června:—Vítání hostů z okolí. Schůze soudeů. Večer pochodňový průvod a koncert.

Čtvrtek, 26. června:—Zahájení závodů prostných v 7 hod. ráno. Odpoledne slavnostní průvod. Schůze učitelů tělocviku. Hostina na počest zástupců tisku. Večer v Auditoriu zahájení ukázkových cvičení místními spolky.

Pátek, 27. června:—Pokračování závodů. Závodů na náradí. Závodů sborů pěveckých. Cvičení školních dětí. Večer ukázková cvičení v Auditoriu jednotu přespolních.

Sobota, 28. června:—Dokončení závodů na náradí a závody v cvičích atletických. Zkoušky na prostná žen, cvičení tyčemi členů a cvičení činkami starších. Odpoledne: Závodů — cvičení prostná žen, činkami starších a tyčemi členů. Večer: Ukázková cvičení v Auditoriu.

Neděle, 29. června:—Různé slavnosti na počest hostů — dokončení závodů — plavání — ukázková cvičení ve Stadiu a udílení cen vítězům.

Pondělí, 30. června:—Vyjížd'ky do Skalních Vrchů—osvěžení po tuhé práci v sněhových kopečích.

* * *

Ačkoliv co hosta a zástupce naší jednoty bylo povinností mojí účastniti se různých slavností, nebudu líčením slavností těch čtenáře unavovati. Slavnosti, ač při příležitosti takové bývají nezbytny, nikdy nejsou s to mysl moji zaujmouti — raději vidím malý čin, nežli naslouchati těm nejnadanějším řečím. Proto také, kde jen to možné bylo, vyhnul jsem se formálním recepcím, abych čas takto získaný věnovali mohl sledování sjezdu po stránce technické. Spěji do dalekého Stadia, abych byl přítomen zkouškám na cvičení místních tělocvičných škol a škol veřejných — ale tato mne docela neuspokojují. Sestavení cvičení i provedení neodpovídá požadavkům, jaké jsme zvyklí klásti na cvičení předváděná ve dnech, jakými jsou tyto. Neuspokojen obrázky ve Stadiu, vydám se do města, abych přehlédnouti mohl průvod, který dle příprav rozsáhlých a účasti mimoturnerských organizací sliboval býti v pravdě velkolepým.

Zvláštní ozdoba ulic.

Ulice denverské byly pro tento den bohatě dekorovány — ale jeden druh dekorace poutal zvláštní pozornost — takové ozdoby svých ulic v době letní může si dovoliti jenom toto sídelní město státu

Colorado a žádné jiné. Slunce pražilo nemilosrdně — že i v tom suchém ovzduší, kdy při rychlém vy-
pařování člověk vedro snadněji snáší, přece jen
městské ulice stávají se hotovými výhněmi — a
hle! zde při vjezdu do města spatřujete jako hlav-
ní ozdobu ulice, jimiž se průvod ubírá, měl, zvláštní
zjevy — sněhové mohyly! Originální to věru my-
šlénka! Výbor dal si vlakem z blízkých hor přiv-
ézt celý nákladní vlak sněhu a z tohoto poděl
ulice, jimiž průvod ubírá, se měl, nastavil sněhové
kopce. A podivný to pocit — státi na chodníku,
cítiť jak do vás slunce nemilosrdně praží — a vedle
pohlížení na mohyly skutečného sněhu! A ještě
zvláštnější pocit vzbudí ve vás, když v tom úpal-
ném vedru pojednou roztříští se vám o klobouk sně-
hová koule! Mládež totiž — a kdož by jí to bral
za zlé? — počala v tom parném červnovém dnu ba-
viti se hroudiváním sněhovými kulemi a málo dba-
la toho, koho zasáhne. I Turneri z průvodu vybíhali
a následovali příkladu. Mládeži jsem to odpustil,
ale Turnerům nikoliv, neboť kde vystupujeme před
veřejností s lidem, o jehož dobrovolné zkázněnosti
rádi píšeme a mluvíme, tam tu kázeň neměl by po-
rušiti ani tak vábíivý zjev, jakým je sněhová mo-
hyla při 94 stupních tepla!

Průvod.

Průvod byl v pravdě imposantní a nebyti toho,
že tu a tam postřehl jsem ukázky nedostatečné kázně,
řekl bych, že to byl jeden z nejlepších průvodů,
jichž jsem při příležitostech podobných byl až po-
sud svědkem. Turneri zaměnili svůj bývalý šedý
evičební* kroj za kroj bezvadně bílý s černými
vázankami a kde kráčeli v sražených osmistupech
a nedali se vyvolati z šiků žádným zjevem, žádným
požitkem, tam řady jejich vyvolávaly hlučné pro-
jevy pochvaly. A právě tam, kde pochodovali v
osmistupech, pyšni na to nadšení, jaké zjev jejich
vyvolával, dávali si Turneri na tom záležitosti, aby
dojem vystoupení jejich nebyl ničím porušen. Ale
kde šlo se ve čtyřstupech a to ještě ve volném roz-
stupu, tam bylo zřítí již více volnosti — Turneri
vybíhali z řad a chápali se sněhu, jímž po ostatních
házeli, ano i podávané pivo, bylo s ochotou přijíma-
no a žízeň v průvodu ukájena. Nemůžeme býti ni-
kdy zodpovědni za každého jednotlivce — ale mám
za to, že přísné napomenutí před zahájením průvodu
by přece jen musilo míti na ty mladé hochy žádoucí
účinky. — V čele průvodu jel na koni Turner před-
stavující Jiřího Washingtona, jemuž tvořili čes-
nou stráž představitelé německých vojenských hod-
nostářů, kteří pod prapory Washingtonovými bo-
jovali za neodvislost Ameriky. — Za těmi následo-
val vůz představující "Columbiu" a "Germanii" —
a za nimi vozy "Poesie a Hudba", — a "Otec Jahn
se svými žáky". Za vozy těmi ubíral se místní po-
řádající výbor, s předsedou G. Schirmerem v čele,
který byl s oken i chodníků nadšenými diváky hluč-
ně zdravěn. Krásně vyjímalo se v průvodu "oddě-
lení soudců", vedené H. Suderem z Chicaga. Všic-
hni oděni byli v bílé spodky, modré lehké kabátky
— na nohou měli bílé střevíce a hlavy kryly bílé
klobouky. Samí vyškolení evičitelé, a jejich pevný

krok, hrdě vztýčené hlavy byly všude předmětem
obdivu a nadšených projevů pochvaly. Nákladně
vypraveny byly vozy představující "Dějiny Ger-
mánska", na nichž s historickou přesností zobraze-
ny byly scény z dob starých Germánů až po nyněj-
ší dobu. Dal si místní výbor na průvodu velice zá-
ležeti a všude bylo znáti, že nebylo šetřeno hmotný-
mi prostředky, aby jen živel německý před zraky
Američanů důstojně se reprezentoval. A co zvláš-
nost zaznamenávám a prosím, kdekoliv my podob-
ným způsobem reprezentovati český živel cheeme,
bud' me až úzkostliví při výběru představitelů hi-
storických osobností a hled' me, aby také předsta-
vitel historické osobnosti zjevem i maskou přiblížil
se co nejvíce ustálené představě našeho velikána.
Němci si na tom dali zvlášť záležet — u nás však
někdy ten historický velikán zjevem svým valně
neimponoval. Není-li dostatečných prostředků vy-
pravití vůz důstojný — pak lépe žádný!

(Dokončení.)

ZA BRATREM L. J. PALDOU.

Již v čísle minulém zdělili jsme s vámi bratři
a sestry smutnou zvěst', že zemřel nám náhle bratr
dobrý, písmák nevšedního nadání a Sokol, který na
tom poli národním, svobodomyslném a lidovém
pracoval pilně až do chvíle poslední. . . Bratra
Paldu není více a co trapně dojí má zemřel vlastní
rukou. Toho bychom se byli nikdy nenadáli, jako
litujeme, že nepřátelům našim proti věci lidí volných
nová vtisknuta zbraň do ruky a to jedním z těch,
kdož stáli vždy v řadách prvých. . .

Br. Palda zemřel, dne 9. června a tělo jeho
zžehnuto v krematoriu v Davenport, Ia., dne 12.
června. Doprovozdili jsme přítele svého a bratra jed-
noho z nejlepších na cestě poslední a píšeme-li dnes
těchto několik řádek činíme tak jedině proto, aby-
chom ukázali, jak i on tu věc naši sokolskou milo-
val, jako muž rázovitý, vznětlivý, na prosto zásadní
a nadšený, jeden z těch, již dovedl jiným raditi a
sám sobě nejméně. . . Místní jednota Tyrš ztratila
v něm člena nad jiné dobrého, N. J. S. muže pevného,
který vždy pracoval s celou silou a vlivem řečnické-
ho svého talentu působil brzy zde a zase onde, co
zatím ten jeho brk sokolský k rozmachu nabádal a
u každé příležitosti projevoval lásku k výchově tě-
lesné i volné mysle. My osobně ztratili přítele nad
jiné upřímného.

Pamatujeme se, jakoby bylo dnes, když Palda
dozvěděl se, že na jubilejním sjezdu N. J. S. přijato
bylo prohlášení zásad toho našeho celku jako jed-
noty svobodomyslných, jak se radoval a hned po
návratu našem ze St. Louisu dal si vyprávěti co a
jak působilo neohrožené, poctivé a upřímné přiznání
barvy mužů celých, utužených a Sokolství ve vývoji
jeho chápajících bratří a sester. Tehdy prál:

"Od tohoto kroku slibuji si velmi mnoho pro
budoucí práci naši, jet' on vyvreholením všeho toho
po čem jsme po leta toužili a jsme tomu jen rádi,
my ti staří průkopníci, že učinil tak právě Sokol.
Skoro bych chtěl i prorokovati, že za Sokolem, za

tou naší N. J. S. půjdou nyní i organisace jiné, musí následovati a my konečně se dočkáme i organisace svobodomyšlných Čechů v celé Americe."

Pokud se tužby jeho v tom ohledu splnily nebudeme dnes usuzovati a stačí jen poukázat na Paldovu činnost na prvním sjezdu svobodomyšlných v Chicagu, kde s námi zástupci N. J. S. pracoval, radil a nabádal a po napotomní roztržce dále klidně pracoval, usiluje o postup jednotný a celkem schvaluje zaujetí stanoviska listu našeho, jenž nešel nikdy a nikde do vleku strany žádné! A jako nás i jeho bolela roztržka další a spory, jež udály se tam kde nejméně jsme očekávali — kde strany obě byly nám nakloněny a my jen k smíru nabádali museli, jestli vše společná neměla trpěti, vše lidí volných...

A nebylo jen jedno místo, jež Paldovi v tom našem prohlášení zásad se zamlouvalo, neboť liboval si zvláště jako dlouholetý organisator a pracovník lidu dělného, že podařilo se nám přičinili v památnou listinu naši sokolskou i slova následující:

"Chceme přispívati ku povznesení jména českého, myšlenky volné a povznesení věci naší na dráze pokroku a vzdělání všech tříd lidu našeho, zasahující pilně v otázky týkající se přímo práce národní, společné, věřice, že vzdělání, jak tělesné, tak i duševní a mravnost jsou základem oprav společenských i politických, jež vreholí v pravých cnostech občanských lidu dělného, jemuž veškeré sympatie naše náleží ve všech otázkách národohospodářských, otázkách o bytí toho lidu, jehož příslušníky jsme."

A jak víte z většiny šiky naše tvoří dělnictvo, nadšenci upřímní a Sokolové, již všichni nezištně pracují a nikdy neschází jedná-li se o jakýkoli větší aneb menší počín národní, povznesení jména českého, aneb o pomoc kde třeba a průkazy práce skutečné. Vše to koná se bez hluku a fanfár, bez reklamy osobní a jiné... A tak i jednal vždy ten náš Palda. Přispěl vždy hřivnou svou, přispěl i brkem svým, kdykoli jsme jej žádali na prospěch toho našeho celku, Župy naší, aneb jednoty místní. Jen čtete ty jeho různé práce sokolské jakž roztroušeny jsou po těch ročnících listu našeho za našeho pořadatelství pak zvláště i přesvědčíte se, jak dovedl skvostné myšlenky své uplatnit, jak dovedl zasahnouti do naší práce a jak činně stál ve službách národních touže po největším rozmachu českého člověka, Sokola pak zvláště. Jeho článek "Těloevik a poměry hospodářské", jakž měli jsme v lednu 1911 jest pravou studií přítele lidu nejlepšího a Sokola, dělníka. Pravíť mezi jiným: "Těloevik nemůže už býti sporu o důležitosti a potřebě soustavného těloeviku v celé moderní společnosti lidské, neb hospodářské poměry činí ho naprostou nutností. Nejedná se více o okrasu, okázalost, ani výdělek plynoucí z umělého těloeviku, ale o zachování zdraví, síly a zdatnosti plemene. Soustavný těloevik stává se zrovna tak naléhavou potřebou jako správné využívání těla, neb bez něho upadlo by ve zkázu a s ním i mysl."

Takové vystižení práce naší výchovné, vedle našich odborných statí zdravotních, dovedl jen Palda a že spojil i s poměry hospodářskými dokazuje jakým byl myslitelem, jakým filosofem a písmákem

sokolským i lidovým. Také článek jeho, jenž psal u příležitosti návštěvy drahých bratrů našich a hostů, členů Č. O. S. "Páskou nové víry" jest nejen rázovitý jako každá téměř promyšlená a volná práce Paldova, ale novým důkazem co tak často háralo tou plodnou myslí, jež dnes čtou to, zítra ono pilně studovala, porovnávala a k vlastnímu rozumování docházející přenesla na papír v nové a nové úpravě, s novou myšlenkou vlastní, jež dnes nepochopena, zítra razila si třeba v jiném rouše cestu dál.

"Vlastní kletbou svou a tíhou duchamorných mraků, poklesla stará víra se svých výšin, aby slunce vědy mohlo znovu vyzářiti a z jeho zlatých paprsků obrození i uvědomění duševního utkati se mohla víra nová, plná světla a jasu, družící proklínané tělo s vynášenou duší v jásavý celek život-

L. J. Palda.

ního projevu. Jedno druhému postaveno na roveň a tělu znovu přiřčen důležitý úkol, pečovati o zdraví, sílu a rozmach mysle."

Ve skvostných těchto slovech vyzdvihuje Palda zcela právem to co druhdy církev katolická o tělu učila a vyzdvihuje v době, kdy ani panům páterům ještě nenapadlo zakládati své "pasokolské" jednoty čili "Orlíky". Palda věřil v poslání Sokolstva a uznáváje instituci tuto za jednu z nejlepších malého národa k velikým doufal, že povede práce jeho činům. Jeho skvostná řeč, jakž měl své doby o sletu v Milwaukee, Wis., k šikům našim musela nadchnouti každého bratra a sestru k další práci, musela působiti jako řečnický výkon prvního řádu i na širší kruhy. A také tomu tak bylo, jako dovedně to péro jeho hájilo vždy naše snahy v tisku anglickém i za časté upozorňující na snahy Sokola vůbec, pečovalo o poznání věci naší lidem veškerým. O

tom, že povstaly Tělocvičné Jednoty Dělnické, socialistní měl náš Palda jen dobrý náhled, jenž shodoval se zcela s vývody našimi:

“Nevadí, že jednoty, které zovete třídní povstávají, neboť musíme si přát a vynést co nejvýše utužení každého českého člověka, ano každého člověka, vždyť tělocvikem společnost lidská zlepšiti se má ve svých složkách všech. Sokolu tu tedy jen zdravá vzešla soutěž a jsem si jist, že se jednou uzná a uznati musí. Co se Sokolstva týče svým účelem nemůže býti a není ani měšťácké čili pánů nějakých, ani dělnické, protože patří aspoň v naší N. J. S. svobodomyšlně většině lidu našeho vůbec. A to se mně na něm právě nejvíce vždy líbilo a proto také a jediné z toho důvodu očekávám od Sokolstva amerického dílo skutečné ceny, dílo, jež v životě praktickém prospěti musí po výchovné stránce své osvětné i tělesné každému jedinci, bratru, sestře, dorostenci i žactvu obého pohlaví. A tu i okolnost, že postavila naše jednota ženu vedle muže jako rovnocennou padá mnoho na váhu.”

Byli jsme přáteli osobními a jako v Sokolství v mnohém jsme se shodovali, v práci národní a mnohém tom působení veřejném, v náhledech politiky jsme se rozhodně lišili a tu jen znalost sociologie na naší straně jakž takž nám pomohla, když utkali jsme se v boji politickém, ať slovem, či písmem. Ctili jsme však na vzájem přesvědčení jeden druhého a nikdy jsme se pro padlá slova a důvody nehněvali. Jako obdivem naplnilo nás za časté, když ten starý Palda, jako otec dobrý nabádal k postupu proti každému zpátečnictví, proti tomu či onomu národnímu šlendriánu, ramenářství, humbuku a všeliké té spřeží vyděračné, jež pod “vlasteneckou rouškou” ubohý, chorý a nešťastný lid náš odírá za pomoci prodávného tisku, jemuž oznámka za dollar stačí, aniž by se vyšetřilo jestli s pravdou se srovnává. Palda byl rovněž nepřitelem pakfonového a reklamního “vlastenectví”, jež z osobních ohledů dovedlo prováděti s lidem hotovou komedii, byl nepřitelem “národních” podniků, jež v celku však byly a jsou rázu čistě, vlastně nečistě soukromého a v tom smyslu šel do boje vždy přímo a za pravdu! Zkusil dosti, ba zkusil jako i my s ním od vlastních bratrů... Však všeho do času, dnes již se ví, dnes již se chápe, pokud měli jsme pravdu v otázkách i rázu nejchoulostivějšího a jsme s prací vykonanou jen spokojeni. K práci té přispěl a s námi vždy na bitevní byl čáře náš Palda! Proto mu čest a památka jeho na leta mnohá! Věděltě kde může Sokolství zapouštěti kořeny a nejširší opory — totiž ve vrstvách lidových a protože ten lid svůj měl rád — tak silně rád nabádal jej, aby šel k nám, aby pracoval s námi nezištně a vždy jen poctivě a zase poctivě, jako on ten Palda, ten starý Sokol....

Trápit se s něčím, co změnit nelze, jest nejzbytečnější věcí. Kdo chce vítr zahánět nebo v jímou stranu obracet, je blázen; rozumný si obleče svrchník — a nechá vítr vát.

PO VÝSTAVĚ SOKOLSKÉ, MUSEUM SOKOLSKÉ.

Na prvý pohled tichounká, nehlukná, ale za to tím významnější byla ta práce, jakž jevila se na Staroměstské radnici o posledním sletu sokolském v Praze. Zdálo by se, že zájem o věc vlastní ve víru sokolského života našeho jaksi zmizel. Ale jest jen zdánlivé, protože význam věci jest, byl a teprve bude jednou velmi značný. Sami jsme v dotyčném odboru pracovali, pověření jsouce naší Národní Jednotou Sokolskou a zajímavé, že všechny ty ukázky našeho výviklu na poli závodním, všechny průkazy práce naší v tělocvičně, nemohouce se snad rovnati zrovna výkonům jiných starších sdružení v té soustě krásného materiálu bud' zanikly, aneb dnes sotva že jich vzpomenouti možno. Pouze několik jest těch jasných bodů z Letné, pokud družstev našich se týče, jako zase práce Sokolek vynikla a to již o pátém i šestém sletu. Ve vlastním zápolu nebyli jsme sice zrovna mezi posledními nikdy, sletů Č. O. S. se účastníce a také ani ne vloni o všeslovanském sletu, však tu přece jen ještě mnoho doháněti třeba a na příště pilovati a připravovati, máme-li se závodů účastniti vůbec a vynakládati tak značných obnosů na věc, jež v celku a u vlastní hodnotě, abychom tak děli, vyprchá. Jinak bylo s výstavkou! Také tu náklad na věc poskytnutý byl ovšem značný, ale nákladu toho litovati netřeba, protože výsledky se dostavivši zůstávají tu na vždycky a Sokolstvo americké, hlavně ovšem N. J. S., získalo velice a čím dále, tím více získáváti bude, protože i museum sokolské, jež právě z bohaté výstavy sokolské vzniklo, dnes již skutkem a my tam rovněž a pěkně zastoupeni jsme! Americký koutek chová mnohou cennou památku, mnohý důkaz práce a postupu našeho v nové vlasti a těch trudných našich začátků. Co tu příležitosti ku poučení se o nás za tou velkou vodou a co ještě příležitostí k dalšímu doplňování výstavy, čili toho amerického našeho koutčku, jenž měl by býti obrazem těm našim tam doma co možná nejvěrnějším. Koutek ten jest tedy trvalou památkou na práci naší, na zájezdy naše do Čech a na vše, co se v řadách našich konalo vůbec. Tyto průkazy práce stojí tu jako svědkové naší činnosti i našich nedostatků.

Podali jsme již své doby zprávu o tom, jak se nám podařilo výstavku sdružení našeho, Národní Jednoty Sokolské, v Praze uspořádati, přinesli jsme posudek o práci této z péra povolaného, br. Dr. Fishera z Chicaga, jako s radostí nemalou jsme vystihli posudky bratrů našich a sester českých, jež vesměs vyzněly příznivě, jako posudky bratrů a sester druhých sdružení amerických, jimž pomáhali jsme na místě uspořádati vše, co bylo třeba. Žel, místnosti výstavní nevyhovovaly, materiálu sešlo se mnoho a také my v tom ohledu trpěli přímo přeplněním. Byl tím k malé naší radosti porušen rozvrh náš původní, ale odhodlali jsme se, že raději sneseme výtku nesoustavnosti nežli stížnosti jednot, že předměty jimi zasláné nebyly vystaveny. A tak dle určitého pořadu — hodně sice pozmeněného — vystavili jsme všechno, co vyhovovalo pravidlům

předem udaným, když materiál jsme sbírali počali. Povedlo se nám a tu nedivte se, že dnes po roce na sletovou výstavu i my rádi vzpomínáme, že vzpomínáme na ni asi tolik, ba více, nežli mnozí borci naši a sestry Sokolky na Letnou...

A máme k tomu jen odůvodněné příčiny. Jen čtěte na příklad, co o práci naší napsal v "**Památ-níku Sletu Slovanského Sokolstva, 1912 v Praze**", (jakž vyšlo nákladem České Obce Sokolské), předseda dotyčeného odboru výstavního, písmák prvního řádu a rádec upřímný, br. K. Vaníček. Článek jeho vyzdoben jest velice pěknou kresbou a iniciálkou výstavní, kdežto v pravo vidíte naši sochu Svo-

před obrazem toho, co bylo a jak bylo, zamyslí se nad črtou vývoje, rád pokochá se videm stavu současného. Poznati začátky, náměty hluboké i naivní, vzrůst i pokles a nový rozmach až k metám nejvyšším, porozumění příčinám, proč stalo se tak a ne jinak, získati poučení a výstrahu pro budoucnost, srovnávati svoje s cizím a radostně shledati, že to naše nejen vydrží srovnání, nýbrž i předčí podobné organizace národů šťastnějších a konečně seznati, že ta myšlenka sokolská vykazuje výsledky skutečně nade vše cenné, to jest zisk z výstavy, jehož popírati by mohl jenom nepřítel náš — kdyby chtěl obelhávati sám sebe. To staré "Poznej sama sebe"

MUSEUM SOKOLSKÉ.

Prozatímní uložení sbírek v Praze, č. 12, u radnice.

body, americké barvy a u těch a sochy nohou největší odměna Sokola — lístek lípový...

Br. Vaníček líčí v článku, jak výstava povstala čtvrtá v pořadí sokolském a poukazuje na vlastní účel její, píše přímo skvostně, jak následuje:

"Jaký jest účel výstavy sokolské? Bude se třeba zdát zbytečností nejednomu z bratrů, kteří mimo vlastní slet se evičením a průvodem velkolepým, citů nejvíce se dotýkajícím, neuznávají žádných ze druhých podniků sletových za důležitý, hledíce na ně spíše jako na přítěž bez podstaty. Ale ten, kdo citu nenechává bez průvodu rozumu, kdo vzpomíná si, že "dějiny jsou učitelkou života", rád se zastaví

nepozbylo podnes důležitosti své, to heslo výborné nejlepší mělo by místo také nad vchodem výstavy sokolské. Vždyť tu pramen poznání, jakého nedá žádná přednáška, žádný výklad sebe lepší. A to je nejpádňejším odůvodněním také výstavky naší."

Potud br. Vaníček a slova ta se týkají dojista i odůvodnění naší práce, odůvodnění i naší účasti! Ne pro sebe, ale pro celek náš milerádi přijali jsme vyslovené nám díky, jako rádi, velice rádi vzpomínáme těch blahých chvil, kdy jsme s těmi drahými bratry, vedenými právě br. K. Vaníčkem, na radnici Staroměstské pracovali — pilně pracovali. Co tu bylo nadšení, co přičinění br. Suchardy, Kroupy,

Dvořáka, Paula, Seroetze a pro nás Američany vždy ochotného Tůmy a hned vedle něho bratří Nováků a v těchto dnech již šedesátiletí své slavnějšího Klenky. Br. Tůmu jsme si zamilovali tak, pro sebe jej "zajavše", že konečně byl potom vždycky s námi a hlavně s Rapičáky již kul plány o tom, jak se také jednou do té naší "zaslíbené země" svobody dostati. A dnes po roce jest s námi již, když byl v americkém koutečku musea sokolského umístil vše, co jsme po výstavce v Praze byli k účeli tomu nechali. Však vrat'mež se ku vlastní věci. Br. Vaníček líčí neúpornou práci odboru výstavního, organizaci téhož a provází článek svůj mnohou skvostnou ilustrací z výstavy, jako ze síně všeobecné, jihoslovanské, mateřské jednoty pražské, dorostu, amerického oddělení atd., mimo diagramů a různých památek, z nichž "Vysvědčení Tyršovo" od Malýpetra list náš byl již dříve přinesl.

(Dokončení.)

DOBŘÁ VĚC V RUKOU NEPOVOLANÝCH.

Dobrou věc nejednou již sesměšnil a ubili nejenom její nepřátelé — ale i její nejnadšenější stoupenci. Nejedna dobrá věc má příčinu zvolati: "Zbavte mne mých nerozumných obdivovatelů — od nepřítelů dovedu si pomoci sama!"

A jednou z těch dobrých věcí, jichž osudem jest trpěti nejvíce od nadšených stoupenců a pěstitelů, jsou tak zvané "tělocvičné tance". Když tento obor výchovy tělesné se objevil, uvítali jsme jej s potěšením a nadšením a snažili jsme se co nejvíce své práci výchovné jej přispůsobiti. Spatřovali jsme v něm něco, co v ženské výchově tělesné jsme citelně postrádali. Sáhli jsme po těchto cvičích jako po vydatné pomůcce k pěstění krásy, uhlazenosti, gracie, k cvičení vytrvalosti — a — "last but not least" — sáhli jsme po nich s nadšením proto, že jimi doufali jsme dotknouti se až posud zanedbávaného ducha. Cviky těmito pokoušíme se probouzet pocity radosti — štěstí.

Ale v posledních dobách s politováním musili jsme patřiti, jak dobrá ta věc trpí v rukou nepovoláných. Kde jedni snaží se dospěti k takovému vrcholu umění, že tance nelze více zváti tanci tělocvičnými, ale hotovými tanci baletními, kde cvičenky pokouší se prováděti "piruety" a výdrže v stoji o palcích, jako hotové baletky, kde cvičenky k zvýšení efektu oblékají se ve fantastické kostýmy — a konečně kde vyzývavými pohyby paží a těla sestavitelé cviků těchto snaží se znázorniti až z hranic slušnosti vybočující "flirt" — tam upřímný přítel cviků těchto, který spatřuje v nich jen to, co ušlechtilými cviky tělesnými docíliti chceme, zvolati musí: "Zbavme tento obor ženské výchovy těchto nepovoláných pěstitelů — takovýchto přátel!"

Ale marné volání — hlas náš v cizí kruhy nepronikne — a kde pronikne, zůstává hlasem osamoceným, neoslyšaným. Cvičitelé a cvičitelky vyhovují zálibě a náklonnosti ješitných cvičenek a pyšných matinek, jichž prsa dmou se hrdostí, když

deerušky jejich v bohatých kostýmech jsou předmětem všeobecného obdivu — a tu marné jest všechno volání, všechno varování.

A proto obracíme se jen k šikům našich Sokolů — jak zde, tak i za mořem — a voláme k nim: nedopust'te nikdy, aby tyto krásné a užitečné cviky sníženy byly na stupeň nízké okázalosti, na pouhý zdroj zábavy — nepřekročujte hranice cvikům vykázané — a pěstujte je jen jako krásný, ušlechtilý doplněk tělesných cvičení žen, které mají jen jediný účel a sice: tělesné, duševní i mravní šlechtění české ženy!

Milan Fučík:

BUDOUCÍ. VZOR.

Mezi Chicagem a Prahou vznikla polemika.

Dotýká se nehlubších a nejhroustlivějších základů ideje i organizace sokolské.

Předposlední číslo naší pražské revue "Sokol" přineslo pod názvem "Amerika" článek, v němž zděluje se, že američtí Sokolové odhlasovali si jako podmínku přijetí za členu naprostou svobodomyšlnost. Člen Sokola nesmí býti zapsán v obei náboženské. Pražský list míní, že jednání to jest poctivé a upřímné, že však předbílá vývoj myšlenkový a jest nevhodným a obtížným. Kdyby tomu nebylo tak, nebylo by v Americe české ani Orlů ani Lassalů a více zájmu pro sokolskou myšlenku. "Proč by nemohlo — praví se dále v "Sokole" — americké Sokolstvo zaujmouti rozumně totéž stanovisko jako my doma, když by z toho kynul všeobecný prospěch? Dnes je tím zcela odůvodněn vznik všech protisokolských jednot. Příslušníkům katolického náboženství opravdu nezbyvá než vlastní život. V Americe byli jako katolíci vyloučeni ze Sokola..."

Na tyto pražské výklady odpovídá v "Sokolu Americkém" br. pořadatel Dr. J. R. Jičínský těmito skvostnými větami:

"Pochybujeme, že někomu, kdy upřímnost a přímost a poctivost přesvědčení i zásad provádění, zejména jednání se o **pokrok a postup skutečný**, škoditi by mohlo, jako organizaci sokolské ("jež žádnému zpátečnictví vzniku dání nemá", dle Tyrše) mohlo by být na újmu! Naopak, kdyby svobodomyšlnou N. J. S. se byla neprohlásila na sjezdu v St. Louisu, Mo., byli by tu "Orlíci" vznikali, zrovna tak i dělnické jednoty jako v Čechách, protože kněžstvo všude jesti stejným, totéž platí o třídních organizacích z ohledů politických i jiných všelijak zakládaných. Ostatně, jestli se máme zaříditi tak **neupřímně** a podle vzoru českého — pak museli bychom se dříve našich dotazovati, proč napsána musela být skvostná brožurka "Vari" a proč jsou tam u nich "Orlíci" a Lassalovci. Ji zakládání těchto jednot měli bychom snad rovněž my (v Americe) na svědomí? Pochybujeme velice, jako ujišťujeme naše bratry a sestry v Čechách, že ta naše svobodomyšlnost datuje se skoro již od padesáti let prvé jednoty v St. Louisu založené — viz zápisky z doby tehdejší — a co hlavního, že si rozhodně pletou pojmy, pakli nám v N. J. S. vyčítají, že v našich stanovách není napsáno jediného slůvka o tom, že žádného věree toho či onoho druhu a členu náboženské obce a shromáždění nějakého do středu svého nepřijímáme. A kdyby tam bylo za nynějších poměrů, za nynějšího postupu veškerého zpátečnictví a balamucení lidu našeho s všelikou tou "snášenlivostí", byli bychom tomu dnes jen povděční, ba byli bychom hrdi na **takový pokrok a vyspělost** našich šiků."

Jak rozkošně, jak jemně, ale drtivě odpovídá br. Dr. J. R. Jičínský na poučování z Prahy! Jak z duše mluví desettisícům českých Sokolů! Já nedovedu býti tak jemným. Řekl bych prostě: Proč "Sokol" kárá Američany, když

máme u nás máslo na hlavě? Proč dokonalejším kladě za vzor naši nedokonalost?

Tato nedokonalost nikdy nevynikla, jako právě tou nerozvážnou a historicky nelogickou výtkou, že Orli vznikli proto, že američtí Sokolové jsou nábožensky svobodomyšlní bez vytáček. O tom z Prahy mohlo by mluvit se jen tenkrát, kdybychom mohli říci: Vidíte, vy zbrklí Američané, protože my Sokolové ve staré vlasti jsme nábožensky naprosto snášeliví, nevznikla dosud u nás ani jedna jednota orelská a také bohda nevznikne! Leč jaká jest skutečnost? Slyšíte vysoký smích z Chicaga: „Proč napsána být musila skvostná brožurka „Vari“?“

Neupřímným nazývá br. Jičínský český vzor. Tot' jeho jediné silné slovo, leč tak strašně pravdivé! Pořádě mluvíme a bojujeme proti klerikalismu v protivě k náboženství. Ale ti, jichž se týče, klerikálové, nechtějí rozuměti této sokolské chytrosti, pro ně jsou pojmy klerikalismus, církevnictví i náboženství jedno a totéž. Antiklerikální Sokolství jest jim stejně nepřátelské jako by bylo Sokolství proticírkevní a protináboženské. Zakládají Orly dále přes naši přešlechtnou a přeširokou snášelivost. Co to zname-

Plzni, oslavilo se stělesnění krásné myšlenky Tyrše a Fugnera nejen okázale po padesáti letech práce skutečné, ale i vesele a ku posile českých lidí vůbec. Včera a dnes život rušný byl na ulicích města našeho a všude to zářilo všechno radostí a kroji sokolskými. Všude se vzpomínalo těch prvních nadšenců sokolských, těch Sokolů jarých, kteří v dobách prvotních buďovali hnízdo Sokolu ve městě českém, jež zná dnes ovšem celý svět. Ale nikoliv jen pro ten výrobek pěnivý i pro tu naši práci záchrannou a postup na posilu českého člověka. Plzeň dnes nikterak není za tou máti měst, za tou naší Prahou! Včera odpoledne vítali jsme příjízďející hosty a bylo jich mnoho. Tak mnoho, že by jste se podivili, povázíme-li, že chystá Č. O. S. zvláštní vlak z Prahy na veliký krajský slet do Moravské Ostravy, že konají se tu i onde přípravy na účast hlavně tam, když Lublaň selhala docela vinou slavných orgánů úředních. A když jest tolik hostů u nás, rozumí se, že také my zase budeme muset oplatit a také nás bude hojně na zájezd do oblasti básníka Bezruč. Tam posily a povzbuzení jest mnoho třeba, kdežto zde jsme dnes v plném proudu dnů slavných...

Nadšenci prvých dob Sokola v Plzni s náčelníkem br. H. Pallou (R. 1865.)

ná? Sokolství jest blamováno a sokolská Amerika vrací nám za neoportunní lekei „Sokola“ — naši neupřímnost!

„Sokol“ kladl Američanům před oči „rozumný český vzor“. Já však pravím, že vzorem, že budoucím vzorem našim bude brzy svobodomyšlný Sokol americký s tou svou statečnou důsledností. „Samostatnost.“

JUBILEUM PLZEŇSKÉHO SOKOLA.

V Plzni, dne 15. června.

Jak bý nás bylo těšilo, kdyby jste bratři draží a s Vámi ty mnohé sestry z Ameriky byli mohli zavítati i k nám na to naše padesátiletí Sokola, do té naší krásné tělocvičny, kterou jste před rokem téměř všichni obdivovali. Tehdy po Praze jediné Kutná Hora byla tak šťastnou, že hostila Američany ve zdech svých a to při oslavě padesáti let trvání Sokola. Byl jsem tehdy s Vámi a ještě dnes připomínám si mužná slova Vašich vedoucích na Vlaském Dvoře a všude i jinde kam Jste zavítali. Vzpomínali jsme dnes zajišťky družin Vašich do Plzně před rokem a mezi tím co před zrakoma radostí zářícíma vyvstával překrásný obraz z Letné, těšili jsme se, že v té naší českého západu, v té naší

Večer byly dávány v Městském divadle tři aktovky br. Domorázka „Tyrš“, zakončené překrásnou apothosou. Úspěch byl velkolepý a dům přeplněný přímo hřtil rudou barvou našich košil. Tuto práci brku sokolůho měli by jste si i tam k Vám opatřit, nadchává, posiluje a povzbuzuje k činu. Po divadle byli jsme v Měst'anské Besedě a odtud poslali jsme Vám tam několik pohledniček i vypili nějakou tu „tvrdou“ i na Vaše zdraví.

Dnes, v neděli odbývány byly dopoledne závody družstev i jednotlivců, závody v prostných i v šestiboji, a naši jako sledovně i u Vás tam za tou velkou vodou známého bratra Erbena drželi se statečně. Odpoledne konáno při lidové veselici v Procházkových sadech veřejné Sokola Plzeňského, sestávající z prostných i cvičení na nářadí. Cvičení účastnili se muži, ženy, žáci i žáčky, kdežto večer konala se cvičení za záře z reflektorů. Plzeňští ukázali veřejným svým vyspělost a opravdovou snahu. Junáci naši podali na nářadí pěkné ukázky práce výchovné, jako žactvo se činilo a ženy neméně vynikly ukázkami podobnými hodně sletové práci na Letné. Vzpomněli jsme sobě znovu na Vašeho Čermáka, jako Tebe bratře pořadateli byli bychom rádi viděli v té naší výstavce, co bys byl asi říkal a jak by se

ti bylo zamlouvalo naše uspořádání. Měli jsme tu i mnohou vzpomínku na Vás na Američany. Sokolská výstava otevřena byla včera odpoledne o deváté hodině a tolik říci nutno, žeť věrným obrazem uplynulých padesáti let sokolské jednoty plzeňské. Všude jsi viděl lásku k věci a vkus. Věci uspořádány svědomitě a památky z těch prvních dob zvláště jsou obdivovány a jsou rázu místního a národního vůbec a ovšem hlavně sokolského života se dotýkající. Jednu takovou na náčelníka br. Hynka Pallu, proslulého svými "Českými tanci" Vám posíláme, pak byly tu dopisy Tyršovy, jeho náčelnická stuha atd. Rozumí se, že nescházely ani číslice a tabulky statistické, hygienické a četný materiál obrazový z vnitřního života naší jednoty místní a Sokolstva veškerého. Význam takového výstav dovede pochopiti jen ten, kdo prožil i uznává dnes, že třeba sbíratí další materiál na doby příští a hlavně pro stálé museum sokolské v Praze. Místními výstavkami mnoho cenného se najde a pro museum pak zvláště uchovati dá, ovšem za náležitěho výběru.

Vedle práce tělocvičné jádrem oslav byla rozhodně slavnostní valná hromada, konaná dnes o 11. hodině dopolední. Nálada byla slavnostní a účast přecetná. Zahájil ji starosta plzeňské jednoty br. Berdych, jenž vzpoměl hlavně sletu v Praze a vůdčích sil Dr. Scheinera, Vaníčka a jiných, jako zdůraznil jak myšlenka Tyršova vloni triumfovala před celým vzdělaným světem a jak se postupovati bude nadále i v místní jednotě, kde práce výborů a členstva prvotního, nadšeně upřímných došla nyní ocenění. Br. Dr. Touša četl dějiny Plzeňské jednoty, ode dne založení 18. října 1863, kdy prvním starostou byl znamenitý pracovník MUDr. Vilém Šell, jenž měl pomocníky tehdy v mladém Hlaholu a Měšťanské Besedě. Náměstek purkmistrův Dr. Mandl blahopřál k jubileu za obec, vzpoměl nestora Plzeňské jednoty purkmistra Dra. Petáka a Národní Jednoty Pošumavské přednesl přání. Br. Domorázek bouřlivě aklamován pro své sokolské práce spisovatelské vyslovil radost nad prací Sokola plzeňského i vyhlásil k vytrvalosti, doufaje, že základů těchto budov sokolských nový vzejde život český silný a mohutný! Pak již pronesen projev za projevem a těm kdož jsou členy jednoty více jak 25 let dostalo se po umělecké plaketě, vytvořené akademickým sochařem br. Vojtou Šípem. Zdravie došlo množství veliké.

Odpoledne rozpoutala se veselice v Pecháčkových sadech. Jak bylo v té Plzni krásné za těchto chvil úchvatných a památných. Jak všichni jsme se těšili výsledků práce sokolské a hned v příští chvíli se zdálo, že toto veselí, toto nadšení a tento průkaz práce měl by mítí trvalejší základ a toho základu trvalého mělo by býti na dlouho. V Plzni toho třeba velice a kdo znáte poměry jen poněkud budete jistě souhlasiti se mnou, že ani zde pouhá okázalost nikterak nestačí, jako spíše pádný a dobrý čin! A těch, aby v budoucnu nejbližším co nejvíce i bylo přeje Vám i našim

Jos. Holeček.

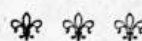
ÚČAST ČESKÉHO SOKOLSTVA PŘI CHICAGSKÝCH OLYMPIADÁCH.

Jak bylo v našem orgánu oznámeno, uspořádali chicagští obchodníci tak zvané "Olympiády" — a vyzvali různé organizace, aby účasti svojí dodaly podniku více lesku. Vyzvání toho uposlechl Sokolstvo chicagské a jelikož meškali jsme v dnech těch mimo město, musíme obmeziti se na úsudky denního tisku. Dle zprávy "Svornosti" bude den 29. června roku 1913 zaznamenán v historii Ameriky v řadě úspěchů morálních před americkou veřejností přímo za velkým "Českým dnem" na světové výstavě před dvaceti lety. Po celou dobu mezi těmito dvěma dny nebylo snad v anglicky psaných chicagských časopisech v jeden den tolik

napsáno o vypěstlosti českého živlu a jeho pohotovosti k velkým činům, jako po onom dnu." Cvičilo žactvo obého pohlaví, Sokolové, Sokolky, a každé číslo bylo četně shromážděným lidem hlučně aplaudováno. Nejrozšířenější list anglický "Examiner" druhý den napsal: "Chicagčané, kteří nemohli včera býti přítomni na tělocvičných hrách v Grantovu parku, propásli nejenom nejchladnější část města, ale promeškali příležitost viděti nejkrásnější výkony slovanských atletických a tělocvičných spolků, jaké kdy byly v této části země předvedeny. Člověk nemá často příležitost viděti 800 malých dívek méně než 15 let starých, provádějících dokonalá cvičení, jež vyvolávala závist mezi nejzpůsobilejšími staršími cvičenci, kteří následovali v podobných výkonech."

Bratři, kteří získali si o zdar dne největší zásluhu jsou: J. Košar, R. Stýblo, Št. Kostlán a J. Holan, jimž za namáhavou práci náleží vřelý dík veškerého Sokolstva amerického.

č.

DOPISY.

San Francisco, Cal., 1. června.

Již začínám, abych také něco napsala o Sokolkách ze San Franciska. Podívejme se napřed do naší tělocvičny. Náš cvičitel br. Olišar jest obětavý a velmi trpělivý se svými čekankami a přičiňuje se, aby se všemu obecenstvu zavděčil. Zvláště pak musím podotknouti, že k nám je až moc shovívavý. Nyní se připravujeme na naše veřejné, které se bude odbývat, dne 8. června v neděli odpoledne. Jak se zdáří hodlám příště do podrobnosti vypsati. Je však k politování, že naše sestry jedna za druhou nám odpadávají, totiž ne ze spolku Sokolek, nýbrž jenom od navštěvování cvičebních hodin. Nejvíce deset sester navštěvuje pilně cvičení. Jak by to bylo krásné, jako předešlého roku, kdy nás přicházelo až dvadvaacet a nyní je nás sotva polovic.

Sestry Sokolky, navštěvujte pilně naše cvičení a tužte se at' dokážeme a ukážeme všem, že nejsme Sokolkami jen na papíře, ale že jimi jsme i ve skutečnosti. Doufám, že nenaleznete v ničem jiném tak krásnou zábavu jako ve cvičení. Den 25. května byl pro nás Sokolky a Sokoly vskutku dnem velikým a doufám, že den tento zůstane pevně vryt v paměti našich Sokolek. Toho dne pořádal Chorvatský Sokol první slet v San Jose, Cal. Byly jsme br. Chorvaty pozvány, abychom na jejich sletě provedly naše prostoná, což jsme s největší radostí přijaly. Bratři Chorvatského a Srbského Sokola se dostavili s vlastní hudbou. České Sokolstvo mělo též svého hudebníka pianistu, br. Roubíčka. Nemohu udat pořádek programu, neboť jsem nebyla celému přítomna. Jen mohu říci, že naši bratři byli prvými na řadě a drželi se statečně. Provedli prostoná rozvržená na pět oddílů. Bylo provedeno ke spokojenosti všech přítomných, což dosvědčoval nadšený potlesk všeho obecenstva. Na to následovala prostoná Sokolek, které cvičily ve třech trojicích; cvičení bylo provedeno bezvadně, ani té nejmenší chyby nebylo prý pozorováno. Za to ovšem klidily zaslouženou pochvalu. Vystoupení tohoto se účastnily: T. Vynitská, M. Liškova, B. Holečková, M. Storkova, J. Storkova, E. Storkova, A. Balounova, F. Balounova, E. Jelinkova. Po ukončeném cvičení byla darována sestře náčelnici M. Storkové krásná kytice růží se stuhami. Růže byly rozdány mezi sestry Sokolky, stuha však bude uschována jako první dar, jež naše Sokolky obdržely.

Nesmím zapomenout na naši selskou zábavu, která se pořádala 17. května. Byl věru rozkošný pohled na ty mnohobarevné českonárodní kroje. Též náš taneční sál byl celý vyzdoben květinami, takže se podobal ráji. Všichni se bavili až do ranních hodin. Výtěšek byl uspokojivým.

Jako vždycky i minulý měsíc pořádána byla poslední úterý naše schůze, která obyčejně je řádně navštívena, minule však byly jsme počteny návštěvou našeho cvičitele, jenž vzdal nám chválu za naše pěkně provedené cvičení na sletu chorvatském a přeje si, abychom i na dále tak vytrvaly. Schůze byla zakončena zpěvem a jako obyčejně písní „Lví silou.“

Na zdar!

Eliška Jelínková.

Baltimore, Md., 12. června.

Pouhá slova jsou nedostatečná pro vyjádření mého žalu nad nenahraditelnou ztrátou, jež nás česko-americké svobodaře postihla úmrtím nám drahého Lva J. Paldy. Prosím, tlumočtež moji hluboce cítěnou soustrast' pozůstalé rodině, tlumočte ji též všem těm upřímným našincům v Cedar Rapids, kteří stejně bolestně cítí tu společnou ztrátu naši. Já vždy s velkou úctou vzhlížel ku Paldovi, zvláště od doby, co jsem jej osobně poznal v Chicagu na sjezdu svobodomyšlných. Tak rád jsem čítal ty jeho krásné články v „Sokole“, ve „Svornosti“ a jinde a nyní — všemu konec! Čest budiž jeho památce. Mysl poklesá nad nedávnými ztrátami našimi — Rosický, Janda, Zdrůbek, Bittner a nyní Palda! Kdo je nahradí? Vám, kteří tak zmužile hájíte ideály a zásady těchto zemřelých, v duchu upřímně tiskne pravici

Karel Matoušek.

Solon, Ia., 18. června.

Zdravím Vás společně v té sokolské rodině v důvěře, že daří se vám. Sám uspokojivě zdrav jsem, ale ono to stárí věku se nedá nikterak obelstít. Bylo mi 30. května 82 roků a tak moje narozeniny slavím v den krásnění roví zemřelých našich miláčků! Tak jste doprovázeli vašeho spoluobčana, starého písmáka Paldu, ku zžehnutí a zpopelnění toho ústrojí těla, kde v ústrojí mozkovém bydlela tak zvaná duše onoho člověka povznešeného nad všechn ten tak zvaný všední život lidský! Jistě i jemu bylo údělem propracovati ten boj životní o to hmotné a mysle vědomí, jež dosti často na člověka krutě dolehne. Také jsem shledal ve výstřížkách časopisů vámi proslovenou přednášku v Mount Pleasant, Pa., dne 2. dubna v tamní Čes. Nár. Síní. Tu se jeví ta pravá svoboda ducha, osvojenosti. Také mne potěšila nedávno zpráva z Čech, jak vaše dceruška v umění hudebním vynikla v Sokole na Žižkově o koncertu a jaký má talent, krasocit, technikou uchvacující hry, což jistě jest pro nás potěšující a radostné, vždyť to Sokolka! Přeju vám blahý život v té útěše ve vše možné životní dobro. Na zdar dobré věci vaší sokolské!

To stárí, at' se člověk narovnává, jak chce, přece ta šije záda jen ohýbá ku té matece naší zemi, tot' ona má na nás úplné právo a sotva se ubráníme! — Jen toho lituji, že zde u nás kdys založený Sokol zanikl. A co tu mládeže a co utužení třeba! Nemohla by Župa znovu se pokusit?

Josef Číha, děda.

V Caldwell, Tex., 19. června.

Zase nové hnízdo Sokolů se tu zlíhlo a sice ve Waco. Než toto světlo světa uzří, bude snad již nový zástup ten v řadách Nár. Jed. Sokolské. Dojel jsem se tam na tu chasu podívat a shledal, že je to dobrý material sokolský. Mimo trochu nováčků je tam dosti starých Sokolů a snad jedním z nejstarších je br. Kapoun. Byl již zakladatelem Sokola Slávského a zde opět svým příkladem přivábil mnohé do toho krdelu národních „ftáků“. Pak je tu br. Celman, který již v Shiner přivedl Sokol ku značnému rozkvetu, žel však, že tam odchodem jeho nastala reakce. Dále je tu několik Sokolů ze staré vlasti, jejichž jména jsem si nezapamatoval, ale v nichž ta sokolská krev dosud kypí. Br. Mazanec je také starý Sokol st.-louiský a konečně můj syn jest odchovancem té sokolů čeledi z New Yorku.

Bratřím ve staré vlasti se tedy nelíbí naše svobodomyšlnost a nám se zase nelíbí jejich polovičáctví. Takové „takysokoly“ mají ve West, což jest jen asi 14 mil od Waco. Aby prý byli „pravými“ Sokoly, zůstali sami a pojmenovali se „Texaskými Sokoly“. Oni to citějí, že zaujímají stanovisko neudržitelné a proto by rádi rozšířili svoji působnost. Došli si tedy na ty ve Waco a tu do nich hučeli jako do staré vrby, aby se dali na cestu, již oni nastoupili. A za argument použili právě tu svatou víru. V Nár. Jed. Sokolské prý se mládež zkazí, od boha odpadne a spěje věčnému zatracení vsří! Nu tak Sokolci, nevidíte v tom to „čertovo kopejtko“? Bud'te Sokoly, skákejte, dělejte kumsty, jen neberte členům pámbička!

Když ti „neutrální Sokolové“ westští takto vyčerpali studnici svých argumentů před těmi wacovskými, dal starosta před tvář těch zastanců božích hlasovati povstáním, kdo si přeje připojení k Nár. Jed. Sokolské a tu všichni jako jeden muž povstali. Těm „božím bojovníkům“ ovšem nezbylo nic jiného než odtáhnouti s dlouhými nosy. Tak se ukázalo opět nad slunce jasněji, co se míní tou snášenlivostí neutralitou, nebo beznáboženství. Ti obháječi nějakého toho pámbička, at' si již je jakýkoliv, mají míti všude volné slovo ku obhajování svých pověr, ale ti svobodáři mají všude držet hubu a tlačit se do kouta.

V neděli, 8. června se slétli ti noví Sokolci v bytu br. Mazance, aby tu oslavili jeho 45. narozeniny. Poněvač se tu čekala velká návštěva i krajanů z West, pozvali mne tam, aby při té příležitosti promluvil o Sokolství. A tu jsem na to poukázal, kdo to vlastně je, jenž seje rozkol v lidu. Ne my svobodáři, ale věřící. Oni to jsou, již zanášejí spory náboženské všude. My svobodáři nežádáme nadprávi, nežádáme od jiných, aby se vzdali svých náboženských náhledů. V Sokole je pro každého místo, bez ohledu na jeho náboženské nebo politické i sociální přesvědčení, ale volně smýšlející nesmí býti zkracován neb obmezován ve svém přesvědčení. My nemáme nic proti tomu, jestli ten či onen věří, my mu jeho přesvědčení nebereme, ale nenecháme si také své bráti. Tak jako přeji každému věřícímu, aby přišel do nebe, tak si přeji, aby on mi ponechal mé peklo, v němž se za mne škvařiti nebude. Tak asi v tomto smyslu jsem promluvil ku shromáždění a vyzval je na konec, aby těm novým Sokolíkům přispěl každý nějakou maličkostí, aby si mohli poříditi náčiní tělocvičné. Na důkaz, že slova má padla na půdu úrodnou, sebralo se tu \$25.

Nedá se ani jinak srovnati s pojmem Sokola, než že kdo ku organisaci té náleží, musí býti celý muž neb žena, mysle svobodně, prostě těch strašáků náboženských. A jestliže má člen Sokola víru nějakou, nemusí ji odhazovati, ani se za ni stydět, ale jen když nebude jinak smýšlejícího zavrhovati, tupiti a za horšího sebe považovati. A poněvač mezi věřícími takových lidí není, jest lépe, když se k nám nehlásí. Uznávají-li tělocvič za prospěšný, at' si tvoří své sbory tělocvičné, ale jen at' jim nepřikládají název Sokol. Necht' si nadávají Orlů, Vran, Supů či nějak podobně, ale jméno Sokol jim rozhodně nepřísluší.

Tak jako prohlášením svobodomyšlnosti za zásadu Nár. Jed. Sokolské bylo naše americké Sokolství povzneseno, tak také prvý podnět a konečné zamítnutí humbukářských ohlášek v „Sokole Americkém“ nám všem Čechům americkým jen ku etí slouží! Je to skutečná ostuda pro náš národní život ty humbukářské ohlášky. A jaký to někdy nesmysl. Ale tiskne se. Ten pan „dočtor“, takto švee aneb kufrá, vyrabitel takových letkvarů se pak nafukuje, všude do popředí dere a staví a lidé se mu klaní, ač vědí, že zbohatl z neštěstí a hlouposti jiných! A naše časopisy, které mají lid vésti a poučovati, jsou spoluvinníky na té krádeži, páchané na chudých duchem a nešťastných chorých a nemocných. Tak jako tonoucí se chytá stěbla, ba i břity, tak

také nemocní, trpící různými neduhy se chápou těch humbukářských prostředků v naději na uzdravení. A prostředky ty odporučují naše časopisy šmahem, věřící i nevěřící, čímž se vědomě stávají spoluvinníky toho veřejného klamu a zlodějství na vlastním lidu páchaném. A ze švindlu zohatli "takévlastenci" a "takésvobodáři" pak nám dělají národní ostudu. Již to, že Nár. Jed. Sokolská vymýtila ze svého orgánu všechny ty mastičkářské letkvary, nasvědčuje pokrokovosti Vaší a staví Nár. Jed. Sokolskou v čelo česko-amerického života. Vím br., Dr. Rudiši-Jičínský, že Ty jsi podstoupil nejtěžší boj za očistu "Sokola Amer." od těch humbukářských ohlášek, ale mám za to, že vědomí poetivě práce Tě odškodnilo za ty ústrky, jež jsi za to vytrpěl. Necht' jen Nár. Jed. Sokolská se svým "Sokolem Americkým" jde dále za vytknutým cílem pravé svobodomyšlnosti v každém směru a skvělý úspěch ji nemine. A tomu zdar!

Jos. Buřata.

V Morisani, N. Y., dne 21. června.

Jsem již od nového roku dopisovatelem našeho Sokola, ale do nynější doby ještě jsem zprávy žádné o naší činnosti nedal, nechtěl jsem za jedno lhát a pravdu psátí jsem nemohl, neboť jak naše jednotu ve všem spěje ku předu, chtěl jsem říci do zadu, jest až bolestné a jest druhá to nejstarší jednotu ve Spojených Státech, a takto snad poslední co do své činnosti. Bratři nestarají se, aby myšlenka sokolská se šířila, liknavost našich členů jest opravdu k nevypsání. Cvičí se vždy půl roku málo a druhý půl roku nic. Nyní cvičí průměrně 6 až 8 členů, jest to zase ten půl roku, v kterém máme naše období čili kdy se částečně cvičí.

Pořádáme-li nějakou zábavu, jest totéž, přijdou jen hosté, ale členové ne, aby se jen ukázali. Snad milá, bratrská společnost je neteší, snad někteří mající životní dráhu "na lepším", druhému se vyhýbají. V naší jednotě pracují jen jeden neb dva členové a to členové nejstarší, kteří by opravdu odpočinku zasloužili a přenechati mohli práci mladším, totiž kdyby ti mladí nějakou práci chtěli zastat. Ale takto raději milují zábavy, v kterých přichází o peníze a též o svoje zdraví, kdežto práci v Sokole, kde tělo a mysl se zúšlechťuje, tomu se vyhýbají. Jen když je taky našinec Sokol, ale co je spojeno s tím slovem Sokol neví a nesnaží se poučiti, aby tak nadšení k práci naší čerpal a k poznání došel.

První naše činnost počítím nového a končením starého roku byla pořádání sylvestrovskou zábavu. Přípravy k zábavě byly veliké, program byl velice pestrý, jen scházelo by ho někdo provedl. Každý sliboval a mluvil, ale když nadešel ten šťastný nový rok, tu se ani jeden z těch šťastných nedostavil. Bylo nás as 7, samí starší a ti samí. Pak po této zábavě, která se přese všecko vydařila, měli jsme přestávku až do 23. března, kdy pořádali jsme ples, tytéž přípravy, program, letáky atd. Za vše se platilo, vše veliké, ale bratři ti nám scházeli. Nezbyvalo, nežli chceme-li uskutečnit rej, která měla býti provedena celou naší jednotou, obrátiti se s prosbou na bratrskou T. J. S. v New Yorku, aby nám vypomohli asi 20 členy. Slíbili a tak jsme již před utonutím něco málo byli zachráněni, ale zklamali jsme se. Bratři z New Yorku přišli tři, našich málo, a tak jednoduše rej odpadla. Však přes všechno to dík br. Beníškovi, který s námahou rej naevičil, členy pobádal, ale žel dočkal se zklamání tak jako ve všech jiných případech. Ples však přes všecko se vydařil. Neraď píšu o zábavách pouze, však i z toho zde podaného čerpat lze poučení jistým směrem pro nás a snad i jiné.

Karel Červený.

New York, 23. června.

Za posledního čtvrt roku ztratila naše jednotu čtyři dobré členy a sice: Karel Štáška, Vác. Tůma, Jan Bartůněk a Jiří Paider. Posledně dva jmenovaní byli z našich

nejlepších a nejzásluhnějších členů. Mnoho let br. J. Bartůněk byl předsedou různých výborů, a br. J. Paider, jenž celý téměř svůj život Sokolu věnoval a as 37 roků k jednotě patřil svou činností jako obchodvedoucí si zásluh velikých o jednotu získal. Oba dva poetivě dobrého zrna a srdce zlatého. A v čase kdy proti nám nenávisť lidu uměle vyvolaná zuřila, oni s klidnou rozvahou hleděli vstříci budoucnosti dobře věduce, že poetivá a dobrá práce naše zvítězí. A v největším rozkvetu naší jednoty nelitostná smrt nám je na vždy ze středu našeho vyrvala. Čest a věčná paměť jim! — Vycit'uji veliký bol našich v Cedar Rapids, Iowa nad ztrátou velikého Čecha, Sokola a svobodomyšlného žurnalisty, jehož jsem osobně před mnoha lety v New Yorku poznal a jehož jsem ctil a vážil si od prvé řeči, kterou jsem slyšel jím pronesenou. Lev Palda byl nejen apoštolem svobodomyšlnosti ale i znamenitým písmákem v tisku sokolském. Čest jeho památce!

Naši bratři bydlící v Astoria uspořádají v Českém Domě, dne 27. července veřejné zaeťva i členů a naši z města přijdou a provedou zkoušku na prostná pro příští srpnové závody. Škola, kterou tam nákladem našim vydržujem a která přes 150 dítek má chce se pochlubit pokrokem v tělocviku širší veřejnosti a proto upozorňují všechny bratry, kdož o evičení se zajímají, by neopomenuli se dostaviti, aby se přesvědčili, že značné vydání naše na školu tu není nadarmo. "Rej s lampiony a benátskou noc" vypraví tamní neunavný evičitel Ant. Jahoda. A že 16 neb více mladých Sokolie evičí jest také i pro nás novinkou. Nuže na shledanou 27. července v Astorii! Šífkarta tam i zpět stojí pouze 6 centů, nu a chceš-li jeti pouliční károu dáš o 4 háky více. Přítomnosti svou povzbudíš a posílíš k práci tam bydlící bratry.

Finanční tajemník bratr Souček žádá touto cestou veškeré bratry, kteří se přestěhovali neb mají chybné adresy, aby obratem pošty mu bylo bydlíště (adresa) udána, neboť dostává mnoho dopisů i poštovních lístků zpět pro nenajití adresáta. Jest to trestuhodná nedbalost, pakli že bratr neoznámí ani, že se přestěhoval a zbytečně peníze na poštovné se vyhazují. Dále jest i proti stanovám a stížní výbor bude podle toho jednat. Adresa účetního jest: B. K. Souček, 429 East 69th St.

V poslední době dostáváme ze sbratřených sokolských jednot vůkolních pozvání na jejich výlety a slavnosti a všichni jsou jisti, že do jejich zábav dostavíme se sborově. Tak na 4. července máme jít as na 5 míst. Odpovíme-li, že se dostavíme dle možnosti naší, žádnou jednotu neuspokojíme poněvač žádný nepřijde a odpovíme-li, že se dostavíme sborově, tu zase ji klamati budeme, neboť opět žádný nepřijde. Patří nás velká většina ještě ke spolkům jiným a i tam jednou za rok máme povinnost se podívat (sám na příklad patřím ke 4 spolkům) a můžete se divit, že unavení a vyčerpání vlastními zábavami málo členů kam jinam jde? My máme nějakých 15 zábav (divadel, oper, výletů) do roka, máme i též dost velký plat k jednotě (toto čtvrtletí \$2.45 činní a nečinní o 90 centů více) a přece jsme samý dělník! Abychom však i vůkolní jednoty občas posílili a povzbudili k práci tělocvičné (což jest naše povinnost) navrhuji, aby se zavedli opětne společná evičení a schůze po každé u jiné jednoty. Třebas jednou za čtvrt roku. V létě mohli by se navštívit jednoty, které mají příležitost evičit v zahradě na volném čistém vzduchu, v zimě zase ty jednoty, které mají pouze tělocvičny uzavřené. A když veškeré jednoty pošlou po několika evičeních do těchto spol. evičení, zajistí nový život ve slabších jednotách (třeba starých) zavládne. Za malý poplatek každá jednotu se postará o občerstvení a zákusek a při společném sezení pak se nejen znovu spřátelíme ale i nové náhledy mezi sebou projevíme. Vzdálenější jednoty by měly mít aspoň zkušeného evičitele župního, aby i tam život a ruch sokolský zaveden byl. Obětujeme tentokrát peníze místo na sedmý slet do Prahy ve prospěch a sesílení jednot

našich jak na Východě tak na Západě a zvláště v Texasu a Kansas a přinese nám to mnohonásobný prospěch pro náš český lid zde, pro naše děti a pro Nár. Jed. Sokolskou. My zde jsme na tisíce mil vzdálení a nemůžeme se tak scházeti jako naši v Čechách. My potřebujeme stále a stále někoho, kdo by ochabující neb nečinné jednoty k životu probouzel, který by i mohutné jednoty naše k větší práci a vytrvalosti nadchnul a k tomu jsou potřeba peníze a hodně peněz a proto at příští sjezd náš uvažuje o našem vlastním bytí. Naši se v Čechách bez nás lehko obejdou, ale zde musí být největší obět', aby naše jednoty neživořily, ale skutečně žily. A to největší přání jest

Michala Kafky.

Detroit, Mich., 23. června.

Na žádost V. V. N. J. S., abych odevzdal diplom a uvedl T. J. S. v Saginaw ku N. J. S., učinil jsem tak 15. června t. r. Obřadů N. J. S. žádných nemá. Naznačení směru Sokolstva, význam tělocviku, povzbuzující slova ku práci sokolské, jichž bývá při těchto příležitostech tolik zapotřebí, jest asi vše, jež možno pro novou jednotu vykonati.

Při podobných dnech a příležitostech bývá nejcennější rada, jak vésti si v soustavném tělocviku, neboť začáteční jednoty skoro většinou bývají bez cvičitelů a jsou po většině odkázány samy na sebe a na pospas těch, již kde který v divadlech, v cirkusech aneb v cizích tělocvičnách co odkouká, spěchá, aby tím svou mladou jednotu při nejbližším cvičebním večeru překvapil a obohatil.

S pokyny o tělocviku jsem též k oné jednotě spěchal. Nebylo jich však třeba. Jaké překvapení byl pro mne pořad veřejného, jenž jednota pořádala na oslavu tohoto jí posvátného dne.

Hned při prvním čísle poznal jsem, že zde vládne ruka všestranně tělocviku znalá, neboť rej, již byl program zahájen, vynikala vším krásným, jakž může jen zkušený cvičitel zařaditi.

Žádné zmatky na různých metách, žádné velení, vše dle hudby, jak říkáme jen klapalo. Když poslední obrazec vytvořen, hudba utichla a rej skončena.

Rej prováděna byla členy, Sokolkami a žactvem obého pohlaví. — Přichází žáci v počtu asi 14 na cvičení prostná, již později cvičí i s dlouhými tyčemi. Obé cvičení jest přiměřeně bohaté a vzorně provedeno, což znovu mne utvrzuje v mé víře v cvičitele.

Nastupují žáčky, jimž též vyhrazena byla dvě čísla tento večer, a sice s krátkými tyčemi a švihadly. Byla-li cvičení pro žactvo přiměřená, vynikala cvičení žaček větší ještě schopností a zkušeností cvičitele. V obou číslech nescházelo ničeho co činilo vystoupení drobotiny i cvičení krásným.

Byl to pravý požitek, jejich lehké pohyby, graciosní obraty vynutily bouři potlesku a mnoho radostných slz na mateřských tvářích, i jeden starý "fotr" přišel ke mně s hrachovou slzou v oku, radostí sotva, že mohl mluvit a pravil: "Poslechni, Fryši, jest to radost z té drobotiny." Do cvičení těchto malých nebylo opomenuto vřadit též tu a tam nějaký ten ozdobný krůček.

Bravo, bratře cvičiteli!

Dvě čísla určena sestřám. Tady právě bych potřeboval bratra Čermáka péro a kritické oko.

V počtu 12, pevným krokem a myslí předstupují s praporky jako Amazonky před četné obecenstvo, jejich odměřený nástup a rozstup předem prozrazoval, co bude as následovati. Hudba spustí první takt a již vidíte praporky vzduchem v různé strany mávati; v tom mísí se krásné postoje, výpady i dvojné obraty a hned skočné kroky, pravý téměř balet.

Druhý a třetí oddíl vyniká nad první svou složitostí, nikde žádná chybička. Bouře potlesku doprovází tyto statné děvy do šaten.

Druhé číslo vyhrazeno kroužení kůžely. Cvičení toto bylo začáteční, avšak opatrně a soustavně byly složeny všechny ty tři oddíly. Jednoduché, velké čelné kruhy spojené s postoji a obraty i kleky označily opatrnost cvičitele jemuž nezáleželo na těžkosti cviku, ale na souladu, který se zde jevil pěkně.

Další čísla náležela Sokolům. Tito hoši měli jak říkáme "smůlu", asi šest jich bylo na úrazovém listu, námahou před veřejným se přemohli a ještě jeden z osmi cvičitelů pokulhával, neboť pádem z nářadí porouchal si nohu v kotníku.

Prostná, jež osmičlenné družstvo provedlo, byla vzorná a zaslouhuje i mého uznání. Cvičení na nářadí naznačovalo úplně stáří jednoty samotné, mladičké ale čilé. Zde však nijak neběru na váhu slabost cvičenců, neboť cvičení na nářadí nejsou nijak významná o veřejných a stále ustupují krásným cvičením prostným, s nářadím a ženskému tělocviku. Tedy bratři, cvičení vaše na nářadí nebylo nijak na újmu skvostnému jinak pořadu. Vaše vystoupení ne jenom mne uspokojilo, ale všechny přítomné. Všichni hleděli jsme plně s nadějí a hrdostí vstříci vaši budoucnosti. Jednu bolest jsem si, bratři, od vás odnášel a to, že váš cvičitel, který měl asi tu největší zásluhu o vaše zdařilé vystoupení, není již mezi vámi. Škoda, at' to již vinou vaší neb vinou jeho, kéž by to naši věc sokolskou nepoškodilo. A teď bratři, ještě slovíčko k vám. Nastupujete cestu, která není nijak růžovou, naopak plná trní, překážek, sebezapření, sklamání a plná nevděku. Nastupujte tuto cestu krokem rázným, vůlí pevnou a nezdolnou, vaši odměnou budiž vlastní přesvědčení, že konáte dobro pro lidstvo a pro národ z něhož pocházíte. Splňte ty sliby, které jste mně před tou celou veřejností dali, a pak bude se z vás nejenom vaše okolí ale celý český národ radovati. Děkuji vám za vaše bratrské pohostinství, které jste mne při každé mé návštěvě prokázali i věřte, že budu stále očekávat ty radostné zprávy z vašeho tábora. Vytrvejte a tužte se!

Na zdar! Váš

Jan Fryš.

Los Angeles, Cal., 25. června.

Již tomu rok co po několikadenní krásné plavbě vystupovali jsme na břehy evropské a blížili se ku své rodné matičce české. Milerád vzpomínám na onu dobu zájezdu roku loňského, zvláště pak na dny sletové. Myslím, že v každém účastníku VI. sletu oživnou vzpomínky v tyto dny výroční. Však patří již minulosti a my opět těšme se na slet příští, na kterém, jak doufám, od nás bude ještě četnější zastoupení ze Západu, a my bychom měli počítat již nyní na společnou výpravu průplavem Panamským.

Nyní však obracíme svou pozornost k příštímu sjezdu N. J. S., který odbývá se bude v Baltimore, Md. Jednotu naši zastupovati bude br. Belza, mimo nás bude též zastupovati bratrské jednoty v Oakland, Portland a Malin v Oregon. Doufejme, že práce sjezdu tohoto bude veskrz úspěšná a zvláště chováme přání, aby vedla ku sloučení českého Sokolstva volného v Americe.

Měsíční schůze konána 14. června byla dosti navštívena ale přec ne tak jak by měla býti, ač byla nová volba náčelníka. Přes to však myslím, že výsledek volby setkal se s všeobecným uspokojením. Zvolen dosavadní podnáčelník br. F. Sobota, místonáčelníkem Leo. Mrkva. Tím dostalo se nám činovníků osvědčených, i spoléháme, že budou pracovati stále tak ve prospěch jednoty naší jak pracovali doposavad, a že setrvají v činnosti své i vůči všem různým malicherným překážkám s kterými se setkáváme v každé jednotě.

Náš milý bratr vedoucí naevičuje pilně prostná ze VI. sletu nedbaje obtíží, kterých s námi začátečníky zakouší, a jsem jist, že nesejde za jeho přispění z veřejného, které hodláme pořádati na podzim.

Nesmím opomenout, že měli jsme vystoupiti na výletu, který jsme pořádali s Besedou Havlíček, 15. července v Schutzen Parku, proč se tak nestalo zavinili částečně poměry a doznávám též i liknavost bratří. Za to milé sestry ukázaly nám svoji píli a práci, neb za tak kratičkou dobu naevičily pěkné eviky kůžely. Provedení setkalo se s úplným zdarem. Po skončení odevzdaly bratru evičiteli zlatý odznak Sokola. Čistý výtěžek činil as \$92.

Dne 5. července budem pořádati Husovu tryznu, na které promluví br. Belza a smíšený sbor Sokolů a Sokolek, řízený bratrem J. Blažkem, zapěje "Hranice vzplála".

Sbírka konaná ve prospěch vyhořelých Sokoloven vynesla \$12.55 a rozděleny T. J. S. Karel Havlíček v Ennis \$7.55 a Sokolovně v Crete, Neb., \$5., které budou v nejbližších dnech odeslány.

Ač máme zde dosti dobrých sil, přec tu žádného pěveckého odboru nestává. Jednota naše by snadno společně se Sokolkami podobný odbor zorganizovati mohla. Tím by večírky naše na své bohatosti mnoho získaly.

Dále nám třeba nějakého nářadí, neb nevlastníme dosud žádného a to na němž evičíme nevyhovuje. Pak bychom mohli očekávat větší lásku ku evičení, lepší návštěvu, ano i získání nových členů.

Při poslední schůzi přistoupili dva noví bratři Vlášek a Šverdík. Br. Vlášek jest starý osadník los angelský, ač již od svého mládí z vlasti, přec vzorně pečuje o to, aby i synu jeho dostalo se sokolského vychování. Jak by náš dorost mohl i počtem sesílit, kdyby tak každý otec náš následoval bratra Vláška. Na zdar! Tonda Mařík.

San Francisco, 25. června.

Po klidné práci odpočívali jsme delší čas tak nucen jsem byl péro odložit, neboť nebylo látky, abych čtenáře neunavoval bezvýslednými údalostmi jak jsme vydělali na tom a tom plesu. Mám za to, že zbytečné, proč přikročím k vyličení věci po stránce vzdělávací a evičební. Vzdělávací odbor konal dvě přednášky, za thema Svobodná škola referoval br. Větrovec a cesta Itálií přednášel br. J. Krejčík.

Br. Větrovec v jeho dobře nastudované řeči odsuzoval nynější školní system kde děti se vzdělávají jen pro obchod a vykořisťování se navzájem v čemž by se při dnešní vzdělanosti měla činit nějaká náprava, abychom spěli k cíli vyššímu a vřele se přimlouval, aby utvořovali se školy základu Ferrera, kde se ponechává vůle úplně dětem, aby samy hloubaly, utvořovaly si svůj směr a cíl a ponechala se jim úplná volnost v jich učení se, myšlenka pěkná ale do uskutečnění jest daleko a do budoucnosti jakž dokazovali někteří přítomní bratři.

Minulostí zabýval se opět br. J. Krejčík, který dlel minulý rok v Itálii a přinesl si tak mnohou zkušenost ze slavné kdysi říše římské; přednáška, která byla výborně zpracována doprovázel obrazy, kde nejvíce nás zajímalo zasypaní města Pompeje a důkazy, že vzdělanost římská v tehdejší době musela být na vysokém stupni jak různé a umělecky provedené sochy tam nalezené dokazují. To nás velice zajímalo a dnes naproti tomu vidíme dnešní Itálii ve špatných hospodářských poměrech, kde lidé chudince se živí a nebyti hojnosti turistů z celého světa tam zavítavších měli bychom ještě větší přívál přistěhovaleců z kraje toho kde před 2 tisíci roky žili jen v přepychu a nadbytku.

Dne 25. května pořádala Chorvatská Župa Canič první veřejné v San Jose, kterého jsme jako pozvaní hosté se účastnili. Zastoupeni byli: Chorvaté San Jose, Oakland, San Francisco, delegáti z Los Angeles a San Diego. Srbové: Oakland, San Francisco. Češi: Sokol San Francisco a sbor Sokolek. Abych podal aspoň celkový úsudek, napíšu, že prostná byla lehká neboť Župa jest mladá a neočekávalo se více. Nástup v počtu asi 70 boreů děl se proudem 6 členným méně strnulým za hudby "Lví silou", proveden dobře. Cvi-

čili 4 oddíly prostných ale ta hudba spíše by se hodila k indiánským smutečním obřadům a zajisté by lépe to dopadalo, kdyby od podobné hudby upuštěno bylo vůbec. Nářadí evičila 2 družstva, Chorvatí z Oakland a Sokol český z Frisca. Byla dvě vyspělá družstva a jejich výkony dosti těžké, provedli borei za bouře potlesku znamenitě. Další byly naše Sokolky ze San Franciscu, které svižným krokem nastoupily, přešly v rozstup a ze VI. sletu prostná provedly velmi dobře. A ty jejich ladné pohyby přímo okouzlovaly a při odchodu přímo zasypány jsou deštěm růží. My evičili prostná za hudby br. Roubíčka a tu ukázali jsme naši vyspělost. Bylo číslo, které se nejlépe líbilo. Viděli jsme rádi ten pokrok a jednotný postup všech Slovanů, který Sokolstvo sloučil v jeden celek. Dlužno vzdáti dík br. V. Kotalovi a ctěné rodině Raechovie za jich pohostinství neboť nakrmit 50 hladových žaludků zajisté zasluhuje dík a uznání.

Vděčíme také sboru Sokolek našich za jejich dárek, který věnovaly nám jako čistý výtěžek ze zábavy ve prospěch domu v obnosu 65 dollarů; jest viděti, že naše sestřičky jsou nad míru obětavé.

A teď naše veřejné, které se konalo, dne 8. června v Sokolovně. Již o 2. hod. se scházelo obecnstvo, aby přehlédlo práci naši za celý rok a jak jsme pokročili. Cvičilo se první družstvo hrazda, bradla, 2. družstvo kruhy a koza vysoká, nářadí evičilo se s chutí přesně a s jistotou, důkaz, že vesměs borei vyspělí. Prostná ze VI. sletu provedena bezvadně, a zvláště 12. sestava to náčelníka vinohradského br. M. Jirsáka se nejlépe líbila, neboť obraty, přechody, stoje, kola a zápas vše tu se střídá rychlostí nejmožnější, hudba velice případná tak, že obrazce se mění nad míru zajímavě, obecnstvo ani nedýchajíc sledovalo tuto krásnou sestavu s očima radostí zářícíma.

Ženy evičily prostná s jistotou neb již podrobně mají naevičeno a to zcela dobře.

Žáci a žáčky tentokrát nebyli na veřejné připraveni a odbyli hru peškem.

Díky br. Lud. Jirsákovi za jeho namahavou práci, která korunována byla tím, že byl velice spokojen.

Ustanoven výbor, který má pracovati, aby zde podal návrh na sjezd Čechů a Slovanů o příští světové výstavě. Neopomeni o tom podati zprávy později.

Antonín Kepka.

Lorain, O., 28. června.

Loňský Slet Svazu Slovanského Sokolstva a konečně vítězný boj pobratimů balkánských s Turky, přáteli nerozlučnými našich sousedů Němců, mělo velký vliv na tvoření i soustředění různých útvarů. Tak u nás, kde se skoro ani nevědělo o početnosti Chorvatů a Srbů, v krátkém čase založeny jejich jednoty sokolské. Mladé dosud ale zdárně se vyvinující jednoty, s členstvem mladým, činným vůbec a pro ideu sokolskou nadšeným, takže možno klásti v budoucnost jich ty nejlepší naděje.

V neděli, dne 20. července pořádáme první společný výlet spojený s veřejným do Lincoln parku—Srbové, Chorvatí a Češi—za účasti všech slovanských br. jednot z Clevelandu. Pracuje se pilně u nás a snaží se každý, aby první přehlídka společné práce přinesla zdárné výsledky, a vzpruhu—nadšení k další činnosti na poli vznešeného odkazu zakladatelů. Spoléháme v četnou účast bratří z Clevelandu a doufáme, že zájezdu k nám do útulného parku nebude nikdo litovati. Dne 1. června účastnili se bratři slov. jednot místních výletu br. jednoty Nová Vlast v Clevelandu.

V neděli, 8. června uspořádána větší výprava od nás do Clevelandu na den Slovanského Sokola v Luna parku. U br. jednoty Sokol Cleveland se nám dostalo tak milého bratrského přijetí, za což vzdávám jménem Slovanského Sokolstva v Lorain povinné díky sestrám i bratřím za vše, co pro po-

hodlí naše i hostí našich učinili. Pobytu našeho mezi vámi bude vždy mile s vděčností vzpomínáno.

Naše nejstarší jednota v místě, pod vlastním krovem, všemožně podporována Župou, přes 10 let trvání nemůže se stále dopracovati zdárnějších výsledků. A příčina? Malá česká osada a mnozí z těch, kdož nenašli v Sokole to co hledali — ukojení etizádosti, ješitnosti, byznys, a jak se ty různé necnosti jmenují — odešli, a tak zůstává hrstka členů, všech nyní 20; z těch pak několik dobrých cvičenců následkem stálého zaměstnání nočního necvičí, takže zbývají pouze 3 bratři pravidelně evičící vedle 5 evičenců — dorostu. O evičení jest nás sice hezká řada, ale tu vyplní mezery hlavně bratři Srbové, kteří evičí s námi společně. A tak k župním závodům pořádaným v Detroit nám nemožno četu za žádnou cenu sehnati. Bilance ne právě příjemná; snaž se každý dvojnásobnou činností nahradit to, co schází na počtu, pohodlí stranou a výsledek té překvapí.

Odporučuji starším bratřím větší návštěvu evičení, zvláště začatva, ano působí dojmem dobrým na evičící. Tak se mně zdá, že některý bratr ani nezná cesty do Sokolovny.

Není dobré kritizovati to neb ono jaké mělo neb nemělo být, ale dobrou radou v čas a na pravém místě — a skutkem dáti příklad dobrý, který svádí a celku prospěje. Jen ten dobře, v pravdě sokolsky jedná, kdo prospěch celku nade vše cení. Na zdar!

Adolf Navrátil.

Portland, Ore., 28. června.

Jak asi všichni víte, bude míti N. J. S. v srpnu sjezd, tedy jest na čase, abychom se rozhovořili o čem se má jednat. Jednou z hlavních věcí, myslím, že jest sokolský kroj. Asi před 2 roky naše jednota sobě chtěla poříditi stejnokroj, ale bylo jí dopsáno, aby posečkala, až bude rozhodnuto jaký kroj mají američtí Sokolové nositi, zda-li český neb americký. Rozhovořili jsme se již několikráte o tom, a velká většina členů jednoty naší jest pro kroj český. Myslíme, že jakožto Sokolové, měli bychom nositi tentýž kroj, jaký mají naši bratři v Čechách, a že bychom se vlastně neměli lišiti v ničem od našich českých bratří, tedy ani ne ve stejnokroji. Vizte na příklad naše chorvátské bratry, ti mají tentýž kroj zde, jako ve staré vlasti. Rusové nosí kroj podobný našemu českému, Srbové též a tak i Poláci. Sokolové pařížští, berlínští a jiní v cizině usídlení nosí rovněž týž kroj jaký se nosí v Čechách. A my zde v Americe! Jsme rozštěpeni na 3 strany a každá má svůj vlastní kroj. Myslíme, že rozhodně jako členové jednoho národa a 3 spolků, které pracují pro týž účel a totéž mají jméno, měli bychom se sloučiti v jeden celek a nositi jeden kroj a to zrovna takový jaký mají Sokolové v Čechách, kde Sokolství se narodilo. **V jednotě je síla!** A my se musíme dělit na tři strany! O mnoho-li více bychom mohli dokázati, kdybychom se spojili. Nechat' V. V. N. J. S. pozve Župu Fugner-Tyrš a D. A. S., aby vyslali zástupce do sjezdu, a at' všichni vyslanci do sjezdu pracují, aby se všichni Sokolové američtí sloučili v jeden celek, a aby všichni Sokolové čeští, at' jsou usídlení kdekoliv, nosili stejný kroj. Potom to bude také lepší pro naše bratry, kteří se přistěhují sem do Ameriky a přivezou sobě kroje z Čech a potom teprve zde se dopídí, že ten český kroj zde není dobrý, a že si musí poříditi kroj jiný. Taktéž barva kroje N. J. S. není praktická. Když by se šlo na delší vycházku, byl by stejnokroj tak zaprášený, že by byla hrůza se naň podívat. Ale barva kroje českého jest taková, že trochu prachu na něm není znáti. Víme, že mnozí rození Američané a jiní řeknou, že český kroj je křiklavý, ale za kroj, jazyk a národ náš se nikdy nemáme stydět, a vždy se držet a na prvním místě v srdci našem mít to své Sokolství.

Slyšel jsem též, že katoličtí Sokolové (havrani by jim lépe slušelo) nosí kroj tak podobný kroji N. J. S., že by bylo stěží rozeznat, zdali jsou členy N. J. S. neb katolického

Sokola. Tedy, když oni si přisvojili kroj N. J. S., je na čase, aby N. J. S. změnila kroj svůj na český, tak aby všichni praví Sokolové nosili český kroj a rudou košili, která zpátečníkům příliš připomíná volnost, nežli aby nápodobili.

Na zdar!

Antonín Chotěnovský.

Cedar Rapids, Ia., 29. června.

Vzpomínám, že dnes tomu právě rok, kdy stály řady na pláni letenské a ukazovaly světu co dovede Sokol, Sokol, jehož heslem "Paži tuž — vlasti služi!" Vzpomínám těch velikých a slavných chvil. Bratři! Jsemť mezi vámi teprve 4 týdny a věřte, jsem spokojen — a chvílemi i št'asten. Zdravím vás, vás čtoucí dopisy mé z Prahy a píší vám zase ale již z Ameriky do Ameriky!

Zajel jsem si se zástupci Župy Střední a Tělocvičné Jednoty Tyrš ze Cedar Rapids do Marshalltown, Ia., k uvedení tamní jednoty do N. J. S. a to v sobotu, dne 21. června. Za Župu Střední jeli bratři starosta Dr. J. Rudiš-Jičínský, jednatel Franta Filip, I. místonáčelník Z. O. Hašek a za Tělocvičnou Jednotu Tryš starosta br. J. Pichner a osmičlenné družstvo skládající se z bratří B. Haška (vedoucího), Fr. Jiráska, V. L. Melšy, V. Hrušky, J. Němce, J. Králíka, F. Kocourka a V. Sily. Mimo to jeli ještě bratři R. Hůrka a Klínský. Celá výprava byla v sokolských krojích.

Bratři marshalltownští nás uvítali hned na nádraží a věru nedali nám zle až do skončení slavnosti.

Slavnost sama započala po 9. hodině. Účast byla značná — asi 230 osob — Čechů to tamních — počítá se v Marshalltown na 50 českých rodin — byli tudíž asi všichni krajani přítomni, což jest velice slibný začátek, který ukazuje pochopení občanů marshalltownských, věci naší.

Po zahajovacím pochodu zahraném tamní kapelou nastoupili bratři nové jednoty (počtem 16) a za nimi stáli v řadu bratři ze Cedar Rapids.

Starosta nové jednoty br. Tumpach vřelými slovy uvítal přítomné a představil starostu Župy Střední Dr. J. Rudiše-Jičínského, který pak vlastní uvedení jednoty v N. J. S. ve své řeči učinil.

Řeč, kterou br. Dr. Jičínský přednesl — není mi možno napsati vám drazí bratři celou, ale věru jen ku škodě — neboť, jak znáte br. Jičínského, mluví vždy z duše, nehledá slov a přec slova jeho nachází vždy ohlasu.

Nejprve uvedl řeč svoji na jméno jednoty "Vrchlický" a tu vzpomínal loňského sletu, kdy Vrchlický poslední práci svou Sokolu psal — ale již nedopsal. Vzpomínal a kladl důraz na to, že čeští Američané nezapomínají nikdy vlastní své — to dokázaly prapory s hvězdami na náměstí Staroměstském a nezapoměl ani, že týž den před rokem přijeli Američané do Prahy jsouce vítáni kde kým a za rok v tentýž den vítá zase on novou jednotu americkou do svazku mohutného, do svazku N. J. S., novou jednotu — jednotu v Marshalltown.

V další řeči nabádá nové členy svazu, aby horlivě pracovali k utužení paží i ducha Čechů v tamním městě i okolí, aby tak ukázali krajanům i Američanům co dovede Sokol, který se neleká překážek, nástrah ani zlých, kteří pod rouškou všelijakou skrývají své zpátečnické a kteří by nejraději to co ku prospěchu lidu, ne však jich samých, zničili. Nabádá členy, aby hleděli pod svůj prapor svést nejen veškeré občanstvo, ale i ženy a hlavně děti, neboť v dětech jest naše budoucnost.

Na to zdravil jednotu jménem N. J. S. a odevzdávaje jí diplom N. J. S. doložil, že pro uvádění jednot ve svaz náš — nemáme, kromě bratrských ale upřímných slov, žádných — obřadů. Ku konci pak připomněl novým bratřím povinnosti, které k N. J. S. mají, vyložil co N. J. S. vykonala, co koná a co vykonati se snaží. Vytkl její snahy, směr i cíle a žádá přesné plnění zásad vytčených a kladl jim za heslo: "Až na nejvyšší metu."

Pozdravem Na zdar ukončil svou řeč, za kterou byl ovšem po zásluze odměněn provoláním Na zdar!

Na to br. Tumpach vyzval nové bratry, aby složili slib N. J. S. a učinili tak všichni a věru, že neviděl jsem upřímnějších pohledů a očí až zajiskřených jako v okamžiku kdy volali "Slibuji".

Potom br. starosta poděkoval br. Jičínskému za uvedení do N. J. S. a bratřím z Cedar Rapids za jich námahu a lásku k mladé teprve jednotě a ku konci slibuje jménem všech bratří, že budou vždy pracovati ku povznesení všeho co českým jest a končil pozdravením N. J. S., Župy Střední i Jednoty Cedar Rapidské "Na zdar!"

Potom pozdravili bratři Rapidští novou jednotu. Druhou část večera vyplnilo cvičení.

Nejdříve nastoupilo 6 cvičenců nové jednoty, které vedl náčelník br. Boh. Prehal. Nastoupili za zvuku písně sice české ale za tempa tak pomalého, že musili jít dle náčelníka; hudba jim nestačila.

Provedli 3 sestavy prostných a ku podivu — na začátečníky a to tak krátký čas cvičící — cvičili znamenitě. Ale zase ta hudba — přišla za nimi po dvou taktech. Lépe počítati nežli při takové hudbě cvičiti. Myslím, že se má kapelník vždy náležitě poučiti. Po ukončení prostných dostalo se cvičencům hlučné pochvaly.

Nastoupilo družstvo rapidské — křepee, svěže a působilo to na přítomné velmi dobře. Nejprve cvičeno na koni — eviky byly dobře prováděny, ač kuň a potom i bradla po navoskované půdlaze přímo "litaly" a jen síla br. Franty Filipa dovolila, aby bratři rapidští na bradlech vykonali zdařile eviky, které byly předmětem údivu. Třeba připomenouti, že výkony br. Fr. Jirásky budily úžas nejen hostů, ale i mne samého — byly to výkony přetěžké a přece tak ladně a bezvadně provedené a to za okolností, které nutily diváka k obavám o zlomení vazů, myslím totiž ono sklouzávání náradí, ba i při prostných cvičící pocítovali.

Po cvičení na náradí provedli bratři rapidští ještě prostná ze VI. sletu, družstvo doplnil br. Fr. Filip na devět. Cvičeno přesně a svižně ale příliš rychle. Chyby nebylo. Jednu poznámku však učiniti třeba, totiž tu, že neměl by cvičitel počítati a zároveň cvičiti — jest to hrozné unavující. Pravdu toho jistě potvrdí br. B. O. Hašek.

Po prostných byli bratři rapidští odměněni potleskem tak jako při dřívějších cvičeních a bylo pozorovati, že se dobře v Marshalltownu zapsali. Tím byla vlastní slavnost skončena a br. starosta poděkoval přítomným a žádal je za podporu i v jiných podnikcích Sokola.

Starostou jednoty je br. Lojza Tumpach, jeho náměstkem br. J. Diviš, jednatelem br. Círk a náčelníkem B. Prehal. Jednota čítala celkem 18 členů.

Tak jsem si vzpomínal na jednotu Sokol Smíchov I. — i tato jednotka byla vůdčí ve své Župě — a všude ráda vítána — tak jako rapidská zde. Milé vzpomínky — a milá přítomnost. Na zdar vám bratři Smíchovští i vy Rapidští.

E. Tůma Pražský.

Ennis, Texas, 29. června.

Zasílám k uveřejnění seznam příspěvků od bratrských jednot a Sokolů na znovuzbudování naší shořelé Sokolovny:

T. J. Sokol Tyrš, Cedar Rapids, Ia.....	\$10.00
T. J. S. Žizka, Dallas, Tex.....	6.30
T. J. S. St. Louis, St. Louis, Mo.....	10.00
T. J. Paní a Dívek New York, N. Y.....	5.00
T. J. S. Oklahoma City, Okla.....	5.00
T. J. S. Milwaukee, Wis.....	10.00
Sokolky Chicago, Chicago, Ill.....	5.00
Br. Dr. Rudíš-Jičínský.....	5.00
Br. Josef Buřata.....	5.00

Sbírka br. Fr. Rendla (zaměstnanci "Texana")....	3.50
Br. Raf. de Szalattay.....	6.75
Br. Frank Průcha.....	5.00

Dohromady\$76.55

Všem těmto br. jednotám a bratřím vzdáváme vřelý dík, že nezapomínají nás zde v Texasu a podávají nám ruky pomoci. Sokolovna dnes již dohotovena k použití a dne 14. června, vzdor všem překážkám, bylo slavnostní otevření. Vydařilo se dosti dobře na zdejší napnuté poměry. Náš br. starosta krátkým proslovem odevzdal budovu veřejnosti a představil našeho br. Ludvíka Hoška, který nadšenou řečí objasnil přítomným naše počátky a další vývoj v práci sokolské. Po té promluvil též obě. Chvál a povzbuzoval ku větší práci a činnosti. My teď opět pravidelně cvičíme, neb náradí máme již též. Vzdáváme ještě jednou dle bratřím příspěvkům nám ku pomoci a doufáme, že i jiné br. jednoty nám přispějí dle možnosti. Na zdar!

Za T. J. S. K. Havlíček Borovský v Ennis, Texas
Boh. Zázvorka, úč. st. výboru.

Cedar Rapids, 29. června.

Dne 15. t. m. oslavila jednotka naše 40-letí svého trvání. Čtyřicet roků práce — byt' časem ochabující, protože sklamaní přinášející — na výsledky hmotné, hlavně ale mravní, téměř uspokojující — ba, dle některých bratří, bohaté. — "Oslava" se vydařila. Mnozí sice naříkají, že zubožené naše finance žádné opory ní nezískaly, nesmíme ale zapomínati, že za účelem tím vůbec pořádána nebyla, a že za tu trochu práce a těch několik dolarů — ač-li vůbec nějakého schodku stává — její mravní výsledek nejenom že stojí, ale jest nade vše očekávání. — Počala o 2. hodině odpolední průvodem ze Sokolovny do rozkošného Riverside Parku. Cestou k němu zastavili jsme se v České škole pro naše "táty" — Čtenářský Spolek, jehož několik členů před čtyřiceti lety jednotu naši založilo, a s nimi, za zvuků hudby, ubírali jsme se do parku, obecenstvem téměř naplněného. Zde krátce, však vhodně a věcně, slovy prostými, z nichž však každý vycítiti mohl duši vřelou, pro vše zaujatou, přivítal shromážděné starosta sboru, br. Pichner, u končí, představil mayoru města, obě. L. Rotha. Ten učiniv přístěhovalectvu vůbec a Čechům zvláště několik zaslužených komplementů, nadšeně (a mám za to, že upřímně) uznával práci, již Sokolstvo ve prospěch nynějšího, hlavně však příštích pokolení koná. Snad se nemýlím, řeknu-li že zašel i trochu dále, než původně zamýšlel, když pravil, že měly by v blízké budoucnosti i kostely a vůbec náboženské instituce pěstovati tělocvičné tance a tělocvičnu vůbec. — Po řeči mayorově hlučným potleskem schvalované promluvil rovněž anglicky slavnostní řečník profesor Miller z koleje Olivet v Michiganu, kde náš Novák studuje a zároveň co učitel tělocviku působí. Profesor jest člověkem skromným, na pohled spíše prostému dělníku se podobajícím, však zahledíte-li se do jeho bystrých, hlubokých očí, poznáte okamžitě, že stojí před vámi člověk nevšední. Svých lonských prázdnin užil — jsa nadšeným fedrovatelem tělocviku — ku návštěvě naší vlasti u příležitosti VI. sletu. V Praze seznámil se s vůdčími duchy myšlenky sokolské i Čechy vůbec, a zahořel k věci české i sokolské láskou upřímnou a trvalou. To také projevil v každém svém slově! Nebyla to řeč nastudovaná, na souhlas a pochvalu posluchačstva vypočítaná — byly to dojmy pozorovatele bystrého, pronášené slovy prostými, však tak přesvědčivými, že každý z posluchačů cítil jich plnou pravdivost. Učinila dojem hluboký, neboť teprve po chvíli — když skončil — jakoby se bylo posluchačstvo vzpamatovalo, bouřlivý potlesk byl mu odměnou. U příležitosti této nemohu opomenouti upozorniti bratrské sbory, aby v pádu potřeby anglického řečníka nezapomněly

na prof. Millera, neboť mám upřímně za to, že lepšího pro vše naši nenaleznou, a on pakli by mu jen trochu možno bylo, jsem jist, že s ochotou a nadšením vyhoví.

Br. Franta Filip byl řečníkem posledním. — Probral počátky i celou práci jednoty stručně, však věrně. Vzdal zasloužený dík "otečům" jednoty naší, "Čten. Spolku" i celému městu a okolí za dosavadní přízeň, při tom však poukázal k tomu, že těšiti bychom se měli přízni mnohem, mnohem větší, neboť co konáme, nekonáme pro sebe, ale pro všeobecné blaho a dobro. — Zmínil se o tom, že ze zakládajících členů jednoty, kteří i nyní členy její jsou, žijí pouze dva — vlastně tři — neboť br. Josef Kroulík může rovněž co zakládající člen Sokola Rapidského čítán býti, jsa zakládajícím členem jednoty druhé, o dva roky později založené, a později s první splynulé v jedno. Bratr Fr. J. Kouba jest členem jednoty od založení a bratr Fr. Hašek s krátkou mezerou času. — Pro bratra Koubu měli jsme připravenou překrásnou upomínku jeho nepřetržitého čtyřicetiletého členství, on však svoji nepřítomností nám — ovšem bez vlastní viny — způsobil sklamání. Jest on totiž, co výtečný klarinetista členem vojenské kapely, která v týž den hrála ve Waterloo, a poněvadž na své místo jiného dáti nemohl, byl nucen odebrati se tam. — Filip mluvil pěkně — od srdce k srdci — beze všech kudrlinek, když ale ku konci řeči svojí četl zásady Národní Jednoty Sokolské, tu hleděl jsem na něho — abych užil běžného qbeeného výrazu, "s otevřenými ústy". Domníval jsem se, že také dovedu správně, s důrazem česky čísti, ale tak, jak zásady naše přečetl Franta, pochybuji, že dokázal by druhý v celé jednotě! Zásady naše jsou krsány, však následkem užití delších vět stávají se mládeži americké někdy nesrozumitelnými, však Filip podal je tak, že každý z posluchačů česky rozumějících je pochopiti musil. —

Na to přikročeno ku evičení. Líbilo se všeobecně, čehož nejlepším důkazem bylo, že veškeré obecnstvo zůstalo na místě — ač musilo státi — až do vyčerpání programu, vzdor chladnému, ba studenému počasí. Do bližší o něm zprávy pouštěti se nebudu — podát ji tech. dopisovatel br. Jirásek.

Program večera byl pestrý. Pěvecký sbor "Hlahol" zapěl z ochoty krásnou píseň "U boj!" Na to následovaly živé sochy, novinka to pro naše obecnstvo, které hojným potleskem spokojenost svoji na jevo dávalo. Představiteli byli tito bratři: Hruška Vilém, Jirásek F., Kocourek, Němce, Jaroslav a Síla. Pak zatančili naši krásný národní tanec "Besedu" (který byv tančen u příležitosti sjezdu "Woman's Federation" v American Auditorium, způsobil takové mezi shromážděnými delegátkami nadšení, že zamlouvaly si je na své distriktní sjezdy na rok napřed). Po skončení téhož vystoupil znovu p. sbor "Hlahol". Důkazem nejlepším, že se zpěv jeho obecnstvu líbil, byl hlučný potlesk, který přiměl zpěváky přidati "Kde domov můj" a ještě jednu píseň. Pak promítány pohyblivé obrazy ze VI. sletu v Praze. Mezi jednotlivými přestávkami hrála Jansova hudba vybrané skladby. — Celkem vzato a nehledě ku stránce hmotné, nemohli jsme si ani lepšího úspěchu oslavy přát. — Obecnstva, jak jsem již řekl, bylo množství ohromné, jak z města tak i ze širokého okolí. Bratři po venkově bydlící dostavili se téměř všichni. — Z Marshalltown, kde nový a slibný sokolský sbor, 18 členů čítající, před nedávnem založen, a činovníky župními, 23. června do N. J. S. uveden, přišlo se s námi potěšit též několik bratří. Pokud se pamatovati mohu, byli to bratři: Prehal, Turek, Majer a Círk. Skutečně mne zarmucovalo, že neměli jsme více času, bychom si mohli o Sokolstvu trochu více pohovořiti. Ku slavnosti naší vydali jsme i list "Pamětní", dějinky naší jednoty, skvostnou báseň původní a článce anglické, informační.

Nejsem, a nikdy — ani co dítě — jsem nebyl pověřivým, však případy, o nichž ze zkušenosti vím, kde ke každé radosti přimísena byla mnohdy i řádná dávka zármutku,

opakuji se s takou pravidelností, že jest to nevysvětlitelným. Tak i tentokrát! V pondělí po slavnosti, již pozdě večer, roznesla se — bleskurychle téměř — městem naším zpráva, že upřímný a nadšený Čech, znamenitý řečník a spisovatel a dlouholetý člen jednoty naší br. L. J. Palda, náhle zemřel. Napsáno toho o jeho smrti i o něm již mnoho, sám omezím se na toto: Škoda, škoda ho, — byl to člověk v pravdě dobrý!

Jos. Halq.

Cleveland, O., 30. června.

Opětne jsem přijal ten nešťastný úřad dopisovatelský, a to za Župu Severovýchodní. Nevím jestli jest lépe býti dopisovatelem některé jednoty aneb Župy. Ale tolik je jisto, že v jednotě nevyhoví mnohokrát jen několika jednotlivcům, když jim nepíše jenom samou slávu a chválu, ale býti dopisovatelem Župy, tam se často nezachová několika jednotám, a dle mého uznání Župa má dohlížet na činnost všech jednot a proto myslím, že dopisovatel má posuzovat všechny jednoty do Župy patřící, a používat za látku pro svůj dopis, co chybné aneb užitečné se v jednotách provádělo.

Žádám napřed, aby mně nebylo vykládáno za zlé, když zaběhnu trochu hloub, a dříve, aby se každý přesvědčil, jestli vše jest správně posuzováno.

My dobře víme, že v každé jednotě mnoho práce chybí, abychom se mohli veřejnosti představit jako celí Sokolové a jako spolek všestranně vzdělávací, jak myslíme, tak těla. Velké neštěstí jest, když se v jednotách snaží docílit pouze jen úspěchu finančního a všechna ostatní práce musí zůstat zpět, poněvadž se říká nemáme peněz. Často v jednotách se rokuje příliš neopatrně, a bez rozmyšlení, tak že taková jednostranná činnost více pak spolku uškodí, nežli prospívá. Chei zde uvést pouze malý příklad, jak se někdy bez rozmyšlení pracuje. Když přijel jeden krajan do Ameriky pořádat přednášky do jednoho sokolského sboru byla poslána nabídka, jestli si budou přát přednášku za \$10.00. Tu si jeden bratr požádal o slovo, vstal, vypnul prsa a pravil: "Čtený br. předsedo, ctěné sestry Sokolky a ctění bratři Sokolové, já dávám návrh, aby se ta přednáška nepořádala, kdož ví jestli bychom na tom něco vydělali," tu se ozval hlas "podporuju". a návrh přijat velkou většinou a přednáška se nekonala, někdy nám jest dollar mnoho dát za užitečnou věc! Bratři! Župní výbor pořádá župní závody mimořádné, s veřejným. Stojí mnoho práce a peněz chce-li se něco pořádat a tudíž každé takové vystoupení má být co možná nejlépe podporováno, aby úspěch byl všestranný, tím se povzbuzují členové k další činnosti, sjedou se bratři z jiných měst a jiných jednot, tak že taková přátelská schůze jest vždy dobrá, jen hledět každou chvíli, každý okamžik využítkovat. U takové příležitosti neměla by ani jedna jednota scházet, at' třeba sebe menším počtem borců, a i když ví, že neodnese cenu první a p. Ale jest to práce skutečná, kterou jest nutno prodělávat každému Sokolu. Tož bratři povinnost volá, aby každý byl připraven a na místě, tak aby někteří jednotlivci nekazili dojem celku a tak i při závodech, aby každý byl pohotov tak, aby již svým chováním představoval dobrého Sokola a evikem, aby dotvrdil. Tedy na shledanou v Detroit, 2.—3. srpna.

Na zdar!

Leo. Všečka.

St. Louis, Mo., 30. června.

Dne 22. t. m. pořádalo "Sdružení Slovanského Sokolstva v St. Louis a okolí" své první veřejné. Začlo průvodem z naší Sokolny. Co jsem zde neměli jsme lepšího průvodu t. j. od výstavy. Ozdobou byly poské Sokolky v kroji, pak bratři Chorváci, Dalmatinci a Srbové v krojích i naše sestry ač na v kroji jenom všechny v bílých šatech učinily lepší dojem, nežli náš vlastní kraj, čehož přední příčina, že velice málo bratří kraj má, ještě méně se účastňuje a kraj sám pramálo se liší od obleku občanského, tak že bývá nepo-

všimnut. Jest vskutku nápadné, že všechna ostatní slovanská sdružení sokolská přijala kroj český a i v cizině mu zůstala věrna; jen my jsme se přispůsobovali, což ani v tomto ohledu neprosperovalo. Den zdál se býti dobrý, od rána pod mrakem. Jenom že ty z rána vhodné mraky pokazily pak deštěm a lijavcem vlastní cvičení. Zkoušky odbyly jsme za sucha, ale sotva začlo cvičení začek zahnal dešť obecnostvo i cvičenky. Jakmile však dešť ustal, šlo se od začátku. Cvičení začek s kroužky i společná prostná (Sokolky české a polské) provedeno nad očekávání dobře. Zvláštní pochvalu zaslouží vdané Sokolky české, jež cvičí ve vlastním oddělení a skorem do jedné se účastnily. Další číslo, české Sokolky ozdobné kroky s japonskými vějíři, se sice líbilo, ale asi Sokolky špatně počítaly takže docvičovaly as 8 taktů bez hudby. Celkem se mi zdá, že ozdobné kroky jsou vhodnější na hladkou podlahu, holá země znevažuje onu uhlazenou eleganci evikům těm zvláštní. Následovala prostná cvičení mužů, mimo hudbu doprovázena, též tichým deštěm. Cvičení na nářadí a ukázková jednot se vůči dešti nemohla odbyvati. Veškerá cvičení se obecnostvu líbila a jest vskutku co litovati, že se celý pořad nemohl provést. Sokolek bylo as 80, členů rovné 100. Pro příště bude ale nutno, připustiti pouze takové cvičence, kteří prostná dokonale znají, tentokrát jsme měli radost z každého nového cvičence a každý byl připuštěn, což ale není správné, at' nový neb starý, cvičení má každý znáti. Co hosté dostavili se též zástupci francouzských spolků, jímž všem se cvičení i celá slavnost líbila a litovali, že jsme se již dávno neznali. Zástupce jejich pak zval všechny Slovany ku výroční oslavě pádu bastili, 14. července kdež na jejich přání budou pěvecké odbory našeho Sokola počtem přes 70 zpívati český Marseillaisu a Kde domov můj.

Pak řečníci za účasteně spolky promluví o slovanské vzájemnosti. Za nás mluvil br. K. Milčie; kěz by krásná slova jeho zapadla do každé české duše a skutky projevovaly jejich porozumění. Všechny proslovy byly vroucí přání pokrokových lidí, bratrských národů.

Ač bych psal rád jen dobré zprávy, musím také o neradostných psáti. Dne 8. t. m. při cvičení sboru cvičitelského potkala nehoda jednoho z našich nejlepších Sokolů a cvičence. Při výkonu, jež před tím již byl provedl vícekrát, vykloubil si br. Hugo Ječmen pravou ruku v lokti a pravou nohu v koleně. Dělal z veletoce u předkmihu salto, výkon jež měl již jistý. Dnes jest již na cestě k uzdravení a jest jistě vroucím přáním celé naší sokolské rodiny, aby nabyl opět svého zdraví co nejdříve.

Dne 6. července pořádá naše jednota "Husovu tryznu", řečníti bude br. Beck.

Nyní máme prázdniny v tělocvičně, kdo však si přeje může si volně začviti kdykoliv. Cvičitelé sbory začnou pravidelně cvičiti jakmile se navrátí cvičitel br. Paskovský z Denver, kamž se rozjeli s br. Vuchem podívati na turnerské závody. Na zdar!

Michal Wimmer.

Cedar Rapids, Ia., 30. června.

Pohlížeje zpět na vykonanou práci milé jednoty naší za uplynulých 40 let, musíme přiznati, že vykonáno bylo vskutku mnoho, po stránce výchovné, mravní a ku povznesení živlu našeho.

Důstojným způsobem oslaviti 40letého jubilea založení jednoty naší a podati ukázkou práce a vyspělosti naší širší veřejnosti, povinností nám bylo a zajisté i s úspěchem provedeno. Byl velký den! Tisíce lidí, Čechů a Američanů přihlíželo ukázkám vzdělávací práce naší, a celkem vzato mravní výsledek byl úplný. Nebudu se rozepisovati o průběhu celé slavnosti neb zajisté učiní a lépe podá br. Halq, sám pouze svoji povinnosti po stránce technické zadost učiním.

Vystoupení našich zákyň s ozdobnými tyčemi se líbilo a jsouc vhodné, provedeno dosti dobře ač br. náčelník Bol. Hašek měl krátkou dobu k nácviku. Žáci cvičili pěkně až na jednoho, který cvičení vůbec neuměl, což kazilo celkový dojem, a pro příště ku prospěchu by sloužilo, aby hoch, který pravidelně do cvičení k nácviku společných cvičení nechodí na veřejné připuštěn nebyl.

Prostná žáků byla výtečně volena, vynikala prvky různými což většina hochů prováděla znamenitě, naevičil br. Fr. Jirásek.

Náš dorost; ach, ano, náš dorost! Vše bylo naevičeno a páni dorostenci nechťi prý se ukazovati; a jak některý bratr poznamenal prý vina cvičitelova jest, že neevičí, má jim vštípati lásku k práci. Bratře, prosím učiti toho, neb alespoň zkus sám! Psal jsem v předešlém dopisu, že za polovinu našeho dorostu bych neručil a také se vyplnilo. Následující hoši byli vždy na místě a přede všemi jsou to: Ješina, Barvíněk, bratři Koenigsmarkové, Divíšek, Hájek, s výminkou též Engelthaler a Chadina. Kouba chodil stále až k posledku řekli hoši, že jest nemocen, že nemůže cvičiti, avšak při veřejném jsem jej viděl, že běhal s těmi hochy, kteří cvičiti nechťeli. Upozorňuji, že dorost není tak lehkou vychovávati cvičiteli samotnému, bez přispění rodičů. Cele podporuji náhled pořadatelstva listu našeho, vyslati dorost na sedmý slet všesokolský do Prahy, odkud zajisté hlubšího porozumění pro ideu sokolskou by sobě přinesli. Bratři, zkusme toho, zaříd' me pokladničku v tělocvičně a přispívejme nějakým centem již od nynějška a vyšleme tam z dorostu ty nejpilnější síly i věřím, že by přineslo dobré ovoce.

Odbočil jsem z naší slavnosti, však pokračuji: Sokolky s kužely. Cvičení velmi hezké a ladné při tom poměrně lehké a mělo býti provedeno mnohem lépe, některé sestry nevěděly určitě co mají cvičiti, vím že některé přišly do cvičení nedlouho před vystoupením, čímž cvičitelovu práci velmi sťažují, naevičil br. Fr. Jirásek. Sestry Sokolky z Iowa City předvedly velmi dobře mazurkový tanec ze VI. sletu, a držely se statečně před naším obecnostvem, jež neskrblilo pochvalou, vidouc, že cvičení dosti obtížné jest. Naevičil br. Bol. Hašek. Následovalo cvičení Sokolů na nářadí a zde musím upozorniti a potvrditi náhled br. Hájk, že ukázková cvičení na nářadí by měla býti vesměs volná. Viděli jsme, že mnohé přihlížeje unavuje opět a opět totéž cvičení, lid chce viděti vždy něco nového, a bylo by zajímavější.

Za zvuků hudby malebným rejem nastupuje 10 sester ku cvičení s raketami. Provedeno výborně; zde pozorovati bylo co práce státi muselo, aby cvičení dobře provedeno bylo, až na některou maličkost bylo přesně cvičeno, však se mně zdálo trochu dlouhé, což obecnostvo unavuje. Toto cvičení provedeno na posledním sletu v Praze četou chicagských sester, naevičených br. Čermákem, jenž měl výběr z několika jednot v Chicagu a zde 10 sester provedlo svou práci znamenitě, všechna čest. Tu byla viděti vytrvalost sester, že když něco provést chtějí také provedou. Naevičil Fr. Jirásek.

Naše prostná sletová pokulhávala, hudba rychle hrála, že nebylo možno stačiti, na příště br. náčelník by hleděti měl, aby hudba správným tempem hrála, jinak museli jsme býti spokojeni, že tak ještě dopadlo.

Odporučoval bych našim br. jednotám kde mohou, aby časem veřejné pořádaly. "Vstup volný", at' má každý přístup, tak větší zájem o věc naši se vzbuzuje i cizinci, když zdarma jdou se podívati, což jen ku prospěchu slouží. Bylo viděti ty tisíce lidí na našem jubilejním veřejném. Měli jsme radost z naší práce. Nyní máme prázdniny, neb jest hodně teploučko.

V sobotu, 21. června naše I. družstvo zaletělo do Marshalltown a že svoji práci provedli dobře, uznali bratři a krajané tamtéž.

Ještě výš! a Na zdar!

Jan Jirásek.

NÁVRHY NA OPRAVU STANOV.

T. J. S. New York

podává následující návrhy a opravy stanov:

Zásady N. J. S. ve S. S. — Články přijaty od 1. až do písmeny F beze změny.

Stanovy N. J. S. — Hl. I. Čl. 1. Mezi žádný (a na eti zachovalý), ostatní beze změny až písmena d) Žádná jed. atd. až na konec má býti — to platí o členech takových, kteří nikdy k žádné sok. jed. nepatřili. Ostatní až do čl. 8. beze změny.

Vzor navrhující listiny přijat beze změny.

Přijímání členů přijato beze změny.

Hlava II. Veškeré články beze změny.

Hlava III. Výbor neodporučuje žádný hlavní kurs, následkem čehož články až do 7. odpadají.

Čl. 7. změněn. — Povinností každé Župy jest pořádati župní běhy, jednou od sjezdu do sjezdu s dohodnutím V. V. N. J. S., a týž má býti odbýván v době župních závodů.

Čl. 8. Na konci připojit: o tom dohodne se Župa s V. V. a V. V. hradí učitele i výlohy s tím spojené.

Čl. 11. odpadá sám sebou. Ostatní články beze změny.

c) Závodní a jiná ustanovení.

Čl. 1. odpadá; ostatní beze změny.

Čl. 5. Závodní pravidla, ponechána evič. sboru; ostatní beze změny.

D) Soudecové.

Čl. 1. přijat beze změny až na konec přídavek: Vyplněna budiž listina schopných soudců, na zvláštní listině a tyto nadále v seznamu vedeny, pro případ nedostatku soudců (vzorek listiny podán).

Čl. 3. beze změny až: ustanovení bud' te (jen jedna skupina) soudců atd. (dále) a musí je před evičením (s tímto) soudci atd.

Čl. 4. beze změny, až řádek 3. a 4. škrtnout, ostatní beze změny.

Poslední článek o obeslání sletu v Čechách škrtnout.

E) Náč. a evičitelské sbory beze změny.

Čl. 10. Vrchní náč. vynechat, ostatní beze změny.

Hlava IX. Čl. 2. Mezi slovy činovníky (A tito jsou voleni na dobu 1 roku). Zárukou atd., ostatní beze změny.

2. Schůze. Čl. 3. Nadpoloviční většina nejméně 6 členů; ostatní beze změny.

Hlava X. Sjezdy. Čl. 2. žádají V. V. jest povinen rozslati návrh ten k odhlasování, hlasují-li 2 třetiny hlasů pro návrh, necht' sjezd se odbývá; ostatní beze změny.

Čl. 7. Jednoty, jež mají méně než 200 členů, vysílají do sjezdu po jednom zástupci; za každých následujících 100 členů po 1 zástupci.

Čl. 9. Zahájení sjezdu děž se starostou; ostatní beze změny.

Tajemník sjezdu budiž zvolen z místní jednoty neb jednot. Tajemník sjezdu nebudiž zástupcem sjezdu.

Hlava XV. Čl. 2. Na konec a i jiných; ostatní beze změny.

Hlava XVI. Záslužné listiny 20-letého členství.

1) By každá jednotka byla oprávněna vyslati jednoho zástupce do 100 členů a za další každé 100 členů též jednoho zástupce do sjezdu N. J. S.

2) Starosta V. V. N. J. Sokolské má zahajovati každý sjezd N. J. S. a má být při každém jednacím sjezdu N. J. S.

3) Užší volby V. V. N. J. S. mají se dít každým rokem.

Zkušební listina soudců.

1. Byl jsi závodníkem?

2. V kterém oddělení jsi závodil?

3. Jak dlouho jsi závodil?

4. Byl jsi evičitelem a u kterého družstva?

5. Cvičíš nadále?

6. Byl jsi soudcem, a kdy?

7. Byl jsi přeborníkem a v kterém družstvu?

8. Prošel jsi kurs?

9. Z jakých prvků sestává pátého stupně výkon?

10. Z jakých prvků sestává čtvrtého stupně výkon?

11. Z jakých prvků sestává třetího stupně výkon?

Podpis soudee:

Podpis starosty:

Podpis tajemníka:

Sbor Sokolek Blesk, Baltimore, Md.,

podává následující opravy:

Hlava III. Odstavec C. Článek 11. vřadit do Hlavy XIV.

Hlava XIV. Článek 1: na místě 20c má býti 40c ročně.

Čl. 7. Za—stejnokroj evičební—odporúčujeme vřadit: a stejnokroj vycházkový sestávající z tmavomodré jednoduché sukně, bílé košilové kluzy, s ohnutým límečkem a černou vázankou, černý kožený pás s monogramem sokolským a černý klobouk; tvar tohoto by určen byl pro dohodnutí s ostatními Sokolkami v jednotě soustředěnými.

Nový článek 8.: By o závodech hlavních i župních byly uspořádány zvláštní závody pro Sokolky a sice: 1) ve skoku do výšky, 2) ve skoku do dálky, 3) ve evičení prostných.

Článek 9.: By Sokolové všude působili vlivem svým na sbory Sokolek, které dosud v N. J. S. soustředěny nejsou, aby k této přistoupily a na společné práci Sokolek podílu braly.

Barbora Štětková, předs.; J. Vančura, taj.; Marie Česká, zástupkyně.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y.

T. J. S. Svornost předkládá návrh k příštímu sjezdu, by byl na dobu jednoho roku ustanoven organisátor pro Nár. Jed. Sokolskou, spůsobilý theorie, tělocviku a přednášek, který by působil u slabých jednot.

K. Duda, před.

Jos. Kolman, taj.

Župa Jižní.

Ústřední Výbor Ž. J. usnesl se na schůzi, dne 16. ledna za přítomnosti pověřených zástupců jednot, podati sjezdu N. J. S. letos odbývanému následující návrhy:

Necht' V. V. zřídí odbor zdravotní, odbor evičitelský (čili odbor technický), odbor ženský.

Návrhy tyto byly dostatečně již před časem odůvodněny — vyslanci Ž. J. tyto pak znovu na sjezdu budou hájiti.

K. Moučka, jednatel Ž. J.

T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.

navrhuje, by znovu dovoleno bylo jednotám přijímati členy přispívající, kteří mimo svých příspěvků by jiných povinností neměli. — Činí tak z důvodů následujících: Získali by tím značně hlavně jednoty na Západě v menších městech se nalezající, přijímáním za členy i rolníky, jimž okolnosti evičení navštěvovati nedovolují. Však i jednoty ve městech velkých značně by zmohutněly, mohouce za člena přijati i staršího již muže, který jinak — ač neche-li lháti — listinu navrhovaci vůbec podepisovati nemůže.

J. W. Pichner, starosta.

Jos. V. Trejtnar, taj.

T. J. S. Edwardsville, Ill.

V naší poslední schůzi jsme se usnesli, by se ve stánkách v Hlavě II. odstavec 2. při opravě stanov na sjezdu N. J. S. celý škrtl. Starší členové nechtějí a nebudou nikdy evičit, tudíž jest zbytečné.

Karel Slavík, taj.

Těl. Jed. Sokol Los Angeles, Cal.,

dává bratrským jednotám k uvážení na valném sjezdu N. J. S., který odbýván bude v Baltimore, k ohlasování:

Návrh první.—Sloučení všech Sdružení sokolských ve Spoj. Státech.

Druhý.—Snížení zákl. poplatků za nového člena z 50c na 25c.

Třetí.—Snížení poplatků Sokolek do Župy z 10c na 5c ročně za členkyni.

Čtvrtý.—Ponechati každé jednotě právo zakládati samostatné sbory Sokolek neb jen odbory Sokolek

Co důvody uvádíme: Každý Sokol s velkým sebezapřením musí pohlížeti na stávající různá sdružení sokolská v Americe. Odporujem jen sami myslence sokolské. Dnes žádných vážných důvodů nestává pro nesloučení se v jeden celek.

Návrh druhý a třetí odůvodňujeme takto: Snížením poplatků ulehčilo by se finančnímu stavu jednot.

Návrh čtvrtý: by mnohem lépe vyhovoval každým místním poměrům.

R. Čech, před.

Fr. Sobota, taj.

Župa Střední

doporučuje následující změny stanov N. J. S.

Hlava I. Článek: Členstvo. Čestné členství "mužům i ženám takovým, již získali si atd."

V odstavci šestém: "o čekanci budiž veřejně hlasováno."

Ve vzoru navrhuje listiny stůž: nesprávně zodpovídal místo obelhal a umístěna budiž řádka: Podpisy výboru a místo pro datum.

V Hlavě II. 1. Povinnosti členů: v odstavci druhém stůž: "Každý činný člen má pravidelně evičiti. Veškerí členové bez rozdílu jsou povinni veškerá pořadová evičení pravidelně navštěvovati."

Doporučujeme pouze župní školy tělocvičné, župní kursy a to co nejčastěji a pořad jejich, aby vyhovoval všem požadkům doby, v osnově vyučovací pak zvláště. Přednášky ze zdravotvědy, fyziologie, tělovědy, hygieny jedinců a o prvé pomoci bud' teč zařaděny do rozvrhu.

Závody a jiná ustanovení: Odstavec 8. Budiž změněno takto: "Pořadatel závodů a evičenec z povolání zavoditi nesmí."

Všude kde vyskytuje se slovo školní evičení zaměněno budiž slovem povinná.

Doporučujeme zařízení sboru soudcovského.

Odstavec 3. D. Soudcové. Stůž zde: Po přečtení závodních pravidel rozdělí pořadatel soudce na skupiny po dvou ku každému náradí. Ku evičením společným družstev šest soudců. Družstvo si volí samo vedoucího.

Odstavec 5. Kdyby na některého soudce podána byla stížnost, že nesprávně soudí a zúmyslně chtěl některého závodníka atd. necht' odstavec ten počíná.

Doporučujeme zřízení evičitelského sboru N. J. S. čili technické komise a nikoliv sestávající jen z vrchního, župních náčelníků a podnáčelníků N. J. S.

V 11. odstavci necht' škrtne se, že vrchní náčelník jest zpravodajem pro jinonárodní závody, také v odstavci 13. nebudiž mu částka ročního platu určována, ale jen podotknuto "budiž náležitě odměněn."

Navrhujeme, aby v našem ústředí založen byl ODBOR ZDRAVOTNÍ sestávající z bratří lékařů. Po vzoru České Obce Sokolské.

Navrhujeme rovněž zařízení ODBORU OSVĚTOVÉHO A VZDĚLAVATELNÉHO, podle návrhu "Sokola Amerického", číslo 3, 1913.

Hlava IV. v prvním odstavci přimlouváme se za zrušení úřadu: vysloužilého starosty. Stačí škrtnouti.

Hlava V. 2. odstavec přidat slovo náčelníků, aby znělo: "Zprávy náčelníků, účetníků a důvěrníků podávány bud' teč ve schůzi následovní."

Hlava VI. Odstavec 4. necht' čte se . . . na jehož základě budiž o něm hlasováno jako o novém členu a jestli jest přijat neplatí vstupného.

V odstavci 5. rovněž budiž o něm hlasováno a neplatí vstupného. Týká se listů přestupních a odstupních.

V Hlavě VII. v prvním odstavci zaměnit slovo klub slůvkem spolek. V odstavci 3. přidat, že seznam nově se hlásivších členů nových jednot budiž uveřejněn v "Sokole Americkém", nežli spolek přijat býti může vůbec.

Jsmo pro snížení příspěvků na 25 ctů. čtvrtletně za každého člena N. J. S., noví členové zápisného necht' platí dollar. Pátý odstavec v Hlavě osmé o pečeti každé jednoty budiž škrtnut.

Tam kde jinak nelze a sbory Sokolek s ohledem na vlastní jednotu nemohou samostatně postupovati, necht' se sestrami dovoli, aby působily jako odbory své jednoty.

Podle toho měli bychom potom jednoty, sbory Sokolek a odbory Sokolek.

Navrhujeme zrušení sjezdu a místo těch stanovení komise na stanovy, do které by se vysílali zástupci ze Žup pouze, dva technici a jeden znalec věcí povšechných. Viz návrh "Sokola Amerického" v čísle květnovém. Tím ušetřen obnosy věnovati by se mohly na činnost vzdělavatelnou a osvětňnou.

Jednatel V. V. měžž dollarů 25 měsíčně platu a nikoli jen \$20.

Doporučujeme, aby ústředí a jeho pokladník spíše kupoval školní a městské dluhopisy, nežli ony Spojených Států, když třeba.

V Hlavě deváté odstavec 11. Škrtnout vytištěné zprávy jednatele každému zástupci při zahájení sjezdu dodá. Škoda nákladu.

V odstavci 15. zaměnit slovo drží slovem opatruje pokladník a . . .

V záležitosti časopisu navrhujeme, aby dodával se pouze členům, členářům, kteří se oň do jednoty vstupující přihlásí a členům, již si jej přejí vůbec. Viz návrh "Sokola Amerického" v téže věci v čísle květnovém. Tím na tisku, expedici a papíru se mnoho ušetří. Všichni členové stejně musí platit příspěvky, ale protože jako CELEK stejně nečtou, lze způsobem tím finančně získati a na zdokonalení listu částek získaných i jiné potřeby použiti.

Doporučujeme, aby sjezd volil vyřehního pořadatele a zároveň pořadatele části technické. Vrchní pořadatel ovšem za list zodpovědným zůstává i záruku podati musí. V odstavci co v listu býti nesmí necht' škrtne se "a zlehčování národních spolků a podniků", neboť pak sebekritika by vyloučena byla i v případech vážných.

Odstavec 6. téže Hlavy se škrtne.

Při zadání tisku listu našeho mají přednost bratrské tiskárny hlavně, čili tiskárny, jichž majitelé jsou naši členové a V. V. vyhrazuje si právo zadání tisku vůbec. V odstavci 8. budiž slovo za sebrané a zaplacené oznámky zaměněno na místo skolektované.

Hlava 15. odstavec 2. Slova: "To týče se členů V. V., náčelníka, podnáčelníků a pořadatelů Sokola Amerického" se škrtnou, tak aby každý činovník ku stejné byl náhradě oprávněn, musí-li v zájmu našem odjeti z města.

V Cedar Rapids, Ia., dne 24. dubna 1913.

Za Župu Střední N. J. S.

Dr. J. Rudiš-Jičínský, starosta. Franta Filip, jednatel.

Výkonný Výbor N. J. S.

podává následující návrhy a opravy ku stanovám N. J. S.:

Ku článku 4. Hlava III. má být přidáno: O výdělek neb prodělek dělí se místní jednoty neb jednoty kde hlavní neb župní závody N. J. S. jsou pořádány na polovinu s V. V. N. J. Sokolské.

Dále se má vřadit článek do stanov N. J. S. ku Hlavě VIII.: Každá jednota povinná jest platit Župě za člena 10c ročních příspěvků.

Jednota, která staví Sokolovnu má být sprostěna na dva roky veškerých příspěvků k N. J. S.

Výk. Výb. odporučuje, aby veškeré návrhy od jednot nešli budou zaslány Výk. Výboru N. J. S. k odhlasování, byly většinou jednot v Župě odporučeny

V. V. podává návrh, by sjezdem ustanoveni byli v různých městech kde jednoty patří k N. J. S. zástupci Výk. Výboru.

Veškeré návrhy, jež mají být jednotám k odhlasování předloženy, mají se dít prostřednictvím Sokola Amerického.

Hlava IV. Článek 3. Volba činovníků, výborů a vyslanců děj se hlasováním lístky a zvolen jest ten, který obdržel nadpoloviční většinu hlasů přítomných členů atd. slovo úřadu škrtnout a na konec přidat: schůze musí být obleslána a naznačeno jaký úřad jest k volení.

T. S. Dívek a Paní v New Yorku

podává návrh, by opět zavedeny byly závody Sokolek na přiměřeném nářadí.

Zároveň jest žádáno, by sjezd ustanovil nářadí a pravidla pro závody Sokolek.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

New York, 30. června.

Starosta K. E. Hrbek zahájil schůzi v přítomnosti všech členů. — Zápis o schůzi minulé po přečtení přijat.

Br. V. Koller, člen T. J. S. Oak Park, zasílá dopis, v němž se odvolává k V. V. N. J. S., aby vyšetřil jeho stížnost na jednání T. J. S. Oak Park vůči němu. T. J. S. zároveň zasílá ohrazení v záležitosti této. Obě bylo přijato a usneseno, aby T. J. S. Chicago byla požádána, aby ze svého středu zvolili 5členný výbor, který by záležitost tuto náležitě vyšetřil. Zapisovatel má vyřídit.

Č. O. S. z Prahy zasílá stvrzenku na došlou částku \$106, která jim byla pro raněné a sirotky Jihoslovanů na Balkáně zaslána.

T. J. S. Čech zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti. Jednatel má odepsat.

Župní výbor Župy Severovýchodní zasílá dopis, jenž byl přijat a jednatel má zaslat odpověď a žádané vysvětlit.

Fr. Fryš oznamuje, že uvedl dne 15. června 1913 T. J. S. v Saginaw do svazu N. J. S. Zároveň zasílá účet za cestovné v obnosu \$5, jenž byl k vyplacení odkázán.

Následující jednoty žádají záslužné listiny: T. J. S. New York: V. Hroch, Al. Jeník, Ant. Kolman a Ant. Laštovka. T. J. S. South Omaha: Ad. Svoboda, Fr. Koutzký, Jan Koutzký, Fr. Leitner, Jos. Onasek a F. S. Fiala. T. J. S. St. Louis: Fr. Vokurka. T. J. S. Čech, Cleveland: Jos. Albl, Fr. Albl, St. Baxa, Jos. Frčka, Voj. Charvát, Al. Malý, Ferd. Malý, Evaz. Raus, K. Sacha, V. Šnajdr, Fr. Truneček, Mat. Vlk, F. Žahor, Jos. Ouřada, On. Burda, Jan Dolista, L. Herold, J. Modroch, F. Mareš, Ant. Pták, E. Slaviček, L. Šanda, Ad. Dengler, J. Trojan, J. Wunsch a J. Zahoř. Bylo vesměs povoleno.

Br. J. R. Jičínský zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti, zároveň oznamuje, že mu není možno se účastnit sjezdu a sletu Župy Fuegner-Tyrš v Racine a žádá, aby tam byl vyslán někdo jiný. Jednatel oznamuje, že v záležitosti této již dopsal T. J. S. Milwaukee, aby tam ze svého středu zástupce vyslal.

T. J. S. Ennis, Tex., zasílá dopis a objasnění v záležitosti br. Haškovce, což bylo přijato a odevzdáno bratřím: F. Bartůnek, Al. Wokál a K. E. Hrbek k vyšetření.

T. J. S. Říp zasílá dopis, jenž byl přijat a odkázán sjezdu. Springrovo knihkupectví z Prahy zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti.

T. J. S. Bohemia zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti.

Plzeňský Sokol z Čech nás zve k slavnosti 50letého trvání, což bylo přijato.

Sbor Sokolek Vlastenka z Waco, Tex., se hlásí v počtu 12 členek za člena N. J. S.; zasílají patřičný poplatek a seznam členkyň. Žádost tato byla přijata a sbor dnešním dnem členem N. J. S. prohlášen.

T. J. S. Žižka, Dallas, Tex., žádá o povolení rozeslat sběrací listiny ve prospěch stavby Sokolovny, což bylo povoleno.

T. J. S. Saginaw zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti.

Jednatel oznamuje, že zaslal různé tiskopisy T. J. S. Granger, East St. Louis, Plzeňský Sokol, Dallas, Chicago, Nová Vlast, Cleveland, a Milwaukee.

Organizátor Župy Jižní zasílá dopis, jenž byl přijat a ztrátu času do Dallas, Guy a East Bernard v obnosu \$20.30, obsah vzat k vědomosti, zároveň zasílá účet za cestovné a jenž byl přijat a k vyplacení odkázán.

Následující účty byly předloženy: Národní Tiskárna za tisk a výpravu Sokola Amer. za červen \$282.20. Účet br. Kiovského za 4 euty a ztrátu času co evičitel T. J. S. Bohemia \$20.60. Účty byly přijaty a k vyplacení odkázány.

T. J. S. Seio zasílá dopis, jenž byl přijat a odkázán sjezdu.

Následující jednoty zasílaly zprávy a různé poplatky: Sbor Sokolek Echuyler 55c; Sbor Sokolek Vlastenka, vstupné, \$2.50; T. J. S. Guy \$2.70; T. J. S. Iowa, pop. \$10.50; T. J. S. East Bernard \$2.80; za ohlášku v "Sokole Amer." \$10.00; T. J. S. St. Paul na sjezd \$4.30; T. J. S. Tyrš C. R. na sjezd \$46.20; Sokolky San Francisco \$1.65; T. J. S. Omaha, pop. \$61.00; T. J. S. East Bernard na sjezd \$1.40; T. J. S. Omaha na sjezd \$10.00; za ohlášky v "Sokole Amer." \$15.10; T. J. S. Blesk, pop. \$66.60; T. J. S. Svornost \$16.90; T. S. D. a Paní, L. I. \$1.40; T. J. S. Black Wolf \$7.50; T. S. D. a Paní, L. I. na sjezd \$3.20; T. J. S. Black Wolf na sjezd \$2.50; T. J. S. Ennis na sjezd \$3.70; T. J. S. Minneapolis na sjezd \$3.00; T. J. S. Oak Park pop. \$6.90; T. J. S. Los Angeles \$10.00; T. J. S. E. Islip \$14.00, na sjezd \$3.00; T. J. S. Newark \$23.10, na sjezd \$520; T. J. S. Owatonna popl. \$12.70; T. J. S. Oakland \$7.90, na sjezd \$5.90; T. J. S. Fuegner L. I. \$22.80, na sjezd \$7.60.

M. Grabenstein, zapisovatel.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC ČERVEN 1913. Příjem.

4. T. J. S. Hawthorne, Ill.	\$ 6.60
6. Předpl. na S. A., K. Matoušek, Schenectady, N. Y.	.75
T. J. S. East Bernard, Tex.	2.80
7. T. J. S. St. Paul, Minn., do fondu pro sjezd	4.30
Sbor Sokolek San Francisco, Cal.	1.65
6. T. J. S. East Bernard, Tex., do fondu pro sjezd	1.40
7. Za těl. knihu, Slov. Sok. N. Y.	.25
11. Za ohlášku v Sok. Amer.	15.10
Za těl. knihu, A. Štaffa	.22
T. J. S. Svornost, N. Y.	16.90
T. J. S. Black Wolf, Kansas	7.50
Do fondu pro sjezd	2.50
Za knihy povely, D. A. S., N. Y.	.20
12. T. J. S. Minneapolis, Minn., do fondu pro sjezd	3.00
14. T. J. S. East Islip, L. I., N. Y.	14.10

Do fondu pro sjezd za r. 1912.....	3.00
16. T. J. S. Owatonna, Minn.....	12.70
T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.....	22.80
Do fondu pro sjezd.....	7.60
Sbor Sokolek Waco, Tex., vstupné.....	2.50
18. T. J. S. Iowa City, Ia.....	10.50
Za ohlášku v Sok. Amer.....	10.00
21. Za předpl. S. A., J. Privnacký, N. Y.....	2.25
24. T. J. S. C. R., Ia., do fondu pro sjezd.....	46.20
25. T. J. S. Omaha, Neb.....	61.00
Do fondu pro sjezd.....	10.00
T. J. S. Blesk, Baltimore, Md.....	66.60
T. S. D. a Paní, L. I. City, N. Y.....	1.40
Do fondu pro sjezd.....	3.20
26. T. J. S. Ennis, Tex., do fondu pro sjezd.....	3.70
28. T. J. S. Oak Park, Ill., do fondu pro sjezd....	6.90
T. J. S. Los Angeles, Cal.....	10.00
T. J. S. Newark, N. J.....	23.10
Do fondu pro sjezd za r. 1912.....	5.20
30. T. J. S. Oakland, Cal.....	7.90
Do fondu pro sjezd za r. 1912—1913.....	5.90

\$ 399.72

Hotovost z minulého měsíce..... 5,094.39

Úhrnem \$5,494.11

Vydání.

3. Za vyplnění třech diplomů pro nové jednoty, Alb. Šedivému	\$ 3.00
4. Za milový jízdní lístek pro evičit. do Bohemia, L. I., F. Kiorský.....	10.00
19. Pořad. Sok. Amer. za měsíc červen t. r., Dr. J. Rudiš-Jičínský.....	35.00
Pořad. Sok. Amer. za měsíc červen t. r. br. Jos. Čermák.....	25.00

Úhrnem \$ 73.00

Příjem \$5,494.11

Vydání 73.00

Hotovost \$5,421.11

Fond pro příští sjezd v Baltimore, Md....	\$2,955.44
Fond pro příští běh evičitelský.....	54.85
Základní fond N. J. S.....	300.00
Záloha na nářadí u jednot.....	600.00
Půjčka u župních výborů.....	338.25
Fond pro Ústř. Matici Školskou v Čechách	7.20
Na Union Dime Savings Banku.....	\$1,000.00
Na Emigrant Industrial Savings Banku.....	2,000.00
Hotovost v pokladně N. J. S.....	2,421.11

\$5,421.11

Tímto upozorňuji veškeré jednoty, které nezašlou čtvrtletní zprávy za II. ¼letí t. r. a nezapraví příspěvky a do fondu pro sjezd i za tento rok, že musí žádat jich delegáti o připuštění do jednacího sjezdu. Do 16. července t. r. musí mít jednatel vše po ruce, jinak necht' přičítají si vinu sami sobě. Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

PÍSEMNICTVÍ.

Ti kdož z nás byli na všeslovanském sletě sokolském v Praze roku minulého a chtí znovu prožít ty krásné chvíle, znovu se pokochati pohledem na vše to čeho jsme byli účastni, necht' objednájí si veliké monumentální dílo sokolské: "Památník" sletu slovanského Sokolstva 1912 v Praze. Celkem vyšlo a máme po ruce sedm sešitů, jeden krásnější druhého a obsahem skvostným, hodným brků sokolských. Ti

pak, kdož nebyli tak šťastni a nemohli sletu se účastniti učiní dobře, když dílo toto si objednájí pro sebe, rodiny své a přátele, jakož i pro knihovny vůbec a sokolské čítárny zvláště. Také oddělení českému v těch kterých knihovnách veřejných bylo by jen ozdobou. Jen dopište si na jednatele br. Jana Černého v New Yorku, 431 E. 71. St. a on vám již rád objedná, buď po sešitech jak vychází, aneb celé dílo najednou. Tu předvádí se od samých začátků práce přípravná a pak již se jde dále ku znázornění všeho toho co bylo o sletu. Povídá se slovem a dokládá překrásnými ilustracemi. Některé črty jsou nejen zajímavé, ale vystižné, pravé básně v prose vzniklé pod Akropolí sokolskou... Br. Kavan povídá co třeba o stavbě evičiště, br. Dryák o architektice jeho úpravě, Mach o tom jak ráno tu bylo a tu již br. Očenášek uvádí vás do doby "Před sletem". Br. Homola píše: "Idea slavností VI. sletu všesokolského", kdežto náš Karel Vaníček vzpomíná práce výstavní přehledně a nám Američanům mnohý dává pokyn i slovo uznání. Jest důkladná a větší práce, jako zajímáti bude článek Dr. Masáka: "Tělovědná výstava v anatomickém ústavě české fakulty lékařské. "O "Museu sokolském" napsal br. Tůma několik řádek a hned v zápětí jest skvostná práce Renaty Tyršové: "Sokolstvo a výtvarní umělci". Br. Hájek připomíná "Z prvé doby českých těloevičáků", kdežto br. Pelikán jde věci vlastní "Ze starých časů", slovem i obrazem. A co tu vzácných památek na naše zakladatele a Tyrše hlavně. Pak jest tu báseň Vrehlického "Miroslavu Tyršovi" a Svatopluka Čecha "Péro sokolí". Z velikých příloh zalíbí se vám ihned nástup žen k prostným, pak pohled na jižní bránu evičiště. Dvoustranný pohled na evičiště s věže vodárenské znovu zachycuje krásou svou, kdežto ukázky těl boreů a výzdoby sletišť jsou jakýmsi srovnáním toho co bylo v dobách dávných a co nyní v Sokolstvu. Jednoduše celé dílo líší se od jiných toho druhu nejen vlastním uspořádáním, původností a mohutností, ale i tím, že zcela sokolským. Studie sokolského kroje v barvách jest vzácný dokument jak Manes v akvarelu svým postupoval a pak jest tu i vysvědčení Tyršovo od Malýpetra, že jsme i my dovolili si své doby reprodukovati na památku výstavy, již Amerika se tak pěkně účastnila. V tom ohledu upozorňujeme na článek náš v tomto čísle. Práce jsou toho druhu, že musí uznati i největší nepřítel Sokolstva, aneb jiný jednostranný živel, jenž sice rád se vždy po Sokolstvu svezde, ale kde se mu příležitost naskytne, jménem "vyšších cílů" našim perím sokolím se cizinně pochlubí a kdyby to bylo třeba i na té či oné tak zvané universitě druhého řádu s "českou a hodně tvrdou stolicí." Takové kruhy obyčejně mají všechnu tu kulturu v pachtu, jenže Sokolové na takové chvílkové přitulení kozla dají. Nezapomeňte si dílo toto objednat i za v čas. Nebude toho litovati.

Skoro ve všech našich těloevičnách, kde máme žactvo a dorost zpívá se a také naším junákům by slušelo, aby vedením evičitelů svých zpívali a naučili se "Pochodovým písním národním a sokolským." Někdy se stěžuje na nedostatek písní, jindy na nedostatek hlasů atd. a dnes nedostatkům těm jest odpomozeno, neboť Sokol v Nuslích vydal takovéto písničky s dvouhlasnými nápěvy a prodává 100 výtisků za celé dvě Koruny. Zpěvem udržujeme nadšení ve vlastních řadách, zpěvem získáme mládež pro různé eviky a naši vše vůbec, kdežto v širších kruzích vzbudíme pozornost pro ty naše šiky zkázněné a bude-li pozornost přijde konečně i zájem pro ty, již za úkol si vzali utužiti českého člověka v mysli i těle. Pořadatelům výletů a na zimu sokolských Besed nelze ani dosti doporučiti. Stížnosti, že není materialu odpadnou jako uveřejňujeme v listě našem básně čistě sokolské jediné z toho důvodu, aby i v tom ohledu byly vždy pomůcky potřebné po ruce. Přejete-li si jednatel našeho V. V. jistě vám objednatí dovede. Jen mu dopište a přesvědčte se.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC.,

of Sokol Americký, published monthly at Chicago, Ill., required by the Act of August 24, 1912.

Note.—This statement is to be made in duplicate, both copies to be delivered by the publisher to the postmaster, who will send one copy to the Third Assistant Postmaster General (Division of Classification), Washington, D. C., and retain the other in the files of the post office.

Editor: Jos. Čermák, 1641 S. Millard Ave., Chicago.

Managing Editor: Dr. J. Rudiš-Jičínský, Cedar Rapids, Ia.

Business Manager: Jan Černý, 431 E. 71st St., New York.

Publisher: National Printing & Publishing Co., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago.

Owners: (If a corporation, give names and addresses of stockholders holding 1 per cent or more of total amount of stock.) United Bohemian Gymnastic Association of U. S.

Known bondholders, mortgages, and other security holders, holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities: None.

Average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date of this statement. (This information is required from daily newspapers only.)

National Printing & Pub. Co., per Geo. Mach, expeditor. Sworn to and subscribed before me this 3rd day of July, 1912. Jos. L. Voborský, Notary Public, Chicago, Ill. My commission expires March 15th, 1917.

LISTÁRNA REDAKCE.

T. E. Tex.: Nelze na každou sprostotu odpovědět, jako divně se vyjímá, když hostu po několika uplynulých týdnech věnované pohostinství se vyčítá. A divně to bratrství, jež snížilo se i na udavače úřadům, že tam a tam se pivo prodává a kterým bratrem a pro který spolek.

J. L. Chicago: Vděčíme br. Vojanovi, že byl prvý, jenž na pot'ouchlé jednání "Života" poukázal a Horálka "odkryl". Pěkný to Tolstojovec a povedený exemplář nastávájícího methodistického kazatele. Jestli se vyrovná tomu druhému humbukáři prozatím nelze říci.

Jos. Čiha, Solon: Díky za povzbuzení.

Mařenka H. B.: O rovnocennosti ženy v Sokole promlouvalo se u nás dávno a na sjezdu v St. Louis uskutečnilo.

J. K. So. O.: Upozornění došlo v čas. Vyšetříme. Jest týž Malec nyní v Texasu. List dával si posílat na jméno V. Maller, Hallettsville, Tex.

LISTÁRNA VÝPRAVOČÍHO.

Dopisy, neb žádosti, jež uveřejněny býti mají v Sok. Amer., zasílejte přímo hlavnímu pořadateli: Dr. J. Rudiš-Jičínský, Cedar Rapids, Iowa.

Veškeré listiny, jako: Navrhující, Odstupní, Přestupní, čtvrtletní zprávy atd., zasílá jednatel Výkonného Výboru N. J. S. Jest zbytečno psát o ně výpravčímu.

Bratři, kteří sami oznamují novou adresu, mají tuto zaslati přímo výpravčímu, s udáním adresy staré a jména jednoty, k níž náleží. Mnozí zasílají změny adres br. pořadateli Sok. Amer. Tito musí pak zasílati změny ty výpravčímu, což jest spojeno se zbytečným vydáním a ztrátou času.

NOVÍ, Odstouplí a Vyloučení členové.

— Do Sok. Jed. Blesk v Baltimore přijati byli: Stanislav Hubata, Jos. Hájek, Aug. Desort, Jos. Pavlovský. Zemřel Jos. Ječný. Čestně vystoupil Fr. Miller. Pro neplacení vyloučen Jan Jecelín.

— Z T. J. S. Iowa City vyloučen byl Vojtěch Pospíšil pro sprosté jmenování členů.

— Z T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha, vystoupili: Karel Flekal, Boh. Kvarda, Vác. Beneš. Na základě stanov Hl. 2, čl. 1, c) vyloučen byl Vác. Flidr.

— Do T. J. S. St. Louis, Mo., přijat byl Albert Vůch. (Jiné oznámení jsme nedostali.)

— Do T. J. S. Owatonna, Minn., přijati byli: Josef Raček a Josef Chrz. Odstoupil Fr. Kovář.

Z T. J. S. Minneapolis, Minn., vystoupil Anton Chlebeček a vyloučen byl Frank Brůha.

— Ze Sok. Jed. Philadelphia vyloučen byl pro neplacení Ant. Zeman. Odstoupili: Ant. Král a Fr. Havel.

— Z T. J. S. Oklahoma City, Okla., vystoupil Alois Vaňourek.

— Z T. J. S. Edwardsville, Ill., vystoupili: Jos. Vella a Ant. Podhora. Pro neplacení vyloučen Jos. Šmole. Přihlásil se za člena Vác. Korbelík.

— Do T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill., přijati byli: Ed. M. J. Hrejsa, Alois Rozinek, A. G. Šindelář, Jan Blažek, Fr. Nejd. Pro neplacení vyloučen Václav Huml.

— Z T. J. S. Berwyn, Ill., vystoupil Jan Bohaboj.

— Do T. J. S. Granger, Tex., přijati byli: Fr. Rendl (s přest. list. z Prague, Okla.), Al. Černý (s přest. list. ze Shiner, Tex.). Odstoupil L. J. Klečka. Vyloučení byli: Vác. Koňářík, Fr. Pečeňa.

— Do T. J. S. Ennis, Tex., přijati byli Ant. Janoušek a Frant. Brožek.

— Do T. J. S. Los Angeles, Cal., přijati byli: Oldřich Šverdlík, Josef Vlášek.

— Do T. J. S. Nová Vlast v Clevelandu přijati byli: Jan Tichý (s přest. list. z Liberce), Matěj Jirkovský, Frank Sviták, Frank Dryer.

— Z T. J. S. Lorain, O., vystoupil Vác. Němeček.

— Z T. J. S. Oenaville, Tex., vyloučení byli: Jan Žabčík a F. J. Marek. Odstoupil Alfred Ječmenek.

— Do T. J. S. St. Paul, Minn., přijati byli: Aug. Voříška, Wolfgang Panuška, Fr. Čáp, Fr. Sláma, Ant. Krutina, Chas. Pícha, Otis Sládek, Adolf Kolářík, Petr Nekola, Ant. Kosík, Karel Záleský, Jos. F. Fleischam, Jan Kříž, Fr. Lundenberg, Fr. Kořínek. Tomáš Bašta byl omylem hlášen co vyloučený, jest nadále členem. (Jakou má adresu?)

— Do Pizenského Sokola v Chicagu přijati byli: V. J. Novotný, Jan Duras, Vinc. G. Ponie.

— Do T. J. S. Tábor v Chicagu přijati byli: Martin Svoboda, Josef Šuster, Josef Vondráček, Otto Uhlíř. Odstoupil Jan Filzman. Přestoupil k Sok. Jed. Blesk v Baltimore Fr. Hejduk.

— Do T. J. S. Chicago uvedeni byli: Jan Kušta, Karel Novák, Fabian Klíma. Odstoupili: Jos. Bláha, Vác. Mrázek, Karel Tůma, Rudolf Souček, Arnošt Souček.

— Do T. J. S. Praha v Chicagu uveden byl Anton Hlubocký.

CVIČITELE PŘIJME

Těl. Jed. Sokol Tyrš, Cedar Rapids, Ia. Musí býti schopný a všestranně vzdělaný. (Svobodný má přednost, ale není podmínkou). Musí se věnovati pouze práci tělocvičné. Přihlášky přijímá a podrobnosti zdělí

Za cvič. sbor

Jan Jirásek,

136 F Ave. W., Cedar Rapids, Ia.

Adresář Nár. Jed. Sokolské ve Spoj. Státech.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku. Schůze poslední pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71. St. — K. E. Hrbek, starosta, 420 E. 71st St.; Jos. Kadlec, náměstek, 590 E. 169. St., Bronx; John Černý, jednatel, 431 E. 71st St. (Checky, poštovní a expressní poukázky dlužno vystavovat na jméno pokladníka, tedy Frank Lier, ale zaslati je jednateli. Není-li check vystaven na New York, nutno k zaslání částce připsati 10 centů za kolekci.); Max Grabenstein, tajemník, 991 Boston Rd., Bronx; Fr. Lier, pokl., 1185 Lexington Avenue, New York. — J. Pavlík, Fr. Vančura, F. Bartůněk; výbor finanční: St. Kostka, Al. Wokál, Anna Veselá; náčelník Ferd. Martyny, 1329 First ave., podnáč. Aug. Tesař, 2218 Jules St., St. Louis, Mo.; 2. podnáčelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb.

župa Východní. Sídlo v Baltimore, Md.

Ústřední Výbor: Starosta Sylvester Stiegler, 1006 N. Castle St.; náměstek Karel Neuman, 901 N. Montford Ave.; jednatel Jar. Franc, 2000 E. Eager St.; pokladník Vinc. Jelínek, 216 N. Madeira St.; náčelník Fr. Štětka, 2010 Ashland Ave.; 1. podnáčelník Karel Neuman; 2. podnáč. Vinc. Jelínek; účetní výbor: Fr. Čermák, K. Matoušek, Fr. Kadaň. Schůze odbyvají se každou 4. neděli v měsíci. Dopisy zasílány buďtež na jednatel.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Jaroslav Franc, 2000 E. Eager St.

T. J. Česko-Slovenský Sokol v Bayonne, N. J. Schůze 1. čtvrtek v měsíci v Hooper Cooper Hall, 94—96 E. 22nd St., cor. Ave. F. Taj. Fr. T. Schipp, 207-9 Prospect St.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; taj. Vác. Vančura, 59—2nd Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. S. Newark, N. J., 2. pondělí v Bohemian Auditorium, 17th St. & 19th ave.; taj. A. Zambúrek, 357 Walnut St.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y., schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník J. Kolman, 590 E. 169th St.

T. J. S. New York; 2. a 4. pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Vác. Elian, 315 E. 80. St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpol.; taj. Tonda Jaroš, 2124 N. Franklin St.

T. J. S. Sokol Westfield, Mass. 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St., taj. Alois Jelínek, 84 Meadow St.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně; taj. Josefina Vančura, 906 Madeira St.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku Schůze poslední čtvrtek v Sokolovně. Marie Celer, 305 Prospect St., L. I. City, N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Helena Vozáb, 56 6th ave., L. I. City, N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J. Schůze vždy druhou středu. Taj. Elizabeth Reminger, 792 Hunterdon st.

T. J. S. Little Ferry, N. J. Schůze 3. čtvrtek; tajemník F. Kallminzer, box 88.

Česko Těl. Záb. Sp. Sokol v Bohemia, L. I., N. Y.; schůze každý 2. čtvrtek v měsíci; taj. Jos. F. Thuma.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Little Ferry, N. J. Schůze třetí neděli o 5. odpol.; taj. Ant. Smietansky, box 102, Little Ferry, N. J.

T. J. S. East Islip, L. I., N. Y. Taj. Fr. Tůma, box 177.

župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední výbor: Starosta Leop. Všeček, 7709 Cedar Ave.; náměstek L. F. Nekvasil, 4141 Cyril Ave. S. W.; jednatel Josef Wařák, 6703 E. Classen Ave. S. E.; pokladník Josef O. Šlapák, 4150 Marvin Ave.; náčelník Emil Šlapák, 8711 Capitol Ave. S. E. Další členové: Jos. Štíbr, K. Bernreiter, J. Kolářík, Vác. Přech, Ant. Pánka, Jar. Vodraška, Vojt. Charvát. Schůze každou 2. neděli v měsíci u Sokola Nová Vlast na Clark ulici. Dopisy zasílány buďtež jednateli: Jos. Wařák, 6703 E. Classen Ave., S. W., Cleveland, O.

Sokol Cleveland, Schůze každou 3. neděli v měsíci v Sokolovně, 8932 Quincy Ave., S. E.; taj. Fr. Lemr, 9103 Folsom Ave.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděli v Sokolovně na Wendell Ave.; tajemník Vác. J. Štíbr, 3251 E. 55th St. S. E.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. středu večer v síni Sokol na Clark ave.; jednatel Vác. Mrázek, 3160 W. 48th St., S. W.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; tajemník Karel Matyáš, 748 Mt. Elliott Ave.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul., taj. Fr. Hlavatý, 283 Maybury Grand Ave.

Sokol Lorain, Lorain O. Schůze 4. neděli v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelly Pl. Taj. Ad. Navrátil, 3106 Broadway.

T. J. S. Ríp, Allegheny, Pa.; schůze 1. neděli v Čes. Nár. Síni, 1000 Vinial St.; taj. Karel Štastka, 88 Voskamp St.

T. J. S. L. Klácel, Mt. Pleasant, Pa.; taj. Jan Šimandl, 246 Oak St.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O. Schůze 3. neděli v měsíci v síni Č. S. P. S.; taj. Jos. Princílik, box 77.

T. J. S. Saginaw, Mich. Taj. Leo. Krupka, 410 N. 13. St.

župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední výbor: Starosta Dr. J. Rudíš-Jičínský, náměstek Jos. Halq, jednatel Fr. Filip, Security Bank, pokladník Václav Janda, náčelník Rudolf Stýblo, 1619 W. 18th St., Chicago, Ill., I. podnáčelník Boleslav Hašek, Cedar Rapids, Ia. II. podnáčelník Karel Kolářík, St. Paul, Minn. Výbor účetní: Fr. Jirásek, B. O. Hašek a J. Jirásek. Schůze 3. čtvrtek v Sokolovně, na 3. ul. a 5. Ave.

Plzeňský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek, taj. Fr. Hartman, 2525 S. Ridgeway Avenue.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 2335—2341 So.

Kedzie ave.; taj. Jos. Zeman, 1933 So. Spaulding ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 3. čtvrtek v síni Atlas Hall, 1436—40 Emma st.; taj. K. Doubek, 3329 Hirsch St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 1300—1302 S. 41st av.; taj. Jos. Čapek, 1339 S. 42. Ct.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill.; schůze 1. a 3. středu v síni patronátu Č.S.P.S. Taj. Karel Stupka, 5038 S. Robey St.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý 2. a 4. čtvrtek v Sokolovně, 515—517 DeKoven St.; taj. Alois Kára, 1321 So. 42. Ave.

T.J.S. Rozvoj; Chicago (Irving Park) Schůze 4. čtvrtek v měsíci. Taj. Jos. Březina, 4624 N. 40. Ave.

T. J. S. Vlast, Chicago, Ill. Schůze 3. středu v měsíci v síni Čes. Am. Svob. školy 4. wardy, roh 30. ul. a Union ave. Jar. Růžička, 540 W. 37. St.

Česko Americký Sokol v Chicago, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v Čes. Angl. Svob. škole, 1126 W. 18. St.; taj. Václav Boháč, 3006 So. St. Louis ave.

T. J. Klatovský Sokol, Chicago, Ill.; schůze každou 3. středu v síni Ladimír Klácel, roh Leavitt a 19. ul.; taj. John Hora, 2131 W. 18. St.

T. J. S. Oak Park, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v měsíci ve vlastní Sokolovně, 6452—54 z. 12. ul. Taj. Jiří J. Šuma, 6617 W. 12. St.

T. J. S. Hawthorne, Ill. Schůze 1. pátek v měsíci. Taj. Emil Princ, 5037 W. 30. St.

T. J. S. Berwyn, Ill. Schůze 2. čtvrtek v měsíci v Sokolně. Taj. Karel Smíšek, box 66, La Vergne, Ill.

T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill. — Schůze 1. a 3. středu v měsíci. Taj. Al. Hildebrandt, 5321 W. 25. St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Alois Jaroš, 708 Chicago St.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síni; jednatel Fr. Hrdlička, 1055 — 29. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolně, roh 9. ul. a Allen ave.; taj. Vác. Wimer, 1036 Emmet St.

T. J. S. East St. Louis, Ill. Schůze každou 1. neděli ve 2 hod. odpoledne v Sokolovně, na 11. a Exchange ave., taj. Jos. Hudeček, 1020 N. 13. St.

Těl. Jed. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolně, na 3. ul. a 4. ave.; taj. Jos. Trejtnar, 608—4th ave. W.

T. J. S. Edwardsville, Ill. Schůze 1. neděli o 2. hod. odp. v síni Č. S. P. S., Vandalia St., taj. Karel Slavík, 136 E. Union St.

T. J. S. Iowa City, Ia. Schůze 2. úterý v síni Č. S. P. S. Taj. V. J. Albrecht, 1116 E. Davenport St.

Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn. Schůze 1. středu v měsíci v síni Č. S. P. S., roh 7. a Western Ave.; taj. F. J. Svoboda, 76 Park Place.

T. J. S. Owatonna, Minn. Schůze 2. čtvrtek v síni Č. S. P. S. Taj. L. E. Rypka, Oak Grove Farm, box 242, Owatonna, Minn.

T. J. S. Minneapolis, Minn. Tajem. V. Fencel, 310 — 22. Avenue No. — Schůze 2. neděli v měsíci ve 2 hod. odp. v České Národní Síni, 2226 Washington ave. a 23. Ave. No.

T. J. S. Vrehlický, Marshalltown, Ia. Taj. Pepík Círk, 808 E. State St.

Práce v tělocvičně.

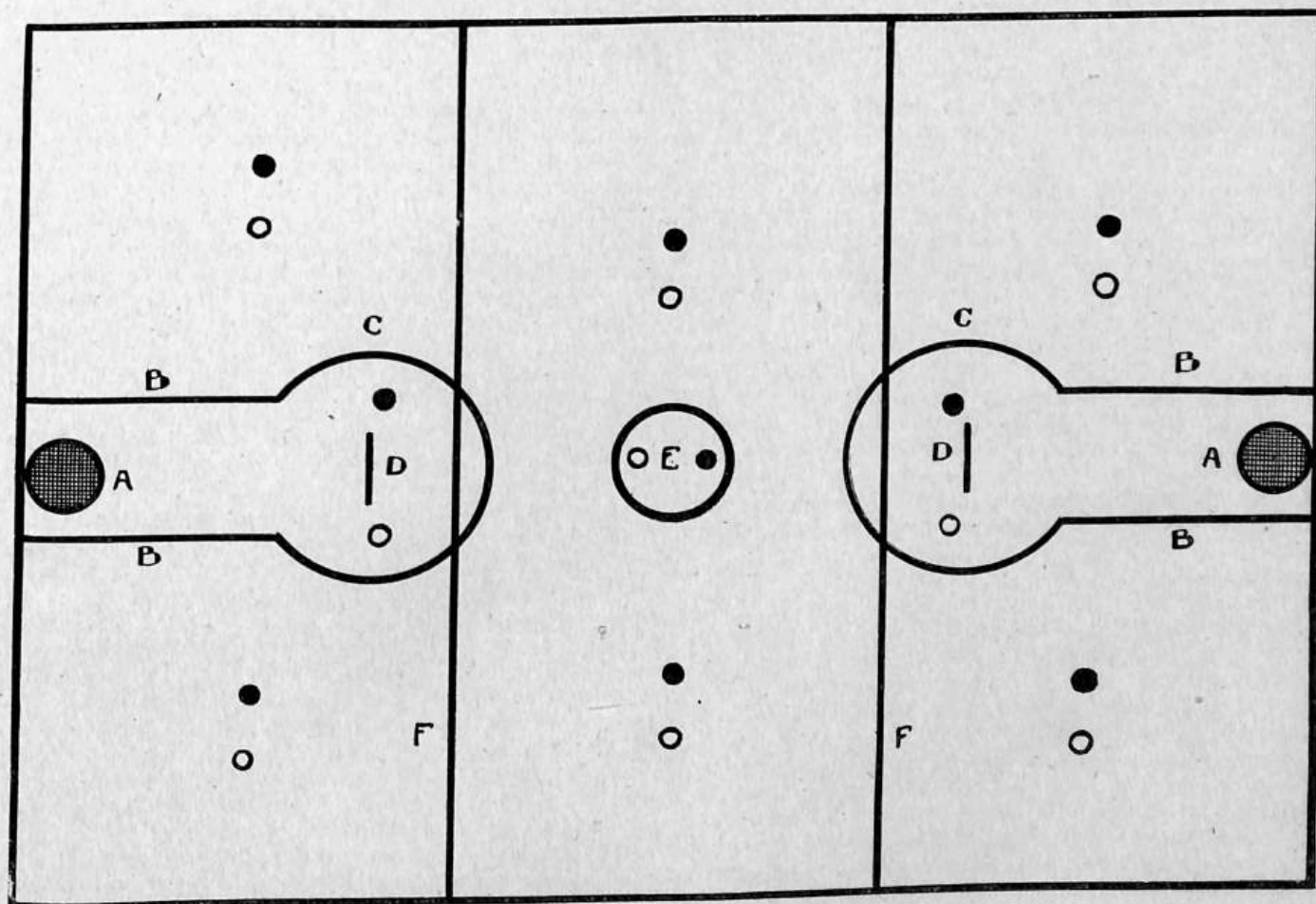
“Basket-Ball” (házená do koše) pro děvčata.

Hra zvaná “Basket Ball” (házená do koše) náleží v Americe k nejoblíbenějším hrám družstev dívčích — ano viděl jsem i vdané ženy hrát ji právě s takovým zápalem, s jakým americký chlapec hraje hru míčovou, neb univerzitní student svoji “kopanou” tak zvanou “Rugby”. Hra ta má také četné přednosti před mnohými hrami jinými — ale co činí ji nejoblíbenější jest závodivost. U americké mládeže pro žádnou, byť sebe zajímavější hru, nevzbudíme zájmu, nelze-li hrát ji o přebor — a v tom zabíhá se zde často až do krajností. Na některých universitách, soukromých tělocvičných ústavech a veřejných hřištích hrají hru tuto ženy právě tak divoce jako muži, a často stáváme se

ženě” hraje jen pět hráčů v každé četě; v této může hrát i v každé četě devět ba i více, jak totiž rozloha hřiště dovo-luje, aby hráči nebyli příliš v obmezeném prostoru stěsná-ni. Nejmenší počet hráčů hry této v každé četě jest šest, (pravidelné hry “mužské” pouze pět.)

Hřiště.

Rozměr hřiště nelze přesně stanovit, poněvač hra tato obyčejně v zimní době hrána jest pod střešou a musí přispůsobena býti — jak vytčenými hranicemi tak i počtem hráčů — rozměrům tělocvičny. Je-li hra prováděna venku, tu nutno naznačiti hranice hřiště — a sice následovně: hři-

svědky velmi nepěkných výjevů — nebot’ vznětlivost ženského pohlaví často v závodivé hře překračuje meze. Takovou hru Sokolkám našim bych nikdy nedoporučoval.

Hru, jak ji tuto pozměněnou podávám, lze hrát, aniž by stávalo nějakého nebezpečí vysílení, jak se často stává při hře s “pravidly mužskými”. Pravidla pro tuto hru upravena jsou tak, že výjevy surovosti jsou naprosto vyloučeny. Mnohým děvčatům, zvyklým na “hru mužskou” (která popsána jest v knize “Těloevik”), z počátku tato umírněná hra se nezamlouvá, nazývají hru tu “příliš krotkou” — ale když si ji dobře osvojí, pak o druhé, tak zvané “mužské hře” ani slyšení nechtějí.

Vedle četných předností, které hra tato má, jest, že může účastniti se jí více hráčů, kdežto při pravidelné “há-

ště nejmenších rozměrů může býti asi 70 stop dlouhé a 35 stop široké (asi jako hřiště tenisové) — největší 50x90.

Hřiště rozděleno jest (jen pro ženy) na tři pole, stejné šířky (viz vyobr.) a tyto linie, hřiště rozdělující, (F) nesmí hráči překročiti. Spůsobem tímto poskytnuta jest hrajícím vždy příležitost k oddechu. Když míč nalezá se v středním poli, odpočívají hráči v polích krajních — a je-li míč v poli krajním, odpočívají hráči v poli středním i druhém krajním. Není-li hřiště takto rozděleno a hráči mohou volně běhati po celém hřišti, stává se hra tato pro ženy příliš namáhavou, vysilující a přestává býti “hrou ženskou.”

Na každém konci hřiště zavěšen jest košík (A). Tento pozůstává z železného kruhu, 18 palců světlosti, na kterém

zavěšen jest síťový koš. Dole může býti koš otevřen, aby míč do koše hozený propadnouti mohl, tak aby hra nebyla zbytečně zdržována. Košík zavěšen jest ve výši 10 stop od země. Za košem (není-li tento zavěšen na zdi) upevněno jest prkno 6 stop široké a 4 stopy vysoké, tak aby míč, chybí-li evičenka koš, od prkna se odrazil a padl zpět do pole. Kde prkna takového není, tam míč příliš často při nezdařených pokusech do koše jej vhoditi, jest z hranic hřiště vyhozen a hra jest zbytečně zdržována.

Od příčních hranic hřiště vedou dvě linie ve vzdálenosti šesti stop od sebe (B) a končí obloukem (C) 6 stop poloměru. Ve středu oblouku jest naznačena linie (D) patnáct stop od košíku. Na této linii musí stát hráč, jehož straně dovozen jest svobodný hod do koše (když totiž hráč strany druhé poruší některé pravidlo.) Ony dvě linie a polokruh tvoří hranice, které nesmí v tu chvíli žádný hráč překročiti pokud míč neocetne se opět "ve hře" (nepodaří-li se totiž míč do koše vhoditi.) Je-li míč do koše hozen, dá rozhodčí míč "do hry" jako na počátku.

U prostřed hřiště jest kruh $1\frac{1}{2}$ stopy poloměru (E), v němž musí stát dva hráči, kapitány k tomu vyvolení, aby snažili se míče zmocniti, když rozhodčí míč "do hry" dává.

Míč jest dutý, má míti ne méně než 30 a ne více než 32 palce objemu a nesmí vážit více nežli 23 unce.

Rozestavení hráčů.

V poli hráčů, kde nalézá se košík "bílých", jsou tři "bílí předáci" a tři "černí" strážé. Zde "bílí" snaží se vhoditi míč do svého koše, v čemž jim "černí" dle pravidel překážejí a míče zmocniti se snaží. Podaří-li se jim to, hodí míč do středního pole svým hráčům "středním", kteří opět hodí míč do třetího pole, kde nyní "černí" "předáci" snaží se míč vhoditi do svého koše. Zde zase "bílí" strážé míče zmocniti se snaží a když se jim to podaří, hodí míč "bílým" středním, kteří opět pokouší se míč přihoditi některému "bílému" předáku.

Tedy: "Bílí" v poli u svého koše jsou zvaní "předáci", hráče ve středním poli zoveme "střední" a "bílé" u košíku "černých" zoveme "strážé". Naproti tomu opět: "černí" u svého koše hrající jsou "předáky", v středu "střední" a v poli u koše "bílých" "černí" jsou zvaní "strážé".

Účel hry.

Účelem hry jest míče zákonitým způsobem se zmocniti a vhoditi jej do koše své čety. Dejme tomu, když byl míč ve středu "dán do hry" (jak vyličeeno jest doleji) "bílá", bud' to že je vyšší neb že výše vyskočiti může, míče se zmocní. Tu snaží se "bílí" jeden hráč druhému míč si přihazovati tak rychle a obratným způsobem, aby se ho "černí" zmocniti nemohli. A když podaří se jim tímto házením a chytáním míč přihoditi té, která stojí nejbližší košíku, pokouší se tato míč vhoditi do koše. "Černí" naproti tomu snaží se míče zmocniti — bud' v letu, neb na zemi (když některá "bílá" míč nechytla), a jakmile se ho "černí" zmocní, přihazují si ho jedna druhé, tak aby se ho žádná "bílá" zmocniti nemohla, snažíce se tak dostati míč do pole bližší svého koše a podaří-li se jim přihoditi míč některé "přední", bližší koše stojící, pokouší se opět ona míč do koše své čety hoditi.

Počítání bodů.

Podaří-li se některé straně během hry míč do koše hoditi, počítá se jim za to dva body. Prohřeší-li se ale jedna strana proti některému pravidlu, druhá za to obdrží od rozhodčího právo k "svobodnému hodu" a při tomto pokusu míč do koše jest hozen, počítá se jen jeden bod. Jeden bod čítá se proto, poněvadž hráči, který z naznačeného místa míč do koše hází, nikdo nesmí překážeti, aniž jakýmkoliv způsobem ho znepokojovati a tudíž jest snadnější míč do koše hoditi.

Doba hry.

Hráči sehrají dvě polovice. Jsou-li evičenky již vyspělejší a častým a pravidelným evičením osvojily si dostatečnou vytrvalost, mohou hráti první polovici patnáct minut. Pak pět minut odpočívají, načež si vymění košíky a hrají opět patnáct minut. Strana, která za tu dobu získala největší počet bodů, jest vítěznou. Druhá polovice hry, uzná-li evičitelka, může býti zkrácena na deset minut — neb možno též hráti jen dvě 10minutové polovice. Kdyby se stalo, že po uplynulé době, hře určené, obě strany by měly stejný počet bodů, tu možno hru rozhodnouti dvojím způsobem: bud' to hraje se ještě dalších pět minut a která četa během té doby získá více bodů, jest vítěznou. Aneb hraje se tak dlouho, až některá četa získá dva body, které může získati bud' to vhozením míče do koše během hry (dva body), anebo hozením dvakrát míče do koše, byl-li jí za porušení pravidla čtou druhou povolen "svobodný hod."

Spůsob hry.

Hrají-li hru tuto muži, jest dovoleno míč z rukou vyrážeti neb jiným, násilným způsobem se ho zmocniti, což svádí často k drsné, až surové tahanici o míč. Ženám něco takového dovoliti nesmíme. (Pro mužskou hru také nerozdělujeme hřiště na tři pole a dovolujeme všem běhati po celém hřišti, což jest pro ženy velice unavující — a viděl jsem, jak nejedna po skončené hře vysílením do mdlob klesla. Takových výjevů v naší sokolské výchově hledme se vyvarovati.) Evičenka nesmí dotknouti se míče, pokud jej druhá v rukou drží — pouze v letu neb na zemi smí se pokoušeti míče se zmocniti. Aby ale hra opět zbytečně nebyla prodlužována, dovolíme té, která míč drží, držeti jej jen tři vteřiny. Držili míč déle, prohlásí to rozhodčí za porušení pravidla, a druhá strana za to obdrží právo k svobodnému hodu.

Základním pravidlem dobré hry jest následující: Vidí-li evičenky, že soupeřky jejich zmocnily se míče, čili octnely se míč v rukou "bílých", tu "černí" musí "držeti se" těsně u hráčů bílých, (každá u té, proti níž jí bylo určeno hráti), aby mohly jim v chytání míče překážeti a při tom mohly samy míč zachytit. Jakmile "černí" míče se zmocní, tu povinností "černých" opět jest, vzdalovati se co nejvíce "bílých", aby mohli si míč volněji přihazovati. Tu jest zase na "bílých" jim v tom překážeti, což činiti mohou jen tenkrát, když je budou v poli v každém kroku následovati. Míč nesmí býti nesen — evičenka může v obvodu vytěžených hranic běhati kamkoliv jí libo, pokud se míče nezmocní — ale jakmile jej uchopí, nesmí učiniti jediného kroku v před, zad neb stranou. Může se ale, pokud míč drží, o jedné noze v pravo neb v levo otočiti, aby se odvrátila od své soupeřky, která jí v hození míče překáží a čeká jen na okamžik, kdy míč v letu se octne, aby ho zachytiti mohla. Některé evičenky delším evikem osvojí si v házení míče neobyčejnou obratnost a dovedou hoditi míč stranou, na zad, a p. aniž by se na svém místě musily otáčeti. Stane-li se, že míč jest na zemi a dvě evičenky, každá od jiné čety, v stejnou dobu míč uchopily, dá rozhodčí písknutím znamení k skončení hry, načež pak mezi těmato míč vyhodí do výše, čímž míč ocit'uje se opět "ve hře". Spůsobem tímto předejde se zbytečnému a nepěknému tahání o míč. — Řekl jsem, že evičenka, která se míče zmocní, nesmí učiniti krok v směru jakémkoliv, ale že musí míč své družce hoditi z místa, kde se byla míče zmocnila. Když ale v tomto případě hráči druhé strany tak ostatní hráče střeží, že ona jim nikterak míč hoditi nemůže, může míčem prudec o zem v kterémkoliv směru udeřiti, běžeti za ním a při odrazu jej opět uchopiti. Má-li dosti místa, může tak učiniti několikrát. Tu stává se, že soupeřka některá učiní pokus ve chvíli té míče se zmocniti, kterého okamžiku po-

užije ta, která míč ve své moci má, a míč nestřeženě družce přihodí. Tohoto odrážení od země používají nejvíce "předáči", aby se, možno-li, s míčem blíže koše dostali. Že jim druhá strana v tom překáží, netřeba ani poznamenávat.

Počátek hry.

Má-li hra započítí, postaví se dvě evičenky, každá od jedné čety, do středního kola, obličejem ku svému koši obráceny. Rozhodčí na to vyhodí míč do výše a když míč oetne se v nejvyšším bodu, dá písknutím znamení, že míč jest "ve hře". Cvičenky, které snaží se nyní míče zmocniti, mohou: buď to rukou odraziti míč tak, aby přímo vpadl některé evičence od její čety v středním poli do rukou, nebo může sama oběma rukama míč uchopiti a nejbližší své evičence neb do druhého pole hoditi. Dobře vycvičené čety mají svá tajná znamení, které dá náčelnice čety, ežli jest míč vyhozen a dle toho znamení již ostatní vědí, kam a jak míč střední evičenkou bude odražen, tak aby již některá byla na určitém místě připravena míč zachytit. (O těchto znameních pojednáno bylo podrobněji v Sok. Am. r. 1909.)

Pravidla.

Pravidla, jichž překročení jest trestáno tím, že druhá strana obdrží od rozhodčího právo k svobodnému hodu, jsou:

- a) Překročí-li evičenka vytčené hranice do jiného pole.
- b) Běží-li dvě evičenky za míčem na zemi se octnuvším a jedna druhou strčí.
- c) Dotkne-li se evičenka míče, pokud druhá míč v rukou drží.
- d) Uchopí-li jedna evičenka druhou za páži neb šat, aby jí v chytání, házení míče, neb v běhu překážela.
- e) Učiní-li evičenka, míč držící, krok s místa, at' v směr jakémkoliv. (Může však učiniti výpad v před, v zad., stranou, výpad i únik — pokud jedna noha zůstává na svém místě, není to porušením pravidla. Může také o jedné noze sem tam se obracet — pokud noha stojná své místo neopustí, není to porušením pravidla. Může také učiniti výpad, jako by míč hoditi chtěla, a když se před ní některá evičenka postaví, aby míč zachytila, může učiniti únik a hned na to celý ano i dvojný obrat. Stojná noha při tom však místo své opustiti nesmí.)
- f) Drží-li evičenka v rukou míč déle než tři vteřiny.
- g) Kopne-li některá na zemi octnuvší se míč — at' už se to stane náhodou anebo zúmyslně.
- h) Odrazí-li míč v letu, nebo zarazí-li jej pěstí.

Různá ustanovení.

Vylítne-li míč z hřiště přes hranice, a rozhodčí postřehl, která strana míč z hranic vyhodila, vyvolá nejbližší evičenku strany druhé a této míč za hranicemi dá, načež tato má právo míč do pole některé své společnici hoditi. Není-li ale rozhodčí jist, která strana míč z pole vyrazila, vyvolá dvě nejbližší evičenky, od každé strany jednu a v poli blíže místa, kde míč za hranice vylítl, mezi nimi míč vyhodí, tak jako činí na počátku hry v středním kole.

Jak už shora poznamenáno, přestoupí-li jedna četa pravidlo, obdrží druhá právo k svobodnému hodu. Podařilo-li se evičence míč do koše hoditi, začne další hra opět jako na počátku, že totiž rozhodčí vyhodí jej opět v středu mezi dvě evičenky. Nebyl-li ale míč do koše vhozen, jest "ve hře".

Dopustí-li se obě strany najednou nějakého přestupku, t. j. že jedna strana překročí pravidlo a) a druhá strana v téže době pravidlo b), pak obě strany za sebou mají svobodný hod do koše, ale míč v takovém případě není "ve hře", at' jest do koše hosen anebo ne, nýbrž jest dán "do hry" opět jako na počátku hry.

Dopustí-li se jedna strana najednou dvou přestupků, a sice že jedna evičenka přestoupí pravidlo a) a druhá od téže čety přestoupí v téže době pravidlo c), má druhá strana dva svobodné hody za sebou a není-li při druhém pokusu míč do koše vhozen, jest "ve hře".

Mají-li na př. "bílé" svobodný hod a některá z "černých" překročí vytčené hranice dříve, nežli míč o košík narazil, jest strana, k níž přestupník náleží, potrestána tím, že "bílé" obdrží ještě další jeden svobodný hod.

Překročí-li ale předčasně hranici člen čety, která svobodný hod obdržela a míč do koše vhozen byl, získaný takto bod se provinilé straně nepočítá.

Rozhodčí (evičitel neb evičitelka) dáváji znamení k započítí hry, neb (v případě překročení některého pravidla) k zastavení hry, pronikavým, všem slyšitelným písknutím. Byl-li některou evičenkou míč vhozen do koše, když byl rozhodčí dal znamení k zastavení hry, body nejsou čítány. Ozvalo-li se ale písknutí až když míč oetl se v letu a do koše padl, získané takto body jsou čítány.

Jak připravovati evičenky pro tuto hru.

Jest velice obtížno získati zájem o hru, kde evičenky neznají podrobně ani pravidla hry a mají ještě obtíže s házením a chytáním míče. Proto nejlépe jest připravovati je pro hru jakou jest tato, pozvolna.

a) Prvním, průpravným evičením mohlo by býti: házení a chytání míče. Cvičitel (nebo evičitelka) postaví si po evičební hodině evičenky do řady a těmto — jedné po druhé — míč hází a ony opět míč hází jemu zpět. Jakým způsobem on (nebo ona) evičence míč hodí, takovým způsobem musí tato míč hoditi zpět. Tak u začátečnic může používatí jen obyčejných způsobů házení, jako: oběma rukama, když míč zvedne za hlavu a pak prudce míč hodí. Pravou rukou — levou rukou. Z předklonu, t. j. položí míč na zem, načež vykoná předklon a hned se země míč hodí. Cvičenky musejí si zvykatí chytati míč pouze rukama. Ostatní tak zvané "virtuosní" házení zde nepopisují — neboť tomu evičiteli neb evičitelce, kteří hru tuto dobře znají, není takového popisování zapotřebí a ti, kteří hru neznají, z pouhého popisu si zvláštní způsob házení neosvojí, to jest nutno znázorniti.

b) Na to mohou evičenky evičiti se v házení míče do koše. Z počátku jdou za sebou v řadě a jedna po druhé míč do koše vhoditi se snaží s místa, kde byla míč se země zvedla. At' zkouší házetí míč do koše rychle, neboť během hry nebývá na dlouhé přípravy a rozmyšlení času. Pak mohou zkoušeti házetí míč do koše s linie, odkud házen je míč, provádějí se tak zvaný "svobodný hod."

"Svobodný hod" do koše provádí se následujícím způsobem: Cvičenka, kterou vůdce čety ustanoví, aby se o vhození míče do koše pokusila, zaujme na naznačené linii stoj rozkročený a držíce míč oběma rukama, předpaží proti koši, aby si jaksi naznačila směr hodu. Jelikož jí v házení nikdo překážeti nesmí, má dosti času směr si dobře naznačiti, čili dobře si míč proti koši "namířiti". Na to předkloní, učiní podřep a prudkým vztykem i vzpřímem míč do koše vhoditi se snaží. Při tom musí též dbáti toho, aby šněrovaadlo míče vždy bylo na vrchu, neboť je-li na straně míče, když jest míč hosen, strhne šněrovaadlo svojí tíhou míč z vytčené dráhy. To ovšem platí jen o svobodném hodu, kdy máme na tyto podrobnosti dosti času — během hry nehledí se na to, jak míč uchopíme, ale hned, jakmile se ho zmocníme, jsme-li blíže koše, míč do koše vhoditi se pokusíme.

c) Cvičitel neb evičitelka postaví se do středu a evičenky běží kolem něho v božném kruhu. Takto běžícím evičenkám evičitel neb evičitelka míč hází a ony zase jej hází jemu (jí). Tím nabývají evičenky obratnost v chytání a házení míče v běhu.

d) Dvě evičenky běží od jednoho konce těloevičny k druhému a míč sobě vzájemně hází. Ta která míč chytí, musí se v běhu okamžitě zastavit a nesmí běžeti, pokud druhé nebyla míč hodila. Později běží takto čtyři evičenky, pak šest, deset atd. Běží-li takto evičenek více, nesmí se házetí míč stále jedné, ale evičenky musí samy dbáti toho, aby každá měla příležitost při tomto evičení míč chytit a jiné hodit.

e) Čtyři evičenky postaví se do některého z oněch třech polí. Dvě jsou označeny jako "bílé" a dvě jako "černé." Cvičitel nyní míč vhodí do pole. Zmocní-li se ho "bílé", snaží se s druhou "bílou" míč si navzájem přihrázovati ta, aby se ho žádná z "černých" zmocnit nemohla. T. j. ta, která míč hodila, musí vždy rychle běžeti někam na otevřené pole, aby jí mohl býti míč zpět hozen a ona aby jej chytiti mohla. Jakmile ale "černé" míče se zmocní, přihráží si jej sobě a snaží se udržeti mezi sebou co nejdéle. Když jsou evičenky poněkud unaveny, nastoupí jiné čtyři, až se všechny kandidátky vystřídají. Později se tato hra provádí se čtyřmi evičenkami od každé čty.

(Při těchto evičeních může evičitel neb evičitelka snadno postřehnouti, pro jakou posici se ta neb ona evičenka nejlépe hodí. Která dovede dobře měřiti vzdálenost a má jak říkáme "dobré oko", bude dobrým "předákem" t. j. tou, která hraje blíže koše. Vysoká evičenka, neb ta, která může vysoko vyskočiti, obvykle hraje "ve středu", kde jest dáván míč "do hry". Kdežto hbitá a vytrvalá evičenka opět slibuje býti dobrým strážcem "nepřátelského koše".)

Když tato evičení provádíme, hledíme aby každá evičenka zvykala si hráti jen proti jedné evičence. Každá měž na starost jen jednu soupeřku a jen té at' si stále hledí. Je-li míč hozen jí, at' jen jí v tom překáží a žádné jiné. Jen tak lze očekávati dobrou hru a ne když všechny evičenky za míčem se honí.

f) Když byly evičenky osvojily si jakýsi stupeň obratnosti v házení a chytání míče, uhýbání se soupeřkám, rozeštavíme evičenky tak, jak naznačeno na výkresu a dáme v jednom krajním poli míč "černým" a nařídíme jim, aby přihrázováním jedna druhé snažily se dostatí míč přes střední pole až do protějšího krajního pole. Ztratí-li "černé" při tomto pokusu míč, dá jej evičitel v opačném poli "bílým" a nařídí, aby snažily se míč rychlým a obratným přihrázováním dostatí do pole na protějším konci. Druhá strana ovšem při tomto pokusu překáží a míče zmocnit se snaží. Tím způsobem naučí se evičenky obratně házetí, soupeřkám se vyhýbati a druhá strana opět učí se míče se zmocňovati.

Teprv po těchto průpravných evičeních vysvětlíme pravidla hry, když si byly evičenky osvojily již házení, chytání, když naučily se udržovati míč mimo dosah svých soupeřek, tu už snadno celou hru pochopí a se zájmem o přebor hráti budou. Jenom nechtějme, aby evičenky najednou vše rázem pochopily a správně hrály — jen důkladná methodická, trpělivá průprava bude nám zde zárukou zdaru. č.

Seskoky s nářadí.

Dočkáme-li se někdy, že utvořena bude jakási ústřední technická komise, která vésti bude dozor nad celým technickým vedením naší organizace, pak první práce její budiž stanoviti jistá pravidla, dle nichž evičenci naši musí pak se řídití při seskakování s nářadí. Jelikož nemáme žádné evičitelské školy, z níž by do jednot vysílání byli evičitelé stejně evičení, má každý evičitel svoje vlastní pravidla, která upraví si sám dle své libosti, záliby vkusu a tím se stává, když svoláme naše evičence z různých jednot k společnému evičení, že kolik jednot zastoupeno jest, tolik různých způsobů seskoků býváme svědky.

Tak vidíme při seskoku: předpažení, ruce otevřené; tyto buďto v poloze hřbetní nebo v poloze palecové. Vidíme také při seskoku ruce v pěst sevřené. Vidíme předpažení — nebo předpažení zevnitř. Vidíme při seskoku s koně neb bradel — (bokem k nářadí), že evičenci i zde předpažují a nemůže býti nepěknějšího a nepřírozenějšího způsobu nad tento. Ano viděli jsme vyspělé evičence, že při seskoku (bokem k nářadí) jedna ruka jeho spočívala na madle neb žerdi, a druhá paže oetla se při tom v předpažení.

Jsou to sice na pohled věci nepatrné — ale přece jen prozrazují nedostatek ústředního řízení, čehož by dnes už rozhodně býti nemělo.

Pokud nás se týče, přimlouvají bychom se za následující jednoduché pravidlo: Při seskoku s hrazdy, nebo s koně a bradel, kde seskočíme zády k nářadí, předpažit zevnitř, asi v témž směru, v který směřují kolena, když doskočíme do dřepu. Ruce otevřeny, v poloze hřbetní. Proti tomuto způsobu namítne kdosi: že seskočíme-li s koně, ruce, které spočívaly na madlech, přirozeně jsou v poloze palecové a tudíž k čemu prý je otáčeti do polohy hřbetní? Na to bychom mohli zase odpověditi, že při seskoku s hrazdy (i s bradel) ruce, které spočívaly na žerdi, jsou přirozeně v poloze hřbetní — nač tedy je násilně při seskoku otáčeti do polohy palecové? Poloha hřbetní se mnohem lépe vyjímá, nežli palecová — a také lépe vyjímá se, jsou-li paže odchýleny v stejný směr s koleny, nežli když odchýlíme jen kolena zevnitř a paže napneme do předpažení.

Při seskoku s nářadí, kdy ocit'ujeme se bokem k nářadí, navrhovali bychom upažení (ruce též v poloze hřbetní.) Snáze udržíme při seskoku takovém rovnováhu, když upažíme, nežli když předpažíme a pak vymizí ony nepěkné zjevy, kdy evičenci jednou rukou spočinou na nářadí — kdy paže musí upažiti — a druhou předpažiti.

Ale at' už tyto naše návrhy jsou přijaty anebo ne, za jedno se přimlouváme a sice: aby u nás zavládla jakási stejnost — aby při každém našem společném vystoupení bylo patrno, že evičitelé naši jsou pod vlivem jakési ústřední instituce — a když nejsme s to pomýšleti na evičitelský ústav, tedy at' tou ústřední institucí jest pečlivě sestavená a svědomitě vedená technická komise. č.

NĚKOLIK OTÁZEK.

Zodpovídejme si nejdříve tuto otázku: co jest účelem těloeviku? Zjistě že obrození našeho lidu — učiniti lid statnější, zdravějším, nezdolnějším — pro těžký životní boj spůsobilejším. Po této otázce zodpovídejme si otázku druhou: Jaký jest hlavní účel našeho veřejného vystupování? A chceme-li býti upřímnými, pak odpověditi musíme: účelem veřejného vystupování našeho jest přesvědčovati veřejnost o krásných výsledcích naší výchovné práce — přesvědčovati veřejnost o účelnosti eviků tělesných, odstraňovati předsudky, proti těloeviku posud panující. A dále zodpovídejme si také tuto otázku: Proč při závodech zůstávají tribuny prázdný? Proč lid nenavštěvuje závodiště, kde může viděti ty nejvyspělejší borce? (V Denveru v den závodů na nářadí nebylo ani 200 diváků.) Poněvadž lid evičení takové nevábí — některé docela odpuzuje! — Proč až posud převládá v lidu našem mínění, že těloevik jest jen zábavou, sportem mladých lidí? Poněvadž po dlouhá leta ukazovali jsme jen vyspělost na nářadí — poněvadž při každé příležitosti ukazovali jsme jen těloevičné umění, o jehož účelnosti, o jehož nezbytnosti bylo těžko širší veřejnost přesvědčovati. Proti ženskému těloeviku panuje posud větší předsudek nežli proti těloeviku mužskému — a proto tím opatrnějšími by měly býti ženy, s jakými ukázkami tělesné výchovy před veřejnost předstupují. A nyní, prosím — aby mi někdo podal odpověď na otázky poslední: Bude přesvědčovati veřejnost o účelnosti těloeviku závodění žen na nářadí? Nebudeme závoděním žen na nářadí spíše utvrzovati to mylné domnění, že účelem naší výchovy tělesné jest pěstovati těloevičné umění — vychovávati akrobatky? Budou míti obrázky, jaké veřejnost spatří na ženském závodišti, vliv na vykořeňování předsudků, jaké proti ženské výchově tělesné v lidu panují? Máme libůstkám jednotlivých Sokolek obětovati ten hlavní cíl, k němuž veškerá naše snaha směřovati má? č.